NOVI TEDNIK

številka 3 • leto XXXVII • cena 10 din — **Celje, 20. januarja 1983**

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Dr. Vladimir Bakarić

V torek se je vsa Jugoslavija zadnjič poslovila od revolucionarja, borca in voditelja, dolgoletnega in enega najožjih sodelavcev Tita, dr. Vladimira Bakarića.

V 71. letu starosti ga je premagala dolgotrajna bolezen. Dr. Vladimir Bakarić je bil eden tistih velikanov jugoslovanskega revolucionarnega gibanja, ki so idejno in politično pripravljali in organizirali delavski razred in uresničitev njegovega zgodovinskega poslanstva v narodnoosvobodilnem boju in socialistični revoluciji.

Več kot pet desetletij, od zgodnje mladosti dalje, je vso svojo nadarjenost, vse svoje miselne in ustvarjalne sposobnosti posvetil boju za narodno in socialno osvoboditev naših narodov in narodnosti za svobodo in napredek socialistične republike Hrvatske in socialistične federativne republike Jugoslavije, za neodvisnost in revolucionarno preobrazbo naše skupnosti, za mir in družbeni napredek v svetu.

Leta 1932 se je aktivno vključil v revolucionarno delavsko gibanje, že leto kasneje pa postal član komunistične partije Jugoslavije. Med NOB je bil komisar glavnega štaba NOV in PO Hrvaške, eden od ustanoviteljev ZAVNOH, udeleženec prvega in drugega zasedanja AVNOJ in član njegovega predsedstva. Po osvoboditvi je opravljal vrsto najbolj odgovornih funkcij od predsednika vlade, predsednika sabora in predsednika CK ZK Hrvaške pa do člana predsedstva CK ZKJ in podpredsednika predsedstva SFRJ.

Delež dr. Vladimira Bakarića pri razvoju samoupravne socialistične družbe bo ostal neizbrisno vtkan v zgodovino naše revolucije. Smrt velikanov naše revolucije pa toliko bolj obvezuje nas, žive, da dosledno nadaljujemo njihovo delo, njihovo pot, na kateri so se nesebično razdajali in izgoreli.

Cigan Pavel in njegova družina

Zgodba in anekdote o ciganski družini, ki je živela v Zadrečki in Savinjski dolini. Stran 13.

Razočaranje za Toper je preveč blaga zima

Kopičijo se zaloge smučarske konfekcije, posebej še bund. Stran 4.

Tednikov intervju: Franc Pešec

Železnica, šah in številni konjički. Stran 5.

Srečanje borcev 14. divizije

V Celju bo 5. februarja s pričetkom ob 11. uri v dvorani športno-rekreacijskega centra Golovec 20. tradicionalno srečanje borcev 14. divizije. Borci 14. divizije naj prek svojih občinskih odborov takoj priglasijo udeležbo, da bosta lahko organizatorja srečanja – občinski odbor ZZB NOV Celje in pododbor skupnosti borcev 14. divizije za celjsko regijo – poskrbela za brezhibno organizacijo.

Delavci le ne bodo ostali na cesti

Mozirska PS Razvoj ni poskrbela za delavce v celjskem skladišču

Usoda nadaljnega razvoja DO VEZ in Poslovne skupnosti Razvoj iz Mozirja naj bi se reševala z dolgoročnim sanacijskim programom, ki ga pripravljata kolektivni poslovodni organ v DO VEZ in začasni poslovodni organ v PS Razvoj. V omenjenih OZD so namreč ob koncu prejšnjega leta pripravili oceno stanja, ki je pomenila osnovo za izdelavo sanacijskega programa, v katerem mora biti po sklepih IS SO Mozirje opredeljena še vrsta drugih odnosov, ki jih ocena ni vsebovala. Vsi so za razvoj obeh OZD pomembni, vendar pa je za vsebino tega članka pomemben le sklep, da morajo biti v sanacijskem programu nakazane tudi ustrezne kadrovske in organizacijske rešitve.

Ob tem, da je za socialno varnost delavcev mozirskega dela PS Razvoj poskrbljeno, tudi nekdanji direktor je že šel med obrtnike, pa je usoda štirih skladiščnih delavcev in tehnične risarke, zaposlenih v skladišču Razvoj v Celju, še vedno negotova. Tako kot je bila negotova 29. decembra preteklega leta, ko so na vseh straneh zaman iskali odgovor na to, ali lahko pridejo 4. 1. 1983 na delo.

Nadaljevanje na 9. strani.

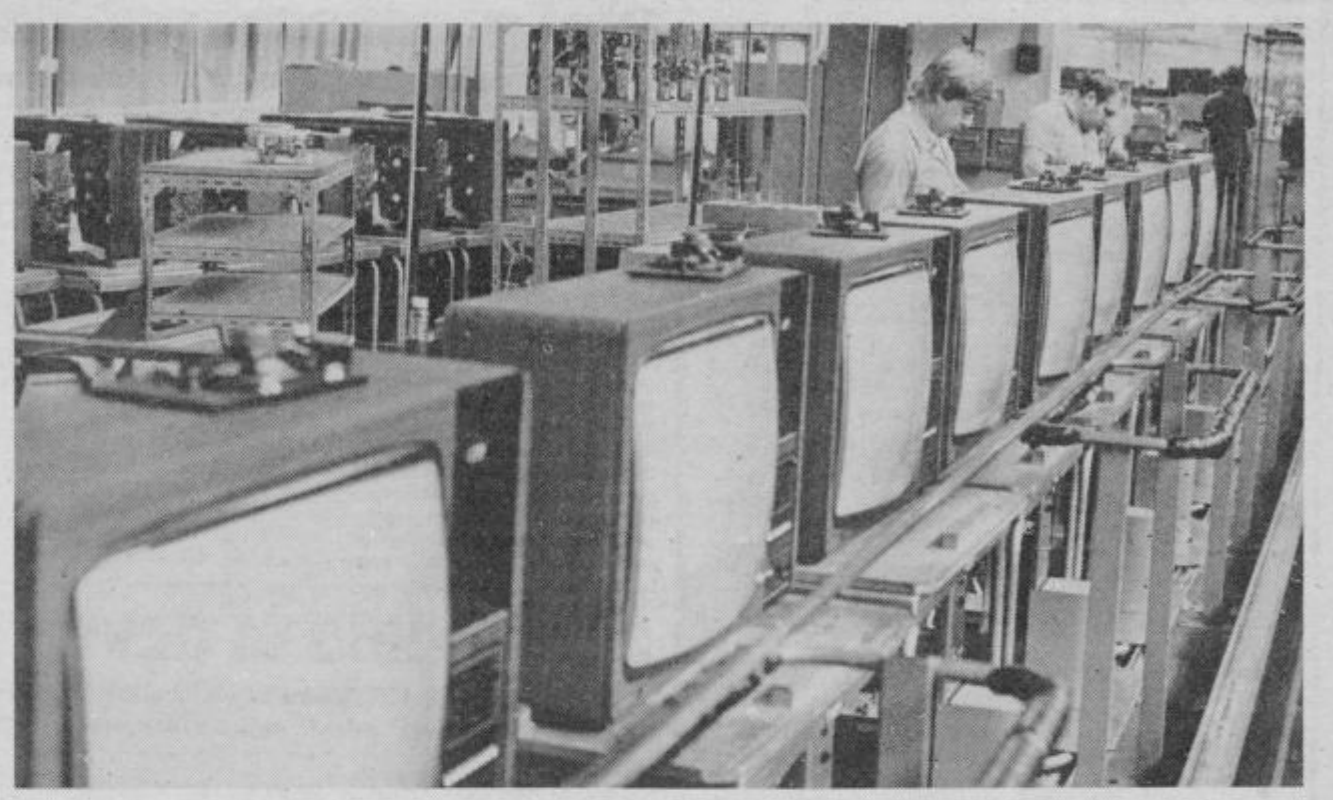

Körting – usodna zmota?

Breme velikih izgub v Körtingu – nekaj več kot 146 milijonov zahodno-nemških mark – je padlo na pleče delavcev Gorenja

Prvi šok po obvestilu Gorenja, da ukinja del proizvodnje Körtinga v Zvezni republiki Nemčiji ter prenaša proizvodnjo barvnih televizorjev v svoje »vode«, se počasi umirja. Večletne težave so dosegle vrh in zdaj smo tam, kjer nam, ob pametni odločitvi pred leti, ne bi bilo treba biti.

V Gorenju so trenutno v fazi urejevanja težavnih premostitev, ki jih prinaša takšna odločite. Marsikdo ve povedati, da še sami ne vedo točno, kaj bo vse to prineslo. Nalog je namreč veliko! Kako odplačati izgubo približno 146 milijonov mark ter kako najti delovno mesto za 124 Jugoslovanov, ki so bili zaposleni v Körtingu. Dobro je priporočilo predsednika kolegijskega poslovodnega odbora sozda Marka Vraničarja, da kolektiv pričakuje pomoč družbe, kajti drugače bo šel »na kolena«. Ob tem pa se postavlja vprašanje, kje so tisti tovariši, ki so Gorenje pripeljali v takšno zagato? Ali bomo nadaljevali s prikrivanjem imen ali pokazali na tiste, ki so bili v svojih hotenjih prezahtevni in bomo danes in v prihodnje za njih in zaradi njihovih odločitev plačevali davek MI! »Nekdanje poslovne zamisli so se torej podrle,« je zapisal v »Temi dneva« v »Delu« Jože Petrovčič v članku »Körting kot opomin.«

Vse to je res, samo vprašanje je, doklej bodo takšne opomine morali plačevati ali za njih tako in drugače odgovarjati vsi. V tem primeru zlasti zaposleni v Gorenju. Vsi smo zavpili, da je to opomin! Res je, vendar ne v takšnem smislu kot doslej. Delavcem Gorenja, ki ima svoje enote po vsej Jugoslaviji in tudi precej v tujini, je treba navkljub vsemu tokrat pomagati. Vendar z eno samo napotnico: da je to zadnjič. Vse to pa velja tudi za njim podobne.

Nadaljevanje na 2. strani.

Čez goro na delo spet z avtobusom!

Kdor pozna krajevno skupnost Sojek-Kamna gora, na pobočjih Konjiške gore, skoraj ne more verjeti, da se od tam vozi 40 delavcev na delo v dolino z avtobusom. Pa je res. Že jeseni so krajani s prostovoljnim delom pomagali usposobiti cesto čez goro in se tudi uspešno dogovorili z Izletnikom za avtobus. Žal je ob prvem snegu avtobus zdrknil in Izletnik se je z nevarne proge umaknil. A ne za dolgo. Po Novem letu so ponovno pričeli voziti dvakrat dnevno in s tem rešili delavce dolge poti v dolino.

MBP

Priprava na enajsti izlet kmečkih žensk

Letos bo izlet 25. in 26. marca in to, tako kot vedno, v hotel Eden v Rovinj! Kupone bomo začeli objavljati prihodnji teden, ko bomo objavili tudi obširnejšo informacijo o izletu. Za uvod samo to: letos bo žrebanje javno, da ne bodo ponovno leteli (lahko rečemo neupravičeni) očitki o »kuhinji«! Pot bo v glavnem enaka kot v preteklih letih s tem, da smo poleg vožnje z ladjico do Crvenega otoka, ogleda Pulja in postanka v Portorožu v gostišču Tomi, ob povratku vključili še ogled znamenite Lipice. Potrpite, vse bo kmalu znano!

Körting – usodna zmota?

Gorenje je kupilo Körting Radiowerke Gmbh junija leta 1978 za 23 milijonov zahodnonemških mark. Pri stečajnem upravitelju pa sta se za nakup zanimali še dve firmi: ameriška GTE in Japonci. Američani so kasneje odstopili, Japoncem pa ni bila naklonjena nemška vlada, ker se je bala njihovega prodora in dumpinških cen na nemškem trgu.

Ob nakupu Körtinga je bilo veliko preveč bahavosti in premalo treznosti. Tako je takratni predsednik kolektivnega poslovodnega organa velenjskega Gorenja Ivan Atelšek na tiskovni konferenci izjavil: »Gorenje že 25 let ni imelo izgube. Nakup nemške tovarne nikakor ni nepremišljena poteza, saj smo že lep čas pred nakupom dobro preučili možnost nadaljnjega razvoja. Körting ni imel tistega, kar nam ne primanjkuje: dobre poslovne organizacije in politike prodaje.«

V času nakupa Körtinga je bil predsednik kolektivnega poslovodnega odbora v Gorenju Ivan Atelšek in nekateri mu še zdaj očitajo, da je izsilil nakup tega podjetja oziroma uporabil metode pritiska. Vsekakor pa je padla v vodo zamisel, da bi s pomočjo Körtinga prodajali barvne televizorje pri nas. Körting je počasi izgubljal tudi kupce v ZRN, zato so iskali rešitev v izvozu, kljub temu pa so bila skladišča, še posebej v zadnjih dveh letih, prepolna.

Kasneje je prav Körting prekinil tradicijo Gorenja, da dela brez izgub, izkazalo pa se je, da Gorenje vseeno nima tako dobre poslovne organizacije in politike prodaje, da bi lahko potegnilo iz vode podjetje, ki je že bilo na robu propada.

Nakup Körtinga so obeležili časniki z optimističnimi, večkrat evforičnimi članki. »Premišljen nakup«, »Nova pot Körtinga«, »Yu – renesansa njemačke tvornice«, »Narobe čudež v deželi gospodarskega čudeža«. To je le nekaj naslovov v naših časnikih, precejšnjo publiciteto pa je dobil nakup tudi v nemškem časopisju.

Nejevernih Tomažev, ki bi dvomili v upravičenost nakupa, je bilo zelo malo. Izjave vodilnih ljudi iz Gorenja so še povečevale optimistično razpoloženje.

V začetku so v Gorenju zelo optimistično zastavili načrte za nadaljnje delo Körtinga. Število zaposlenih so povečali od 800 na približno 1400 (čeprav so v začetku načrtovali, da bodo v tovarni zaposlili največ 1200 delavcev). Pozneje se je izkazalo, da je bilo zaposlovanje novih delavcev hudo napačna poslovna odločitev.

Prvo streznenje je prišlo leta 1980, vendar pa je prepočasi prodiralo v zavest vodilnih ljudi v Gorenju. Še leto poprej je Körting pridelal le 229 tisoč mark izgube (delili so celo trinajsto plačo), to leto pa se je izguba povzpela do rekordne višine: 65,8 milijonov mark. V naslednjem letu so v Körtingu zabeležili 48,2 milijonov mark izgube, lanske izgube pa ocenjujejo na 32 milijonov mark. Tako je Körting v približno štirih letih in pol prinesel Gorenju nekaj več kot 146 milijonov mark (zahodnonemških) izgube.

Firmo Körting so ustanovili leta 1925. Po vojni je bila v lastništvu družine Böhme. Svoj čas je bila to precej uspešna firma, saj so na primer leta 1934 v Grassau izdelali največji zvočnik, leta 1953 pa prvi črno-beli tv sprejemnik. Razvojni oddelek tega podjetja pa se ponaša še s kupom drugih dosežkov, ki so odmevali v svetu. Körtingovi izdelki so bili zelo iskani, vendar pa so lastniki prodajo izdelkov preveč vezali na Neckermanove veleblagovnice. Ko so te veleblagovnice pred sedmimi leti menjale lastnike, je Körting ostal na cedilu. Z zmanjševanjem števila zaposlenih so lastniki do leta 1978 še nekako obdržali formo nad vodo. Februarja leta 1978 pa je morala firma v stečaj.

S prvo večjo izgubo so začeli prihajati tudi sanacijski programi. Žal so bili vsi kratkoročni. Körting in tudi druge, večje zahodnoevropske firme so se vse težje upirale prodoru cenejše japonske zabavne elektronike.

Pred dvema letoma so tudi povečali kapital Körtinga za 20 milijonov mark, vendar tudi ta finančna injekcija ni rešila podjetja pred nadaljnjim potaplanjem.

Podjetje v Grassau je vse bolj izgubljalo zaupanje bavarske deželne vlade, v uspeh Körtinga je začela dvomiti tudi slovenska vlada in naše banke. Gorenje je ostalo bolj ali manj osamljeno, Körtingove izgube pa so ga resno zamajale. Ob vseh teh težavah se je pokazalo, da je bil tudi razvoj Gorenja prehiter in večkrat premalo premišljen.

Breme astronomskih Körtingovih izgub je ostalo na plečih delavcev Gorenja. Vsekakor pa bi morali v tem trenutku izpostaviti odgovornost tistih, ki so se zavzemali za nakup oziroma, ki imajo največ zaslug, da je bila sprejeta poslovna odločitev, ki je za nekaj let zaustavila nadaljnji razvoj velenjskega giganta.

Da bi odpravili izgube in nelikvidnost, so v Gorenju v Titovem Velenju sprejeli ukrepe za povečanje izvoza predvsem na konvertibilne trge. V tem letu naj bi v Gorenju uvedli nekatere nove proizvodne programe, ki bodo dohodkovno donosnejši. Vanje naj bi bilo vloženega tudi več znanja (nekaj tega so podedovali od Körtinga, žal za previsoko ceno).

Gorenje naj bi letos izvozilo tudi 60 odstotkov vse fizične proizvodnje. Pri nekaterih proizvodih bo ta odstotek še večji. Prizadevali si bodo, da bi prodrli tudi še na nekatere nove trge.

Ponovno bodo preverili stroške in dosežene prodajne uspehe v poslovnih enotah v tujini. Kjer obstoječa prodajna mreža ni racionalna, jo bodo ukinili. Najprej bo ta sklep veljal za nekatere prodajne kanale v sosednji Italiji, sanirati pa bo potrebno tudi poslovno enoto Gorenje Helas v Grčiji.

Proizvodnjo barvnih televizorjev bodo v celoti prenesli v Titovo Velenje, medtem ko bo poslovanje Gorenja Körting v Grassau omejeno na minimalni obseg. V okviru tega obsega bo vsekakor najpomembnejše delo razvojnega oddelka.

Gorenje si bo torej z vsemi močmi prizadevalo, da popravi napako, zagrešeno pred štirimi leti in pol. Seveda pa so (devizne) izgube tako velike, da sami tega bremena naenkrat ne bodo zmogli.

TONE VRABL
SREČKO ŠROT

SIS za preskrbo dopolnjuje plan

Celjska regijska interesna skupnost za pospeševanje proizvodnje hrane in preskrbo je pred dnevi dala v javno razpravo predlog programa trošenja sredstev v tem letu. Po besedah Ludvika Mastnaka, ki opravlja tajniške posle te interesne skupnosti, računajo z dohodki okrog 40 milijonov dinarjev, ki jih združujejo delovne organizacije. V tej številki niso zajeta sredstva občinskih intervencijskih skladov, ki so tudi namenjena za pospeševanje proizvodnje hrane in za zagotavljanje preskrbe.

Program za letošnje leto predstavlja v bistvu nadaljevanje izvajanja lanskega programa, h kateremu pa dajejo v razpravo še nekaj dopolnilnih predlogov. Lani so največ denarja porabili za subvencioniranje odkupa mleka in mlade pitane govedi, dalje za kreditiranje nakupov nekaterih osnovnih živil, precej (tri milijone din) tudi za premije za odkup pšenice v regiji.

Pri skupni predvideni porabi 33 milijonov din, velja omeniti še postavke za premije za oskrbo s svinjskim mesom, deleže za večanje števila govedi, delež za urejanje višinskih pašnikov in še kaj. Posameznih številk ne navajamo, ker programi niso bili v celoti uresničeni, izpadla pa je tudi izdelava analize stanja kmetijskih zemljišč. Stroški poslovanja interesne skupnosti so znašali samo odstotek od zbranih sredstev – za strokovna, finančna in administrativna opravila. SIS za preskrbo namreč nima redno zaposlenih delavcev.

Poleg že omenjene usmeritve porabe sredstev, so v javno razpravo vključili še predloge o morebitnem sofinanciranju pospeševalne službe pri zadrugah in kooperacijskih enotah, dalje možno sofinanciranje zavarovanja plemenske živine, morebitni delež pri izgradnji sistema za obrambo pred točo in oskrbo tržišča z ribami (ustvarjanje pogojev za ribogojstvo in pripravo rib za trg).

Prispevke za samoupravno interesno skupnost za pospeševanje proizvodnje hrane in preskrbe vplačuje v regiji sedaj že 87 odstotkov delovnih organizacij. To pomeni, da je še kar precej takih, ki zaradi slabega gospodarskega položaja (izgub) ali zaradi premajhnega posluha za probleme preskrbe (zlasti s strani vodilnih), še niso vključeni v to, za zdajšnje čase koristno akcijo za zagotavljanje boljše preskrbe z osnovnimi živili.

Pripombe o nadaljnji usmeritvi oziroma programskih nalog bi izvršilni odbor SIS za preskrbo rad dobil do 25. januarja, da bi lahko čimprej sprejeli dokončni program za to leto in seveda naloge tudi izvajali.

Slaba povezanost konjiških komunistov

V nekaterih osnovnih organizacijah so se v letu dni sestali le dvakrat

Velika raznolikost pri delu in uspehih osnovnih organizacij Zveze komunistov, ki jih je v občini Slovenske Konjice 58, je ena izmed značilnosti dela osnovnih organizacij. Žal, sodi med značilnosti tudi to, da na sestankih v glavnem ne sprejemajo sklepov in zadolžitev, niti rokov za izvršitev, pa tudi ne ugotavljajo uresničevanja sprejetih sklepov. Tudi skromna povezanost osnovnih organizacij in Občinske konference Zveze komunistov je ena izmed negativnih značilnosti, saj kar v triintridesetih osnovnih organizacijah v celem letu ni bil prisoten na sestanku nihče izmed zadolženih članov Občinske konference ali drugih odgovornih delavcev, zadolženih za delo posamezne osnovne organizacije.

Seveda slabosti, ki so jih ugotavljali v občini pri analizi delovanja osnovnih organizacij, niso značilne za vseh 58 osnovnih organizacij in v njih združenih 999 komunistov. Marsikje so delali in delajo dobro, slabosti pa so poudarili ravno zaradi težnje, da jih premagajo. V preteklem letu so v vrste Zveze komunistov sprejeli 47 novih članov, v vseh organizacijah združenega dela so zaživele akcijske konference, v krajevnih skupnostih, kjer je več osnovnih organizacij, pa sveti. Sicer pa je v temeljnih organizacijah materialne proizvodnje 31 osnovnih organizacij, v delovnih skupnostih in družbenih dejavnostih 19 ter v krajevnih skupnostih 8 osnovnih organizacij ZK.

V preteklem letu so se osnovne organizacije sestale od najmanj dvakrat do desetkrat, udeležba pa je bila v povprečju dobra – 78 odstotna, v nekaterih osnovnih organizacijah pa veliko slabša. V večini teh udeležbe niti niso obravnavali, disciplinskih ukrepov zaradi neupravičene udeležbe pa razen izjem tudi ni bilo. Vsebina sestankov je bila raznolika. Povsod so obravnavali gospodarske rezultate, zlasti izvoz, le redko pa so člani ZK tudi predlagali rešitve posameznih problemov. Dokaj enotno so obravnavali tudi kongresne materiale, sprejem novih članov, organiziranost ZK v občini in priprave za uvedbo samoprispevka. Le redki pa so spregovorili o izobraževanju članstva in o učinkovitosti članov ZK v organih upravljanja in v družbenopolitičnih organizacijah. Nepovezanost dela osnovnih organizacij v občini pa brez dvoma povečuje, poleg tega, da je večina zadolženih članov iz Občinske konference pozabila na svoje osnovne organizacije, tudi to, da le redki sekretarji seznanjajo svoje osnovne organizacije z dogovori in usmeritvami, sprejetimi na posvetih sekretarjev.

Že opravljeno analizo delovanja osnovnih organizacij bodo v občini dopolnili z oceno občinske organiziranosti, vse to pa se že vključuje v priprave na programsko konferenco občinske organizacije. Sicer pa bo še pred njo v februarju seminar za sekretarje, na katerem bodo poleg ocene družbenoekonomskih in idejnopolitičnih razmer gospodarjenja v letu 1982 tudi ocenili potek javne razprave o usposobljenosti občinske organizacije ZKS.

MILENA P. POKLIČ

Dobro delo ni dovolj nagrajeno

V letu 1982 prvič ni bil izpolnjen plan zaposlovanja

Petdeseta seja predsedstva OK SZDL Celje se je pričela z enominutnim molkom v počastitev spomina na preminulega podpredsednika predsedstva SFRJ in člana predsedstva CK ZKJ dr. Vladimira Bakarića.

Osrednja pozornost v razpravi je veljala uresničevanju družbenega dogovora o izvajanju kadrovske politike v celjski občini, leto 1983 pa je deseto leto opredeljeno z družbenim dogovorom in leto 1982 je v teh desetih letih prvo, ko ni bil plan zaposlovanja prvič izpolnjen. Člani predsedstva so si bili v razpravi enotni, da je treba kadrovsko politiko še bolj odpreti v širino, jo še dosledneje izvajati in poskrbeti za hitrejšo rotacijo kadrov in vzpostaviti boljšo evidenco notranjega napredovanja v posameznih delovnih organizacijah. Še vedno so velika neskladja med možnostmi šolstva in potrebami združenega dela, še vedno je dobro in slabo delo preveč izenačeno, poprečnost je dosegla nevarne okvirje in pravega stimuliranja dobrega dela skoraj ne poznamo več. V okviru OK ZSMS je nastala pobuda iz vrst študentov VEKŠ, da bi naredili raziskavo o dejanskih potrebah profilov, ki prihajajo iz te šole. Sprejet je bil tudi sklep, da morajo tiste delovne organizacije, ki še nimajo planov kadrov, da to storijo nemudoma. Videti je treba tudi realno sliko nezaposlenosti, saj je ta relativna, dokler ugotavljamo, da še vsak noče prijeti za vsako delo, ki mu je ponujeno.

Predsedstvo je tudi podprlo nadaljnjo akcijo ustanavljanja skupnosti stanovalcev, ki je v celjski občini pod republiškim poprečjem. Akcijo bodo zdaj morale speljati krajevne konference SZDL in njihova predsedstva.

Na predsedstvu so potrdili tudi nove predsednike in sicer bo odslej vodil svet za informiranje Jože Umek, KO za odnose med socialistično družbo in verskimi skupnostmi Friderik Dosedla in KO za kadrovska vprašanja Drago Medved. Predsedstvo je tudi sprejelo pobudo za ustanovitev koordinacijskega odbora za družbeno varčevanje, ki bo pričel z delom v mesecu februarju, potrdili so časovno opredelitev skupnega programa družbenopolitičnih organizacij, skupščine in izvršnega sveta, ter se dogovorili na predlog žirije za odlikovanja in priznanja, da bi v letošnjem letu podelili do 11 priznanj Osvobodilne fronte.

D. O.

Delo delegatov je odvisno od njihove usposobljenosti

Sisi slabo delajo, zato vprašanja iz njihove pristojnosti rešujejo delegati občinskih skupščin

Ena stalnih nalog skupščine SR Slovenije je spremljanje delovanja delegatskega in skupščinskega sistema v vsakdanji družbeni praksi, zlasti v sedanjih zaostrenih ekonomskih in gospodarskih pogojih. Zato je skupščina SR Slovenije, v sodelovanju z republiško konferenco SZDL Slovenije in z republiškim svetom zveze sindikatov organizirala regijske posvete o nadaljnjem razvoju delegatskega oziroma skupščinskega sistema in delegatskih odnosov. Takšen posvet je bil v torek v Rogaški Slatini. Udeležili so se ga predsedniki občinskih skupščin, predsedniki skupščinskih zborov, sekretarji občinskih skupščin, predsedniki občinskih konferenc SZDL, medobčinskega sveta SZDL in predsedniki občinskih svetov zveze sindikatov Slovenije. Udeleženci posveta so prišli iz občin Laško, Slovenske Konjice, Šentjur in Šmarje pri Jelšah. Izhodišča za razpravo je podal **Mitja Horvat**, predsednik zbora občin skupščine SR Slovenije.

V občinah Laško, Šmarje in Šentjur ocenjujejo, da je v delovanju in vsebini delegatskega oziroma skupščinskega sistema, zlasti v sedanjem mandatnem obdobju, dosežen občuten napredek in da je delo delegatov odvisno zlasti od njihove usposobljenosti.

Pri delovanju skupščinskega sistema v občinah je še vedno velik problem aktivnost konferenc delegacij. Praksa kaže, da je na sejah skupščin vselej prisotna ista delegacija v okviru konference, navadno nosilka delegacijske konference. Predstavniki iz omenjenih občin so opozorili na mrtvilo v zborih združenega dela skupščin, na problem širšega informiranja in povratnih informacij z občinskih skupščinskih sej. Da se na sejah zborov občinskih skupščin, zlasti zbora krajevnih skupnosti, najčešče pojavljajo vprašanja s področja komunale, kaže na to, da razprav v skupščinah samoupravnih interesnih skupnostih materialne proizvodnje skorajda ni, da delovanje delegatskega sistema tam šepa. Udeleženci posveta so opozorili tudi na neusklajenost programov dela občinskih skupščin s programi dela skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. V občinah Šmarje, Šentjur in Laško ocenjujejo, da so skupščinska delegatska gradiva sedaj manj obširna, da so dostopnejša oziroma razumljivejša. Pri tem pa so se vprašali, do kakšne mere poenostavljati to gradivo, ki naj bi vendarle prispevalo k poglabljanju vsestranskega znanja delegatov. Predstavniki iz občine Slovenske Konjice so opozorili na preobsežnost gradiva za seje zborov republiške skupščine, pohvalili aktivnost zbora združenega dela občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, ki se dobro vključujejo v delo temeljnih samoupravnih delegacij.

Udeleženci posveta so opozarjali na mnoge težave in pomanjkljivosti, ki so tudi odraz dela in vključevanja občinskih družbenopolitičnih organizacij v samoupravno in delegatsko prakso. Glede načrtovanja dela občinskih skupščin so bili udeleženci enotnega mnenja, da bi morali to delo delegatom predstaviti najmanj za dve leti vnaprej.

Ob zaključku posveta so udeleženci opozorili še na eno pomembno vprašanje: kako ob dejstvu, da sredstev povsod primanjkuje, zagotavljati nadaljnje izobraževanje delegatov oziroma celotno družbenopolitično izobraževanje občanov.

MARJELA AGREŽ

Odlikovanci predsedstva SFRJ

Predsedstvo SFRJ je za trud in dosežene uspehe pri delu odlikovalo z odlikovanji SFRJ eno društvo in 25 občanov z območja žalske občine. Na slovesnosti jim je odlikovanja izročil predsednik skupščine občine Žalec Viljem Petek.

Red zaslug za narod s srebrnimi žarki je prejelo gasilsko društvo iz Žalca, red dela z zlatim vencem Alojz Selan iz Šempetra, red zaslug za narod s srebrno zvezdo pa Ivan Zottl iz Žalca. Red dela s srebrnim vencem so prejeli Jožef Arčnik iz Marija Reke, Martin Cilenšek iz Žalca, Brigita Črček iz Žalca, Stanislav Debelak iz Studenc, Zinka Grobelnik iz Vrbja, Albinca Jecl iz Šempetra, Jože Jošt iz Žalca, Edvard Kovačič iz Žalca, Jože Kroflič iz Kasaz, Fanika Senica iz Lopate, Viktorija Tratnik iz Žalca, Terezija Vegelj iz Prebolda, Minka Virt iz Žalca in Terezija Žlaus iz Šempetra. Medaljo zaslug za narod so prejeli Mira Papež iz Gotovelj, Metka Strnad iz Pondorja in Erika Virant iz Zabukovice. Medaljo dela so prejeli Marjan Antloga s Polzele, Franc Delčnjak iz Migojnic, Marjana Kolar iz Griž, Alojz Kos iz Kal, Marija Sanda iz Žalca in Danica Verdev iz Kasaz.

JANEZ VEDENIK

Komunisti o Montani in Sigmi

Že nekaj let položaj v žalski Montani ni zavidljiv, to pa velja tudi za Sigmo iz Žalca, kjer so še zlasti veliki problemi v tozdu v Zabukovici, ki je lansko leto zaključil z veliko izgubo. Prejšnji teden je dal ostavko na direktorsko mesto Sigme dosedanji direktor Radovan Gorišek. O ukrepih za ureditev razmer bodo sklepali na jutrišnji seji predsedstva občinskega komiteja zveze komunistov v Žalcu, kjer bo beseda bržkone tekla tudi o morebitnih ukrepih družbenega varstva.

JANEZ VEDENIK

Participacija poslej tudi za upokojence in kmetovalce

Znatno manj oproščenih doplačila k zdravstvenim storitvam

V Sloveniji že velja sprememba Zakona o zdravstvenem varstvu, ki razširja krog tistih, ki morajo k stroškom za zdravstvene storitve, zdravila in zdravstvene pripomočke prispevati svoj delež – participacijo. Sprememba Zakona je pričela veljati 7. januarja neposredno, torej preden bi lahko z njo uskladili samoupravne sporazume o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva. Morda je tudi to eden izmed razlogov za slabo poznavanje sprememb, še zlasti med uporabniki, kar povzroča vrsto težav pri plačevanju participacije.

Medtem ko so bili pred sprejemom novele Zakona o zdravstvenem varstvu oproščeni plačila participacije vsi, za katere je veljal zagotovljeni program zdravstvenega varstva, sedaj ni več tako. Plačila participacije tako niso več oproščeni uporabniki, ki se zaradi prirojenih telesnih nepravilnosti ali trajne duševne bolezni ali drugega obolenja niso mogli usposobiti za delo in delovni invalidi, pri katerih je ugotovljena najmanj 70 odstotna telesna okvara. Prav tako ne kmetje, ki jim odpišejo davčno obveznost in oprostijo prispevka za zdravstveno varstvo, niti začasno nezaposlene osebe, prijavljene pri Skupnosti za zaposlovanje, razen tistih, ki prejemajo začasna nadomestila ali denarno pomoč. Izredno velika je skupina upokojencev, ki ne prejemajo varstvenega dodatka. Doslej so bili participacije oproščeni vsi upokojenci in njihovi družinski člani, sedaj so le še tisti z varstvenim dodatkom. Participacijo je treba plačati tudi za zdravstvene storitve v zvezi s kontracepcijo, za umetno prekinitev nosečnosti, tudi če je medicinsko indicirana, za zdravstvene storitve v zvezi z boleznijo zvišenega krvnega pritiska in v zvezi z zdravljenjem nalezljivih bolezni, pri katerih ni predpisano obvezno zdravljenje. Participacijo pa morajo plačevati tudi delovni invalidi in druge invalidne osebe ter ostareli kmetje, ki prejemajo starostno pokojnino ali preživnino in njihovi družinski člani, čeprav so starejši od 65 let.

Še vedno pa ostajajo oproščeni plačila participacije, ki je letos 20 odstotkov višja kot lani, otroci, učenci in študentje, ženske pri storitvah v zvezi z nosečnostjo, porodom in materinstvom, borci, vojaški in civilni vojni invalidi, brezposleni z začasnim nadomestilom ali denarno pomočjo, varovanci v socialnih zavodih in prejemniki družbenih denarnih pomoči ter upokojenci, ki prejemajo varstveni dodatek ter njihovi ožji družinski člani. Za upokarabnike, ki zaradi svojega gmotnega položaja ne morejo prispevati k stroškom za zdravstvene storitve, bodo dogovorili enotna merila v Skupnosti socialnega varstva Slovenije, ugotavljale pa jih bodo Občinske zdravstvene skupnosti. Plačila participacije ostajajo oproščeni tudi uporabniki storitev pri zdravljenju nalezljivih bolezni, pri katerih je predpisano obvezno zdravljenje, malignih rakastih obolenj, sladkorne bolezni, duševne bolezni in živčnomišičnih bolezni, multiple skletoze, hemofilije, pri preventivnih in zdravstveno-vzgojnih ukrepih v okviru zakonsko zagotovljenih pravic ter pri zdravljenju in negi na domu, če gre za storitve iz zagotovljenega programa.

MBP

Dopolnitev zazidalnega načrta za Zreče

Na pobudo krajevne skupnosti Zreče in delovnih organizacij so pripravili dopolnitev zazidalnega načrta za Novo Dobravo in center Zreč. Osnutek dopolnitev je razgrnjen na sedežu Skupščine občine Slovenske Konjice in na sedežu krajevne skupnosti Zreče, tako da bo vsak, ki bo to želel, lahko oblikoval svoje pripombe in predloge.

Spremembe predvidevajo izgradnjo nove plinske kotlarne in s tem tudi spremembo trase plinovoda. V krajevni skupnosti Zreče žele razširiti tudi otroško varstvo, zato so predvideli prostor za nov vrtec nasproti sedanjemu. Osnutek predvideva tudi izgradnjo zaklonišča, stanovanjskega bloka za upokojence in nekaj sprememb pri individualni izgradnji hiš, ki naj bi bile tudi na mestu prej načrtovanega otroškega igrišča, tega pa bi naj zgradili bolj zahodno.

MBP

POGLED V SVET s kovinotehno

Je obrat na bolje možen?

Piše Jože Šircelj

Jedrsko oboroževanje ali zmanjševanje oborožitve, morebitno zmanjšanje tako imenovanih konvencionalnih oboroženih sil, razmestitev »evroraket« v Zahodni Evropi – to so na začetku leta teme, ki zaposlujejo politike in državnike ne samo v Zahodni Evropi, marveč – razumljivo – tudi v ZDA in Sovjetski zvezi. To dogajanje spremlja vrsta popotovanj, obisk kandidata za zahodnonemškega kanclerja, socialnega demokrata Hans-Jochena Vogla v Washingtonu in Moskvi, obisk šefa sovjetske diplomacije Andreja Gromika v Bonnu, bližnja turneja ameriškega podpredsednika Georgea Busha po vrsti zahodnoevropskih prestolnic.

Kot bralci in poslušalci smo tako rekoč zasuti z vrsto bolj ali manj novih, bolj ali manj (ne)znanih izrazov, kot so »ničelna opcija«, pershing-2, manevrirne rakete, SS-20 in podobno.

Značilno za današnji čas in razpoloženje po svetu je, da se v mirovno gibanje čedalje izraziteje vključujejo tudi verniki. Pobudo so v marsičem dali ameriški katoliški škofje s pastirskim pismom, ki naj bi ga sprejeli, v katerem so postavili pod kritično lečo oboroževalno, jedrsko-raketno politiko predsednika ZDA Reagana. Zdaj so škofje – potem ko se jim je pridružila še vplivna protestantska, točneje rečeno metodistična cerkev, prenesli razpravo o korakih za mir, za preprečevanje jedrske, pa tudi vsakršne druge vojna na višjo, širšo raven. Na njihovo povabilo se jim je namreč v Vatikanu pridružila vrsta evropskih škofov.

Temeljni razsodek, ki tvori jedro škofovskih stališč, je spoznanje, da jedrska vojna ne more biti obrambna, tudi ne samo napadalna, zmagovita, da je lahko samo totalna, spopad, v katerem ne more biti zmagovalcev in premagancev, marveč samo mrtvi na obeh straneh – vse tja do uničenja človeštva.

Ali bosta supersili, kot najbolj odgovorni za usodo sveta, kar zadeva možnost jedrskega uničenja, naposled, po vrsti let medsebojnih zaostritev, hladne vojne, propagandnih kampanj in nasprotnih kampanj, naposled le zmogli toliko politične modrosti, da bodo njuni predstavniki resno sedli za zeleno mizo in skušali vsaj z majhnimi koraki odmakniti svet od prepada, do katerega ga je potisnila vrtoglava oboroževalna tekma? Je to možno?

Vsekakor je nujno. Morebiti je v zdajšnji fazi mednarodnih odnosov, točneje rečeno odnosov med obema blokoma, temperatura resnično že toliko narastla, da bo do resnih pogajanj res prišlo. Pogajanja sicer že potekajo, v Ženevi in – že celo vrsto let – na Dunaju. O omejevanju raketno-jedrskega in konvencionalnega orožja.

Napredka, kot vemo vse predobro, doslej ni bilo. Namesto tega je slišati čedalje hujše rožljanje z orožjem. Toda obrat na bolje vseeno ni izključen. Prej ali slej.

Toprovo razočaranje je preveč mila zima

Kopičijo se zaloge smučarske konfekcije, posebej še bund

Splošno znano dejstvo in spoznanje sta, da smo Slovenci spet odkrili svojo staro in premalo prenovljeno tekstilno industrijo, le-ta že nekaj časa svojo tržno konjunkturo, v zadnjem času pa izrazito izvozno poslanstvo.

Celjski Toper že nekaj zadnjih let plove po izrazito razburkanem poslovnem morju, izogibajoč se zdaj bolj, zdaj manj uspešno različnim čerem in pod vodstvom zdaj tega, zdaj drugega krmarja.

Nesporno je to, da se njegovo ime tesno povezuje z vsemi vrhunskimi dosežki naših alpskih smučarjev, da je skupaj s svojim avstrijskim Topsportom v obeh ski-poolih in da je njegovo ime še sila globoko zasidrano v potrošnikovi glavi, ne glede na to, da se zanjo puli vse več domačih konkurentov.

Obremenitve preteklosti – slabe naložbene usmeritve in programi, odcepljanje temeljnih organizacij, zadolžitve ter nesloga znotraj delovne organizacije, držijo kolektiv Topra že dve leti še posebej na vročem ognju, čeprav sta dve sorti družbenega varstva poskušali ta ogenj pametno pogasiti. Lanske izgube – še največ oziroma samo v TOZD Lahka konfekcija – so Toper spet dale pod skupščinski, politični in še kakšen drobnogled in ni jih bilo malo, ki so napovedovali zelo slab razplet za poslovne rezultate kolektiva, za njegovo vodstvo in tudi za njegovega glavnega direktorja.

Vse strasti se danes še niso umirile, razsojati o njih pa ni naša naloga na tem mestu. Poglejmo zgolj nekatera gospodarska dejstva in dosežke Topra v lanskem letu.

Dobrih 40 odstotkov proizvodnih zmogljivosti Topra dela za izvoz in ta je v celotnem prihodku (po podatkih za devet mesecev 1982) udeležen s 16,1 odstotka. Med 27 sorodnimi in konfekcijskimi delovnimi organizacijami v Sloveniji so na 6. mestu po prihodku, ki šteje za omenjeno obdobje približno 600 milijonov dinarjev. Ob koncu leta, po zaključnem računu, bo dosegel verjetno dobrih 900 milijonov.

Če ne bi bilo, kar je bilo – odcepljeni tozdi, torej zmanjšane zmogljivosti, zadolžitve in še kaj iz skladišč Toprove preteklosti, bi se po zaključnem računu lahko tolkli po prsih zaradi najmanj 1200 milijonov dinarjev celotnega prihodka. To pa bi bila številka, ki bi jim v sedanjih razmerah lahko omogočila bolj jasen pogled v prihodnost.

Toper se je v zadnjih dveh letih kljub izrednim težavam notranje in zunanje preobrazbe dobro izvozno usmerjal, saj je na primer od 26 milijonov dinarjev vrednega izvoza v 1980. letu, pa še manj v 1981. letu, v lanskih devetih mesecih pridelal številko 69 milijonov dinarjev konvertibilne teže. Po zaključnem računu naj bi bila ocena vrednosti izvoza blizu 90 milijonov dinarjev. Te rezultate so v Topru dosegli z manj zaposlenimi, pa tudi z zmanjšanjem režijskih delavcev za okroglih 60 zaposlenih (ali pa prav zaradi tega zadnjega!)

Velike likvidnostne težave so se v zadnjih dveh mesecih občutno popravile, precej dolgov so vrnili, tudi 500 starih milijonov občinskim rezervam v Celju, dolgov pa je še vedno kakšnih 14 do 15 starih milijard.

Zaradi izredno mile zime jim je v decembru zelo zastala prodaja, čeprav so bili tudi za potrebe domačega trga letos enkratno pripravljeni in v zalogah imajo danes še kakšnih 7 starih milijard dinarjev. »V bistvu čakamo na pravo zimo in sneg,« je povedal Toprov direktor *Zvone Dežnak*.

Upamo, da bo snežena, prava zima rešila najprej Toprovo prodajo, pa predvsem s svojo odejo prekrila slabe sledi preteklosti. To pa ne pomeni, da bi morala prekriti vse tisto, kar je potrebno storiti še v poslovni in samoupravni organiziranosti, v tesnejši povezanosti tozdov in služb. Konec koncev, zakaj ne bi bil Toper v vrhu 27 slovenskih konfekcionarjev, ne pa samo nad zlato sredino.

MITJA UMNIK

ZRCALO RIŠE: BORI ZUPANČIČ

Ali bodo radeški papirničarji letos dosegli svoje proizvodne načrte?

Vprašanje, na katerega malokdo upa dati točne odgovore! Razlog za to pa je več kot na dlani. Papirničarji so se v letu 1982 srečevali s številnimi težavami, med katerimi sta bili v ospredju pomanjkanje mazuta in surovin za normalno proizvodnjo.

V tej delovni organizaciji letos načrtujejo okoli 2 milijardi in osemsto milijonov dinarjev celotnega prihodka. Na tuja tržišča prodajo 35 odstotkov proizvodnje, ostalo pa doma. Tako so v lanskem letu izvozili za čez 5 milijonov dolarjev, največ na konvertibilno tržišče. Največji odjemalci papirja so v Zahodni Nemčiji, na Nizozemskem, v Egiptu, nekaj izdelkov pa so uspeli izvoziti tudi v Irak in Iran. Izvoz na zahodno tržišče bodo letos poskusili nekoliko povečati, vendar se bojijo, da jim bo za uresničitev proizvodnje zmanjkalo surovin, predvsem pa energije.

Obveznosti iz dohodka so letos zelo velike, saj odplačujejo kredite za stroje, ki so jih uvozili iz Francije. Ta investicija je osemsto članski kolektiv veljala 700 milijonov dinarjev.

Lansko leto niso dosegli fizičnega obsega proizvodnje, ker jim je primanjkovalo celuloze in vlaken, ki jo uvažajo iz Avstrije, Kanade in Švedske. Kljub vsemu so poslovno leto zaključili pozitivno.

Letos načrtujejo, da bodo iz temeljne organizacije Papirnica potrošnikom zagotovili okoli 28 in pol tisoč ton vseh vrst papirja, podatek za Muflon pa bo prav tako vzpodbudnejši kot leto prej. Finančno pomeni proizvodnja Papirnici nad 2 milijardi dinarjev, v Muflonu pa blizu 7 milijonov.

Kljub vsem načrtom pa se bojijo, da se bo ponovila situacija iz lanskega leta, ko so morali zaradi pomanjkanja mazuta uvesti nekajdnevni dopust in prisilni remont v tovarni. Letošnje leto bo značilno tudi za minimalno oblikovanje poslovnega sklada, saj zanj namenjajo le skromnih 6 in pol milijonov dinarjev.

FRANCI KADUNC

V Celju tudi agencija »Golfturist«

Od prvega februarja letos dalje bo v Celju še ena turistična agencija. Zdaj po zaslugi Integralove delovne organizacije za gostinstvo, turizem in žičnice »Golfturist«, ki jo vodi Milan Gerželj, do nedavna direktor celjske temeljne organizacije TTG.

Nova turistična agencija bo poslovala v Cankarjevi ulici številka 1. Z njo prihaja v mesto ob Savinji tudi rent a car služba.

Golfturist je močna delovna organizacija, ki ima svoje enote skoraj po vsej Sloveniji. V njenem okviru je enajst temeljnih organizacij. Pod to streho deluje 56 gostinskih enot. Tudi v hotelski izbiri je ponudba bogata, saj zajema hotele od najvišje do »C« kategorije. V vseh gostinskih enotah je 2200 postelj za goste, 16.500 restavracijskih in gostinskih sedežev itd. To je delovna organizacija, ki ustvarja v povprečju na leto približno 900 milijonov dinarjev skupnega prometa, od tega okoli 200 milijonov deviznega.

M. BOŽIČ

V Kostroju letos enkrat večji izvoz

Konjiška delovna organizacija Kostroj si je za to leto že zagotovila izvoz. V njem predstavlja največji delež izvoz v Sovjetsko zvezo, kamor bodo do konca leta izvozili za 10 milijonov dolarjev svojih izdelkov, kaže pa, da bodo uspeli tudi z izvozom na konvertibilno področje. Prve stroje so že izvozili v Avstrijo in upajo, da bodo na konvertibilno področje izvozili toliko, da bodo lahko zagotovili potrebne devize za uvoz.

Boško Pantić, vodja prodaje v Kostroju

Delovna organizacija, ki zaposluje nekaj več kot 300 delavcev, ima dve temeljni organizaciji. Tovarna plastičnih izdelkov je manjša in mlajša, v njej pa izdelujejo predvsem stavbno pohištvo iz trdega PVC, poleg tega pa še okvirje za belo tehniko in v zadnjem času tudi obcestne stebre za cestno signalizacijo. Do letos niso ustvarili pomembnega izvoza, čeprav so iskali nove kupce. Trenutno raziskujejo avstrijski trg in upajo, da bodo lahko z izvozom pokrili potrebe po uvozu. V tej temeljni organizaciji morajo namreč uvoziti 10 odstotkov potrebnih materialov.

Tovarna strojev obstaja že več kot 35 let in v tem času je posegla že daleč preko naših meja. Tako so postavili tovarno v Alžiru, tri v Sudanu, eno v Somaliji, dve v Sovjetski zvezi, posamezne stroje pa so izvozili v številne vzhodnoevropske države, v Afriko in Azijo. Lani so se povezali s še šestimi jugoslovanskimi delovnimi organizacijami na čelu z Invest-importom iz Beograda, da bodo letos in prihodnje leto postavili na ključ tovarno v Sovjetski zvezi v vrednosti 80 milijonov dolarjev, pri čemer je vrednost Kostrojevih izdelkov 15 milijonov dolarjev. Za ta izvoz so si s samoupravnimi sporazumi tudi zagotovili potrebna devizna sredstva. Predvidoma bodo letos v prvem četrtletju izvozili v Sovjetsko zvezo za 2 milijona dolarjev, do konca leta pa za 10 milijonov. Pogodbo s Sovjetsko zvezo so sklenili aprila lani, ker pa vsega ne morejo narediti sami, so pritegnili domače kooperante. Ker trajajo priprave za podpis takšnih pogodb dve do tri leta, že sedaj pripravljajo nove ponudbe, prav tako za Sovjetsko zvezo. Dve ponudbi so že tudi oddali in pričakujejo, da bodo eno pogodbo sklenili že letos.

MILENA B. POKLIČ

Jutri drugi zbor banke

Jutri, v petek, 21. t.m., bo drugi zbor Ljubljanske banke Splošne banke Celje. Pomembno srečanje delegatov članic banke bo ob devetih dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju.

Na zboru bodo med drugim obravnavali, tudi bržkone sprejeli, spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega načrta celjske temeljne banke Ljubljanske banke za obdobje 1981–1985, pa tudi načrt Ljubljanske banke Splošne banke Celje za to leto. Na dnevnem redu bodo še drugi dokumenti, ki uravnavajo poslovno politiko banke.

V pripravah na ta zbor so bile od 12. do 14. tega meseca v občinah konference delegatov članic Ljubljanske banke Splošne banke Celje, na katerih so prav tako obravnavali gradivo za jutrišnje zasedanje.

M. BOŽIČ

Pridne roke niso poroštvo za dobre finančne rezultate

Pivovarna Laško se otepa s težavami, ki jih povzroča neskladje med cenami surovin in končnih izdelkov

Ob polletju, natančneje po zamrznitvi cen, so se v pivovarni Laško resno vprašali, ali vodi pot v izgubo? Dan pred zamrznitvijo, je namreč pokrainska skupnost za cene iz Vojvodine potrdila nove cene slada in jih zvišala za okoli 45 odstotkov. Cene ječmena pa so odvisne od cene pšenice in se prosto oblikujejo, tako se je le ta povečala glede na leto 1981 za tretjino. To je vplivalo na izredno rast deleža osnovnih surovin v prodajni ceni piva, ki se je od polletja do septembra povečala kar za dvajset odstotkov, glede na 1981 leto pa še za nekaj odstotkov več.

Te, nič kaj dobre napovedi, se niso v celoti uresničile, predvsem zato ker so konec decembra potrdili deset odstotno zvišanje cen pivu. Kar pa seveda še zdaleč ni realno razmerje med cenami surovin in končnim izdelkom. Tako pivovarna Laško kot vsa ostala pivarska industrija, pričakuje več v tem letu od dogovorov na republiški ravni, ko bodo obravnavali pivarsko industrijo in skušali še v tem letu uskladiti odnose cen surovin in končnih izdelkov.

Kakšni so torej poslovni rezultati v pivovarni Laško ob koncu leta? O tem smo se pogovarjali z **Bojanom Košakom**, vodjem planske in analitične službe v pivovarni.

»Prve izračune že imamo. Poslovno leto bomo zaključili na meji rentabilnosti. Čeprav smo dosegli dobre delovne rezultate in po produktivnosti presegamo celo pivovarne na zahodu. Fizična produktivnost se je povečala za okoli 15 odstotkov v primerjavi z letom prej, primerljivi dohodek pa bo za okoli 18 odstotkov večji kot leta 1981. Tako smo ustvarili dohodek približno 200 milionov dinarjev. Proizvedli smo 850.000 hektolitrov piva in tako dosegli količino, ki smo jo načrtovali ob koncu tega srednjeročnega obdobja.«

Mar to pomeni, da ne boste povečali količino piva v tem letu?

»Le z novimi investicijami bo to zmogli. Te so zajete v srednjeročni program, vendar nam izkazani rezultati v letu 1982 to ne omogočajo, ravno tako ne administrativni ukrepi na področju investicij. Tudi investicije, ki jih načrtujemo za letošnje leto so pod velikim vprašanjem. Zlasti kar zadeva razširitev varilnice.«

Kako v vaši delovni organizaciji uresničujete izvozne usmeritve?

»Glede na leto 1981 smo izvoz povečali za 50 odstotkov, vendar je to, v primerjavi s celotno proizvodnjo, izredno malo. Saj gre v izvoz le okoli 2 odstotka celotne proizvodnje piva. Največ izvažamo v Italijo, Avstrijo, dogovarjamo se tudi za izvoz v ZDA. Z izvozom so namreč dodatne težave, ki zahtevajo tudi drugačen delovni proces in več delavcev. Tega pa trenutno ne zmoremo.«

VVE

Več denarja za zdravstveno varstvo – vendar od kje?

Potrebna je valorizacija programov bolnišnične in specialistične dejavnosti, zdravstvene skupnosti pa so v izgubi

Za bolnišnično in specialistično dejavnost v Zdravstvenem centru Celje bo za preteklo leto potrebno zagotoviti dodatnih 13,6 milijona dinarjev. Že novembra je Zdravstveni center Celje predlagal valorizacijo programov zaradi znatno večje rasti materialnih stroškov, kot jih je predvidela resolucija in kot so bila zanje zagotovljena sredstva. Tudi republiško dogovorjena valorizacija za leto 1982 je 21 odstotkov, kar je tudi meja, do katere lahko valorizirajo programe v celjski regiji. Toliko večja sredstva so zagotovili tudi ostalim zdravstvenim delovnim organizacijam v Sloveniji.

Valorizacija je tudi na celjskem območju upravičena in občinske zdravstvene skupnosti bi naj zagotovile zanjo sredstva, največ seveda občinska zdravstvena skupnost Celje, ostale pa glede na svoj delež v programu Zdravstvenega centra. Občinske zdravstvene skupnosti pa so skoraj vse v izgubi. Problem je obravnaval koordinacijski odbor za razvojne in druge naloge pri Medobčinski zdravstveni skupnosti Celje. Sprejel je valorizacijo in občinske zdravstvene skupnosti bi morale sredstva zagotoviti. V občinah, kjer sredstev nimajo, se bodo morale občinske zdravstvene skupnosti dogovoriti z izvršnimi sveti, na kakšen način bodo to rešili.

Zdravstveni center v svoji analizi ugotavlja, da tudi z valorizacijo ne bo mogel pokriti vseh stroškov in zaključiti poslovanja v letu 1982 brez izgube. Zato je koordinacijski odbor dodatno sprejel sklepe, da Zdravstveni center pripravi celovito analizo in z njo seznani družbenopolitične organizacije v vseh občinah in na medobčinski ravni. Delavci v zdravstvu morajo biti izenačeni z delavci v združenem delu in jim je torej treba zagotoviti enak položaj. Korak naprej k temu pa bi bil že enak položaj delavcev znotraj posameznih temeljnih organizacij Zdravstvenega centra Celje. Med njimi namreč še vedno ne obstoja solidarnost. Koordinacijski odbor je zato, ob izrečeni podpori valorizaciji, zahteval od Zdravstvenega centra, da izpelje solidarnost znotraj delovne organizacije.

MILENA B. POKLIČ

Teden prosvetnih delavcev

Društvo pedagoških delavcev, sindikat delavcev na področju vzgoje in izobraževanja ter aktivi ravnateljev, ki štejejo preko tisoč delavcev, organizirajo v zimskih počitnicah strokovno in družbeno usposabljanje, z namenom, da bi bilo delo vzgojiteljev in učiteljev čim bolj uspešno.

V tednu prosvetnih delavcev, ki bo od 24. do 28. januarja v Celju bodo sodelovali učitelji pedagoške akademije Maribor in celjski strokovnjaki. Novosti v izobraževanju, večje zahteve in potrebe, pogojujejo željo po stalnem usposabljanju. Tega je med letom premalo, ker so vzgojitelji preveč zaprti v svojo stroko in samega sebe.

Tako se je na Celjskem organiziralo prvo slovensko društvo pedagogov, ki združuje vzgojitelje od študentov naprej, vzgojitelje v vzgojno varstvenih šolah, v visokih šolah in tudi upokojence.

V tednu prosvetnih delavcev se bodo zvrstila predavanja za učitelje na razredni stopnji (udeležilo se jih bo okoli 200 učiteljev), sledilo bo družbeno usposabljanje v več skupinah (udeležilo se ga bo v petih skupinah okoli 150 učiteljev). Zanimivo bo tudi skupno strokovno usposabljanje učiteljev osnovnih in srednjih šol in sicer po strokah (V petnajstih skupinah se bo tega usposabljanja udeležilo preko 300 pedagogov). Na to izmenjavo izkušenj bodo prišli tudi pedagogi iz sosednjih občin.

Zadnji dan v tednu prosvetnih delavcev bo kot gost spregovoril 600 pedagogom podpredsednik IS SRS, Dušan Šinigoj. Njegovo predavanje bo vezano na temo »Družbenoekonomski položaj učitelja in kvalitetno deto«. Pedagogi bodo prispevali razprave po stopnjah.

Z. S.

Zaključni računi 1982

Občinski svet ZSS Šentjur in komite ZK Šentjur pripravljata za danes celodnevni posvet s predsedniki izvršnih odborov zveze sindikatov in predsedniki konferenc osnovnih organizacij ter sekretarji osnovnih organizacij ZK. Obravnavali bodo priprave na zaključne račune za leto 1982. Ocenili pa bodo tudi varnostno politične razmere v občini.

MP

Kozjanci so tokrat zahtevali

Če se v avtobus nagnete 150 potnikov . . .

Bencinska kriza je povzročila nemalo problemov, z največjimi pa se že lep čas srečujejo delovni ljudje in občani ter mladina v kozjanskih krajevnih skupnostih. Tam, kjer so hribi, kjer ni tovarn in pisarn, kjer tudi vlaka ni. Delavci morajo vsako jutro na delo, občani po opravkih v občinška in regijsko središče, mladina v šole. To so delavci, nekaj tisoč jih je, ki se vozijo na delo v Celje. Vozijo? Če se vsakodnevni kalvariji občanov lahko reče vožnja, potem je vsakršno upanje Kozjancev odveč.

Dejstvo je, da je celjski Izletnik organiziral mnogo premalo avtobusnih prevozov v teh krajih, zlasti ne povezav. Na Prevorju, na primer, ostane vsako jutro na cesti več kot 20 delavcev, ker je avtobus prepoln. Šolarji odhajajo od doma kmalu po 4. uri, da bi lahko prispeli do avtobusa, ker skozi Virštanj pripelje naslednji avtobus šele ali ob približno 12. uri. Delavci se vračajo domov v poznih popoldanskih urah, šolarji postopajo po Celju po dve uri, ker čakajo na prevoz domov. Občani ne morejo na obisk v celjsko bolnišnico, ker avtobusnih zvez ni. Izletnik pa vsakodnevno krši zakon o varnosti v cestnem prometu, ko prevaža 150 in več potnikov naenkrat v enem avtobusu! Občani so nezadovoljni, užaljeni in ponižani.

Da bi ta problem rešili, so se v torek popoldne sestali v Lesičnem predstavniki krajevnih skupnosti Lesično, Kozje, Zagorje, Prevorje in Virštanj. Na problemsko konferenco so povabili predstavnike Izletnika, pa se je sestanka udeležil le Izletnikov delavec, ki skrbi za razpored avtobusnih prog in ki, kljub dobri volji ni mogel dajati odgovorov v imenu Izletnika. In ker so občani že enkrat pismeno razgrnili probleme, pa od Izletnika niso dobili niti pismenega odgovora, bi lahko sklepali, da je delovna organizacija, ki je na Celjskem odgovorna za tovrstne »usluge«, brez posluha za glasove Kozjancev. In če Izletnik Celje ni sposoben organizirati znosnih prevoznih pogojev v teh krajih, je to potem že širši družbeni problem. Prav zaradi dva tisoč in več delavcev, ki iz teh krajev odhaja na delo v tovarne (največ v Celje) in zaradi premraženih ter neprespanih otrok-šolarjev.

Udeleženci problemske konference in zastopniki občanov so tokrat rekli: zahtevamo! Nič več ne prosijo za tisto, kar jim po nekih minimalnih kriterijih pripada, ne glede na težave, s katerimi se srečujejo tudi pri Izletniku Celje.

Problemske konference v Lesičnem se je udeležil tudi predstavnik izvršnega sveta skupščine občine Šmarje pri Jelšah in podprl zahteve občanov.

MARJELA AGREŽ

V teritorialno obrambo Žalec je vključenih vse več žensk

Ob lanskem Dnevu JLA so proglasili občinski štab za teritorialno obrambo v Žalcu za najboljšega v celjski regiji. To ni naključje, saj je štab dosegel pomembne uspehe na področju vojnega pouka in usposabljanja, dviganja moralno-politične pripravljenosti vojaških kolektivov in na drugih področjih. O dejavnosti pripadnikov teritorialne obrambe smo se pogovarjali z zastopnikom komandanta, Emilom Pižornom.

»Teritorialna obramba občine Žalec je dosegla izredno raven borbene pripravljenosti že v prejšnjih letih, dosežki v lanskem letu pa so le posledica prejšnjega dela, ki se bo nadaljevalo tudi v bodoče. Povedati moram, da vsa dela izvajamo timsko in da tam, kjer vojaški kolektivi in subjektivne sile uspešno delujejo, tudi uspehi ne morejo izostati.«

– Čemu ste lani namenjali največ pozornosti pri vašem delu?

»Težišče dela je bilo na bojnem pouku in usposabljanju starešin in štabov ter opremljanju z oborožitvijo in

vojaško opremo, izgradnji vojaških kolektivov ter nadaljnjem podružbljanju teritorialne obrambe. Letos bo treba z vsemi temi aktivnostmi nadaljevati, in to kljub zaostrenim pogojem in razmeram v gospodarjenju. Vso pozornost bomo namenjali usposabljanju starešin, poveljstev ter štabov in specialistov v najrazličnejših oblikah bojnega pouka in usposabljanja.«

– V teritorialno obrambo se lahko vključujejo tudi ženske. Kakšne uspehe ste dosegli na tem področju?

»Koordinacijski odbor za SLO in DSZ ter svet za družbenoekonomski položaj žensk pri OK SZDL v Žalcu sta dala pobudo, da se v TO vključijo tudi ženske kot vojaške obveznice. Občinski svet ZSS je začel s široko akcijo evidentiranja v OZD in dosegel izredne uspehe. 52 žensk je na proslavi Dneva JLA vstopilo v oborožene sile in s tem so postale enakopravne pripadnice oboroženih sil.«

– Kakšna pa je vloga mladincev-prostovoljcev?

»Mladina obeh spolov se v TO vključuje že od leta 1975. Ugotavljamo, da mladinci in mladinke v ničemer ne zaostajajo za svojimi sotovariši, ki so že odslužili vojaški rok, ampak celo prednjačijo po zagnanosti in volji do dela.«

JANEZ VEDENIK

TEDNIKOV INTERVJU

Železnica, šah in številni konjički

Franci Pešec iz Celja letos praznuje dva jubileja: rojen je bil pred štiridesetimi leti pod Svetino (na dan žena, 8. marca) in mineva tudi deset let, kar se je poročil. Vmesna pot pa je dolga, predvsem pa izredno zanimiva. Osnovno šolo je obiskoval v Reki nad Laškim, od koder je leta 1952 prišel v Celje. Bil je med tistimi »srečneži«, ki se jih je že začela lotevati reformacija našega šolstva. To pa pomeni da je bil zdaj v osnovni šoli, potem v nižji gimnaziji, pa v pravi osnovni šoli in v »skrajšani« gimnaziji. Kakorkoli že, te šolske vijuge je dobro prestal in končal celjsko gimnazijo pred dvajsetimi leti.

– Kako je Franci Pešec prišel na železnico?

F. PEŠEC: »Domala slučajno in to leta 1968, kjer sem bil do leta 1974 vlakovni odpravnik (prometnik) na celjski železniški postaji (vmes še eno leto v Štorah). Potem sem postal referent za promet v TOZD za Promet Celje, kjer sem se ukvarjal zlasti z urejanjem tehnologije na železniških postajah, z urejanjem voznega reda, preiskavo nezgod itd.«

– Med delom še ni bilo konec šolanja . . .

F. PEŠEC: »Šolanje pravzaprav traja skozi vse življenje. No, jaz sem zadnjo fazo opravil leta 1981, ko sem v Zagrebu izredno končal višjo tehnično šolo za varstvo pri delu.«

– Urejanje voznega reda je podobno iskanju uspešnih kombinacij na šahovski plošči . . .

F. PEŠEC: »Oboje zahteva veliko mero iznajdljivosti in znanja, pa tudi navdihov. Šahovske figure sem se nauč i postavljati v Bakarcu leta 1955, imel pa sem veliko učiteljev, med katerimi naj omenim: prof. Čopa na nekdanji celjski II. gimnaziji, prof. Krušiča na I. celjski ali današnji gimnaziji, največ pa mi je dal Zvone Streicher, ki mi je vedno pomagal prav takrat, ko sem ga najbolj potreboval.«

– Je bila šahovska pot hitrejša in uspešnejša od delovne . . .

F. PEŠEC: »Morda res! Dvakrat sem bil mladinski prvak Slovenije (60 in 61), šestkrat prvak Slovenije med delavci železničarji, trikrat prvak Jugoslavije med železničarji (zadnjikrat lani), sodeloval pa sem tudi na treh železničarskih olimpiadah v Bolgariji (Varna), na Škotskem (York) in na Švedskem (Boräs). Na prvenstvu Slovenije sem leta 1977 v Laškem osvojil četrto mesto, lani sem bil regijski prvak, dvakrat pa tudi »delavski« prvak Slovenije.«

– Ob tem se Franci Pešec lahko pohvali še z mnogimi drugimi uspehi, kot z zmagami na mnogih odlično zasedenih hitropoteznih turnirjih, z vodenjem šahovskih šol za najmlajše, pa z vsakoletno simultanko z učenci osnovne šole Marija Broz v Bistrici ob Sotli in tudi z večletnim vodenjem šahovskega kotička v Radiu Celje ter šahovske nagradne igre v Novem tedniku. Med nadvse resnim in odgovornim delom na železnici ter zahtevnim pristopom k šahovnici še vedno najde nekaj časa za »razvedrilne« zadeve. Katere?

F. PEŠEC: »Glavni konjiček mi je spremljanje športa. V nogometu »navijam« za Hajduka, cenim tudi celotno smučarsko reprezentanco, zlasti Križaja. Rad imam atletiko in če je le bilo mogoče, sem vedno šel gledat legendarnega Stanka Lorgerja. V košarki sta moja »idola« Libela in Jugoplastika, v rokometu Aero Celje, v tenisu Mima Jaušovec . . .«

– Šah?

F. PEŠEC: »Tu se ne morem odločiti za nikogar, kajti preveč je resnično dobrih.«

– Ostalo?

F. PEŠEC: »Za sprostitev mi prav pride ogled kakšnega dobrega kriminalnega filma, rad pa tudi prisluhnem zabavni glasbi (zlasti melodijam iz Splita), Ljubki Dimitrovski, tudi Tatjani Dremelj in Otu Pestnerju . . .«

– Veliko si potoval . . .

F. PEŠEC: »Od držav mi je poleg Jugoslavije z vsemi republikami in pokrajinama najbolj pri srcu Anglija, med mesti pa poleg mojega Celja s Svetino, London.«

– Želje?

F. PEŠEC: »Da bi vsaj eden izmed naših šahistov celjskega območja osvojil naslov republiškega prvaka. Da bi celjska atletika znova postala tisto, kar je bila pred mnogimi leti. Rad bi končno gledal tudi kvaliteten nogomet v Celju.«

– Spomini?

F. PEŠEC: »Zadnja partija na republiškem prvenstvu v Laškem leta 1977, ko sem po osmih urah premagal Zormana in osvojil četrto mesto. Vsi v dvorani so mi ploskali. Razočaranje? Leta 1968 bi morali nastopiti na železničarski olimpiadi v Rigi v Sovjetski zvezi z začetkom 24. avgusta. Sovjetska zveza pa je 21. avgusta zasedla Prago in z olimpiado ni bilo nič.

Lepi trenutki v službi so takrat, ko dobimo kakšno novo napravo, da je železniški promet še varnejši, težki pa, če pride do nesreče. Najlepši spomin imam na pokojnega velemojstra Vasjo Pirca, ki je še nekaj dni pred smrtjo poslal pismo, ki smo ga objavili v Radiu Celje v šahovskem kotičku. Vesel sem bil srečanja z znanim nogometašem Ivanom Buljanom v Celju, nepozabno pa je bilo tudi s sovjetskimi šahovskimi velemojstri Polugajevskim, Zajcevim, Krogiusom . . . In moja največja uganka? Vukić iz Banja luke se je naučil igrati šah šele pri 19. letih, danes pa je že velemojster in najboljši jugoslovanski hitropotezni šahist.«

TONE VRABL

Kdo koga vleče za nos?

To se marsikdaj vpraša nemalokateri potrošnik v Radečah, ki ob 14. uri, ko se vrača z dela, zaman hoče kupiti kruha, mleka in nekaterih drugih osnovnih živil. Vzrok, zakaj tega ni na zalogi, bi morali najbrž iskati kje drugje. Vendar bi del tveganja lahko prevzeli na svoja pleča tudi trgovci. Kot kaže, ne naročajo dovolj kruha. Zato, da jim ne bi ostajal, ker ga pekarne vsega nočejo vzeti nazaj. In kaj ob vsem tem počne potrošniški svet in odgovorni za preskrbo v tej laški krajevni skupnosti? Izgleda, da tega problema ne poznajo, ali pa jih ne vznemirja. Mogoče imajo srečo, da lahko kruh in mleko kupijo dopoldan, ko ga je na policah dovolj. Kdo koga torej vleče za nos? Lahko bi rekli kar, da trgovci potrošnike, ki si sami ne morejo pomagati. Ob tem pa še to: slaba preskrba v Radečah daje kaj slab vzgled temu, nekoč tako dobro obiskanemu kraju.

FRANCI KADUNC

Dobra prireditev ni nujno razkošna

V celjski občini pripravijo letno tudi do dva tisoč najrazličnejših kulturnih, športnih in zabavnih prireditev ter manifestacij, pogosto plakati vabijo v enem samem dnevu na tri ali štiri prireditve. Prav zaradi velikega števila manifestacij in prireditev je nujno, da se v občini dejavno uveljavlja telo, ki usklajuje zajetno kopico vseh mogočih prireditev.

Pri občinski konferenci SZDL v Celju deluje prav s tem osnovnim ciljem koordinacijski odbor za prireditve, ki ga vodi Milan Brecl. Ob začetku novega leta razpošlje odbor vsem nosilcem različnih prireditev in manifestacij v občini poziv z željo, da rokovno opredelijo prireditev ter nakažejo tudi njen namen in obseg. Jasno je, da delo koordinacijskega odbora ne seže do vseh prirediteljev, saj jih je veliko, ki še med letom pripravljajo različne proslave ob delovnih jubilejih, krajevnih praznikih, mnoga športna srečanja. Pa tudi namen ni ta, da bi koordinacijski odbor usklajeval med seboj prav vse prireditve v celjski občini, temveč predvsem tiste, ki imajo širši pomen.

Tudi letos bo koordinacijski odbor za prireditve do konca tega meseca izoblikoval okvirni program najpomembnejših manifestacij in prireditev v celjski občini. Mnogi prireditelji so že prijavili načrtovane proslave in druge prireditve, v odboru pa upajo, da bodo še pravi čas za prijavo prireditev ujeli tudi drugi organizatorji prireditev. Ko bodo sprejemali letni program prireditev v občini Celje pa bodo člani koordinacijskega odbora zasledovali predvsem dvoje: zmernost in varčnost pri organiziranju posameznih prireditev ter dejstvo, da morajo biti že pri planiranju posamezne prireditve znani viri, iz katerih se bo stekal denar za pokritje njenih stroškov. V koordinacijskem odboru namreč zatrjujejo, da bi morali tudi program letošnjih prireditev naravnati stabilizacijsko. To seveda ne pomeni, da bi obšli nekatere pomembne obletnice in datume, ki so pomembni iz pretekle in polpretekle dobe. Morda bi jih lahko obeležili le bolj skromno ali pa upoštevali zgolj datumsko zaokrožene obletnice.

DS

Tudi drsati se da v počitnicah. Nič kaj prijetno sicer ni, če sredi januarja sije sonce kot da bi bili že najmanj v aprilu ali maju; ampak, če je led dovolj trden in gladek potem kar gre. Tista manj prijetna plat drsanja so tudi padci. Toda brihtne glavce mladih drsalcev so pogruntale, da topel, dolg pulover ne ščiti samo pred mrazom, ampak tudi pred nepredvidenimi padci

Dobra volja je najbolja...

Zares, dobra volja je tisto kar največkrat odloča o usodi pomembnih stvari. In Celjani so letos pokazali veliko dobre volje pri urejanju počitniških aktivnosti. Za mladež je dobro poskrbljeno. To, da lahko vsak dopoldan izbirajo med drsanjem v Mestnem parku, kopanjem, igranjem namiznega tenisa, košarke, odbojke in malega nogometa v hali Golovec in matinejsko filmsko predstavo v kinu Metropol, menijo mladi, je čisto dovolj za živahen počitniški vrvež v domačem mestu. Le snega manjka. Tega pa jim še tako dobra organiziranost ne more dati.

Mati narava se letos torej poigrava s smuke željnimi otroki, snega smo pred dnevi dobili le za vzorec. Počitničarjem ostaja zavest, da niso prepuščeni sami sebi, da so mestne družbeno-politične in telesno-kulturne organizacije poskrbele za organizirano počitniško življenje.

Vsem, ki so se trudili za dobrobit šolarjev v teh treh tednih, pa največ povedo žareče otroške oči, nasmejana usta in rdeča lička radožive mladeži, ki zna izkoristiti še tako drobno možnost zabave in veselja. Dovolj je, če slišiš besede sedemletne Urške: »Pa je res fletno letos. Moje prve zimske počitnice so to in namesto, da bi se smučala, vsak dan čofotam tukaj v bazenu.« Ali pa nekje med smehom in jokom izgovorjene besede devetletnega Andreja: »Pa kaj, če ni snega? Prav lepo se imamo tudi tukaj, v Mestnem parku. Da le ne bi tolikokrat padel.« Celjskim šolarjem je letos lepo in tudi zaradi pomanjkanja snega se ne pritožujejo tako, kot bi morda pričakovali. Veljalo se je torej potruditi: tako tistim v hali Golovec, kot tudi celjskemu kinopodjetju, Mestnemu parku in nenazadnje tudi Pionirskemu domu. Šolarji imajo dovolj zabave, poskrbljeno pa je tudi za organizirano varstvo in prehrano v Pionirskem domu. Torej, šolarji, če še ne veste kako in kje bi preživeli ostanek počitnic, oglejte si naše fotografije. Morda pa vas bo pritegnil živ-žav zadovoljnih otrok?

IVANA FIDLER

V zdravilišču lovijo toploto

Težave z energijo so povzročile, da se marsikje zelo resno lotevajo reševanja tega problema v okviru lastnih možnosti – iskanja notranjih energetskih rezerv. Tako v laškem zdravilišču že več let razmišljajo o možnosti izkoriščanja tople vode, ki jo po uporabi v zdraviliške namene, spustijo v Savinjo. Voda ima pri tem okoli 32 stopinj.

Izdelali so že projekt za posebne toplotne črpalke. Te vodo ohlajajo, toplota, ki se pri tem nabere, pa bi šla za ogrevanje in gretje sanitarne vode. Tako bi porabili za tretjino manj kurilnega olja kot do sedaj. Nekoliko bi se povečala le poraba električne energije. Problem je v tem, da bi bila ta investicija zelo draga, zato je potrebno še enkrat vso zadevo premisliti in ji priključiti možnost izkoriščanja toplega zraka, ki se nabira v kopališkem prostoru. Druga ovira pa je vezana na načrte v občini. V Laškem namreč že dalj časa razmišljajo o možnosti enotnega toplotnega sistema, ki bi slonel na izkoriščanju lastnega energetskega vira premoga iz laškega rudnika.

VVE

Zbor tabornikov občine Celje

Taborniki, združeni v Zvezo tabornikov občine Celje so se v soboto, 15. januarja zbrali na redni letni konferenci. Več kot 25 delegatov in nekaj gostov je v svojih razpravah kritično ocenilo status tabornika v občini, predvsem glede financiranja.

Na konferenci sprejete naloge so obvezujoče. Predvsem je potrebno utrditi taborniško organizacijo, in sicer na osnovah čvrstega programa. Ta pa vključuje za letošnje leto več akcij, pohodov in izletov s taborjenji, pri čemer bo potrebna delovnost vsega članstva.

MP

Prijetno je moralo biti, kajne? Drugače prav gotovo ne bi odhajali tako nasmejanih lic. Nasplošno menijo redni obiskovalci matinejskih filmskih predstav v kinu Metropol, da so predvajani filmi dobro in skrbno izbrani. Ne manjka risanih filmov za najmlajše, pa tudi kvalitetni mladinski filmi se te dni vrtijo v že omenjenem kinematografu.

Takole izgleda mali bazen v hali Golovec nekaj minut po enajsti uri. Da ni gneče, pravite? – No, počakati je treba le nekaj minut in vode skorajda zmanjka za številne plavanja ali pa le čofotanja željne nadebudneže. Otrok je dovolj, še posebno sedaj, ko so se pričeli organizirani plavalni tečaji za mladež iz vzgojno-varstvenih zavodov.

OBRAZI

Ivan Šimunič

Lahko bi bil pedagog, odličen psiholog, socialni delavec. Pa ni ne prvo, ne drugo in ne tretje. Ivan Šimunič je komandir Postaje milice v Šmarju pri Jelšah, človek, ki v svojem poklicu uspešno združuje strokovnost na svojem osnovnem področju dela s pedagoško, psihološko in sociološko prakso, ali bolje rečeno s čutom, ki mu je dan.

Za poklic se je odločil med služenjem vojaškega roka, se potem zaposlil kot varnostnik-pripravnik v Šmarju in se ob delu usposabljal za to zahtevno delo. Nato je odšel za nekaj let v Ljubljano, kjer je končal srednjo strokovno šolo in potem pa se vrnil v Šmarje. S tem pa njegovo izobraževanje in strokovno usposabljanje še zdaleč ni bilo zaključeno. Ker je bilo delavcev na Postaji milice v Šmarju malo, je videl možnosti napredovanja, te pa so bile povezane z mnogimi odrekanji. Leta 1978 je bil premeščen na Postajo milice Šentjur in tam je opravljal delo pomočnika komandirja. Rad se spominja tistih dveh let, ki jih je preživel na delu v Šentjurju. Leta 1980 se je vrnil v Šmarje, kjer ga je čakalo zahtevno in odgovorno delo komandirja Postaje milice.

»Če hočeš delati in biti uspešen v tem poklicu, moraš žrtvovati veliko časa, se stalno izobraževati, dopolnjevati svoje znanje. Ne da se vedno delati le po paragrafih, ampak je treba na probleme gledati življenjsko, saj delamo z ljudmi,« pripoveduje o svojem poklicu.

Ivan Šimunič zna delati zlasti z mladimi, ki so zašli s prave poti. Poglablja se v vsak primer posebej, z veliko mero posluha za delo z mladoletniki. »Najtežje mi je, ko vidim mladega človeka, ki zaide na nepravo pot, kar je največkrat posledica nezdravih razmer v družini, odtujenosti, pehanja zgolj za materialnimi dobrinami...«

Posebno poglavje je privatno življenje Ivana Šimuniča. Žal je na tem mestu premalo prostora za prikaz njegove velike humanosti. Poleg lastnih treh otrok sta zakonca Šimunič vzgojila še tri nekdanje sirote, ki sedaj odraščajo v domu, kjer vlada ljubezen, skrb in razumevanje. Za vseh šest otrok enako.

M. AGREŽ

Gradnja zaklonišča

2. 1. 1983 je pričel veljati nov občinski odlok o zaklonišči. Povzemamo najpomembnejše opredelitve odloka

V vsej človekovi zgodovini skoraj ni bilo leta brez vojne, v katerih je vedno bolj ogroženo civilno prebivalstvo v mestih. Danes, ob zaostrenih mednarodnih odnosih, številnih vojaških žariščih in nenehnim oboroževanjem, je nevarnost še tem večja. Zato se možnosti za zaščito in preživetje v zakloniščih veliko večje, kot brez njih.

Zadnja leta več pozornosti tem vprašanjem namenjajo tudi drugod po svetu. Že danes je v zakloniščih dovolj prostora za vse Izraelce, za 85% Švicarjev, 70% Švedov, 50% prebivalcev Sovjetske zveze ipd. O zaklanjanju pa so pričeli intenzivno razmišljati že tudi v Angliji, Franciji in drugod, medtem ko Nemci samoiniciativno gradijo zaklonišča na svojih vrtovih in kleteh. Tudi v Jugoslaviji vprašanjem zaklanjanja v zadnjem obdobju namenjamo vedno večjo pozornost. Zgrajenih je bilo že mnogo zaklonišč osnovne in dopolnilne zaščite ter adaptiranih starih zaklonišč. V mestih je zagotovljenih različnih zaklonišč za okoli 20–30% prebivalstva. Marsikje pa je stanje še mnogo slabše kot pri nas!

Na podlagi novega republiškega zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, ki načelno ureja vprašanja zaklanjanja, je občina Celje sprejela nov odlok o gradnji zaklonišč. Novi odlok je bolj prilagojen dejanskim razmeram in ugodnejši za investitorje. V njem so normativno opredeljena vsa pomembnejša vprašanja v zvezi z gradnjo zaklonišč.

Za zaščito prebivalstva in materialnih dobrin pred zračnimi napadi in drugimi vojnimi učinki, se morajo na območju občine graditi zaklonišča. Zaklonišča so gradbeni objekti v zgradbah ali izven njih, ki zagotavljajo predpisano zaščito, so ustrezno grajena in opremljena. Gradijo se javna zaklonišča, zaklonišča OZD in hišna zaklonišča. Drugi primerni objekti so lahko še ustrezni kletni prostori, komunalni in naravni objekti ter zaklonilniki, ki se gradijo ob neposredni vojni nevarnosti.

Zaklonišča se gradijo v mestu in naseljih določenih po načrtu izdelanem na osnovi ocene ogroženosti, ki zajema območje mesta Celje in širše območje nekaterih večjih naselij. Družbeni investitorji in zasebni graditelji morajo pri novogradnji ali večji adaptaciji stanovanjskih in poslovnih stavb s svojimi sredstvi zgraditi zaklonišče. TOZD in druge organizacije ter skupnosti pa morajo na podlagi zakona zagotoviti v svojih razvojnih programih, da bodo v roku 15 let v že obstoječih objektih, ki so brez zaklonišč, leta zgradili.

V primeru, ko gre za organizirano gradnjo, lahko zasebni graditelji gradijo skupna zaklonišča in v ta namen združijo sredstva pod pogoji in s soglasjem občinskega upravnega organa pristojnega za zadeve ljudske obrambe. Občinski upravni organ lahko investitorja oprosti obveznosti graditve zaklonišč, če ugotovi, da je v bližini dovolj zaklonišč in novogradnja ni smotrna, da za gradnjo zaklonišč ni razpoložljivih gradbenih površin, da hidrološki, geološki in konstrukcijski pogoji ne dopuščajo gradnje zaklonišča in da se v objektu ne bodo zadrževali ljudje.

V primeru, ko je investitor oproščen graditve je dolžan plačati prispevek v sklad za izgradnjo javnih zaklonišč. Vsa zaklonišča se morajo praviloma graditi tako, da jih je mogoče uporabljati dvonamensko.

Odlok opredeljuje tudi določilo o dimenzioniranju zaklonišč, velikosti, odpornosti glede na zono ogroženosti, o prilagajanju komunalnih objektov, upravljanju in vzdrževanju ipd.

Za gradnjo, vzdrževanje in opremljanje javnih zaklonišč skrbi občinska skupščina. Sredstva za izgradnjo se zbirajo na posebnem računu in o njihovi uporabi ter politiki zaklanjanja, odloča Svet občinske skupščine za SLO in DS. Investitorji stanovanjskih in poslovnih stavb, ki so bili oproščeni gradnje, plačajo prispevek v višini 3% od skupne cene gradbenega dela stavbe. Zasebni investitorji, če gradijo v zoni zaklanjanja, plačajo prispevek v postopku za pridobitev gradbenega dovoljenja. Prav tako plačujejo prispevek za zaklonišča še imetniki stanovanjske pravice in uporabniki poslovnih stavb v višini 4% od stanarine oz. najemnine, lastniki stanovanjskih, poslovnih, počitniških in drugih stavb v višini 0,08% od osnove za obračun amortizacije ter občani, ki posedujejo stanovanjske in druge prostore od osnove, ki velja za odmero davka od stavb.

Odlok nadalje ureja tudi vprašanja uporabe in nadzora, kazenske in prehodne določbe, v katerih je določeno, da se investitorjem, ki so bili zavezani plačila prispevka po prejšnjem odloku in so zgradili zaklonišče v skladu s tehničnimi normativi, vrne vplačani del.

Nemogoče je napovedati, toda če bi se kdaj zgodilo najhujše, bi bilo zaklonišče dragocenejše od vsega, razen življenja. Prav od železobetonskega zaklonišča, ki rešuje življenja, sega razpon od optimističnih do pesimističnih razmišljanj o nevarnosti jutrišnjega dne.

VIKI KRAJNC

Nov krajevni dom v Gotovljah

Dom družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti so si v Gotovljah želeli že dalj časa. Ob prazniku občine Žalec 1981 leta bi morala biti otvoritev, vendar pa je tedaj zmanjkalo denarja, čeprav so tudi lani večji del sredstev namenili za ureditev tega doma. Ko smo prejšnji teden obiskali predsednika skupščine krajevne skupnosti Gotovlje, **Stanka Dolarja** je vesel takole pripovedoval: »Še v tem mesecu bomo preselili sedež krajevne skupnosti in družbenopolitične organizacije v nov dom. V tem objektu bodo prostori za vse družbenopolitične organizacije in krajevno skupnost, knjižnica, pevska soba za moški in ženski zbor, prostori za ljudsko

obrambo in družbeno samozaščito in manjša dvorana, ki bo za razne zbore občanov in podobno. Objekta smo veseli vsi, čeprav je zgrajen s precejšnjo zamudo.« O tem, kaj bodo napravili še letos, pa je dejal: »Krajevna skupnost je na svoji seji pripravila osnutek del za leto 1983. Med ostalim bomo dokončno uredili gasilski dom in ostale komunalne objekte, to je kanalizacijo, pereč problem pa je še vedno vodovod v zaselku Zalog, kjer imamo še pet domačij, ki nimajo tekoče pitne vode.« O delu organizacij in društev se je Stanko Dolar izrazil pohvalno, le pri telesni kulturi jim malo šepa, vendar upa, da bomo tudi to uredili. Sicer pa se jim razvija tudi nova dejavnost, to je Konjeniški klub, ki je bil ustanovljen lani in mu posvečajo vso pozornost.

T. TAVČAR

KOFIL filter
KOFIL filter
filter za čiščenje zraka
uporablja se za odpraševanje
v vseh vrstah industrije
KONUS
Konus
Slovenske Konjice

ANGELOS BAŠ **25**

SAVINJSKI SPLAVARJI

od začetka 20. stoletja do 1941

Toliko o splavarskih mezdah v gotovini. Dejansko je bil njihov zaslužek večji, saj so bili s tem, ko so imeli na vožnji hrano zastonj, plačani od splavarskih gospodarjev tudi še v naravi. Pri »Celjanih« je znašala vrednost hrane, ki so jim jo dajali delodajalci, okoli 10 dinarjev ali malce več, če so jedli pri njih, preden so zdrešili (tako je bilo največkrat), sicer pa manj ko 10 dinarjev. Od Celja naprej, se pravi za »Rogličane« in »Mitrovčane«, je znašala vrednost hrane v povprečju okoli 25 dinarjev na dan. V resnici je torej obsegal celotni dnevni zaslužek »celjskega« splavarja po gospodarski krizi okoli 100 dinarjev, pozneje pa okoli 110 dinarjev, celotni zaslužek »Rogličana« spočetka okoli 250 dinarjev, nato pa okoli 320 dinarjev, celotni zaslužek »Mitrovčana« (pri splavarskem gospodarju) sprva okoli 1225, pred drugo svetovno vojsko pa okoli 1425 dinarjev, celotni zaslužek krmaniža (pri splavarskem gospodarju) najprej okoli 1425, pred drugo svetovno vojsko pa okoli 1625 dinarjev.

Za »Mitrovčane« in krmaniže je bil zaslužek od splavarjenja poglavitni in najboljši vir dohodkov. Resda so zaslužili tudi drugod, in sicer zvečine pri gozdnem delu, zlasti pri podiranju in spravljanju, in pa pri plavljenju, toda tega, težjega dela je bilo manj, pa tudi zaslužili so pri tem slabše ko na splavih. Za »Mitrovčane« in krmaniže, ki so bili, kot rečeno, večidel najemniki, kočarji in manjši kmetje, redkeje sinovi srednjih in večjih kmetov (tisti, ki niso dedovali), sicer ne moremo določiti natančnejšega razmerja med zaslužkom od splavarjenja in njihovim drugim zaslužkom, pač pa lahko navedemo zneske mezd za gozdno delo (mezde za plavljenje so bile navedene že zgoraj). Tako je sporočeno za 1938, da so zaslužili v Savinjski dolini pri akordnem sekanju (12 do 16 ur, pozimi 8 do 10 ur) približno 40 do 50 dinarjev na dan, medtem ko je po drugih podatkih dnevni zaslužek pri sekanju in pripravljanju lesa v Savinjski dolini od 1927 do 1938 znašal 25 do 45 dinarjev. Za gornjegrajski okraj (srez) je izpričano, da je znašala tam v tridesetih letih dnina gozdnih delavcev 30 dinarjev brez hrane, s hrano pa 15 dinarjev.

Če se tako potrjuje sodba, da je bil za »Mitrovčane« in krmaniže zaslužek od splavarjenja poglavitni in najboljši vir dohodkov, je treba hkrati povedati, da ni mogoče nadrobneje dognati kupne moči tega zaslužka. Pri »Mitrovčanih« in krmanižih gre za več enot v podeželskem pprebivalstvu, z neenakimi premoženjskimi razmerami. In za nobeno od teh enot ali skupin ne poznamo natančnejše porabe življenjskih potrebščin v družini ali pri posamezniku. Zato lahko doženemo kupno moč omenjenega zaslužka samo približno ali le v temeljnih smereh in mejah.

Ohranjeno ustno izročilo spričuje, da so »Mitrovčani« in krmaniži porabljali zaslužek od splavarjenja največ za hrano in obleko. Poleg tega so ga porabljali, vendar redkeje, za zidavo ali obnavljanje hiš, za nakup zemlje, včasih so ga nalagali med prihranke, tu in tam pa je šel v razmeroma precejšnji meri tudi za pijačo. S potrebnimi spremembami velja vse to prav tako za »Rogličane« in »Celjane«. Ta zaslužek je torej predvsem rabil za živež in obleko. Če ponovimo, da so »Mitrovčani« po gospodarski krizi v povprečju zaslužili od nekaj čez 6000 do okoli 7300 dinarjev, pred drugo svetovno vojsko pa okoli 7500 do nekaj čez 9000 dinarjev na leto, krmaniži pa po gospodarski krizi poprečno čez 7000 do okoli 8500 dinarjev, pred drugo svetovno vojsko pa okoli 8500 do nekaj čez 10 000 dinarjev na leto, potem lahko na prvi pogled ugotovimo, da so s temi zneski kupovali potrebni živež. Zakaj krompir, zelje, fižol, repo, zelenjavo ipd. so pridelovali doma; tisti, ki niso imeli svoje zemlje, so jo jemali v ta namen v najem. Tako so od živil kupovali zlasti moko za kruh, sladkor (pol kilograma sladkorja je moralo biti ponekod vsaj za 14 dni), sol in kavine nadomestke (ječmen so le redkeje sami prežigali in mleli). Riža in testenin so kupovali prav malo, olje so ponekod sami pridelovali iz sončnic in bučnic, in po meso v mesnice so hodili poredkoma.

Če ob tem sodimo, da so bile cene omenjenih življenjskih potrebščin na obravnavanem ozemlju in pa v Ljubljani in Mariboru precej izenačene, in če je veljal v Ljubljani v tridesetih letih kilogram najcenejše krušne moke povprečno več ko 2 dinarja, kilogram bele moke okoli 3 dinarje in več, kilogram govejega mesa okoli 10 do 13 dinarjev, kilogram kristalnega sladkorja 12 do 14 dinarjev, kilogram sladkorja v kockah 14 do 16 dinarjev, liter olja okoli 15 dinarjev, kilogram kavinih nadomestkov 16 do 18 dinarjev in kilogram soli okoli 3 dinarje, potlej je na dlani, da je navedeni zaslužek vsekakor zadoščal za nakupe živil. V zvezi s tem naj bo omenjen račun, po katerem je bil 1938 »1 din zaslužka poljedelskega delavca enak 1,60 din zaslužka nekvalificiranega delavca, živečega v mestu«, čeprav so v družinah »Mitrovčanov« in krmanižev kupovali v določenem obsegu tudi moko in meso in se tako niso popolnoma izenačevali z razmerami poljedelskih delavcev, kakršne so dale podlago za navedeni račun.

Toda zaslužek »Mitrovčanov« in krmanižev po navadi ni omogočal edinole nakupa živeža, temveč v veliki meri tudi nakup obleke in obutve v teh družinah. Če bi sprejeli račun, po katerem so 1938 v štiričlanski družini poljedelskega delavca stroški za nakup obleke in obutve znašali 1300 dinarjev na leto, ali če sodimo, da so bili ti stroški pri savinjskih splavarjih, kot bo razvidno spodaj, na splošno nekoliko večji, bi bil zaslužek »Mitrovčanov« in krmanižev prav tako v teh primerih povečini omogočal zadevni nakup. Neposredneje: iz Zadretja je v ohranjenem izročilu izpričano, da je stal tam 1934 par nogavic 18 dinarjev, 1935 par nogavic 10 dinarjev, srajca 40 dinarjev, 1936 srajca 35 dinarjev. Na južnem Pohorju, ki se glede ustreznih cen nedvomno ni bistveno razločevalo od Zadretja in zgornje Savinjske doline, so bile v tridesetih letih obleke iz hlačevine po 150 do 160 dinarjev, boljše obleke po 300 do 600 dinarjev, čevlji do okoli 200 dinarjev, klobuki od 30 do 80 dinarjev, bluze po 30 do 50 dinarjev, krila od 60 dinarjev naprej.

Da je bilo mogoče z zaslužkov od »mitrovških«, deloma pa tudi od »rogliških« in »celjskih« voženj poplačati ne samo nakazane najnujnejše potrebe, marveč si omisliti prav tako reči, ki so presegale temeljno življenjsko raven, spričuje to, da je bilo v zgornji Savinjski dolini in Zadretju po 1930 skorajda pri vsaki (ne le kmečki) hiši kolo (nekateri splavarski gospodarji so imeli tudi motorje, medtem ko so bili avtomobili tedaj še izjema).

Uspeli poskus z moraliteto

Na sceni in v režiji Mete Hočevarjeve so celjski gledališčniki predstavili moraliteto Alenke Goljevščček Srečanje na Osojah.

Prava vsebina sleherne moralitete je opominjanje na človeško smrtnost. Memento mori vsem »posvetnim« sprenevedanjem posameznika – slehernika, ki na dnu svojega nehanja (še) vedno potihem računa na ukano, s katero bo preslepil »božjo deklo«. Ta prikriti naklep, ki je gotovo najtrdovratnejši arhetip človeške zavesti, lahko temelji v religiji ali mitu, lahko v veri v znanost, lahko seveda tudi v najpreprostejši človeški malobrižnosti. Lahko pa tudi v upanju, ki se navdihuje z magijo pravljic, kajti pravljice so mladostna leta človeške zgodovine, zato je v njih shranjena večna modrost o življenju in smrti.

Ob taki modrosti se je navdihovala tudi moraliteta Alenke Goljevščček, ki je postavljena v »Kranj in okolico pod konec 15. stoletja«. V čas torej, ki je še dodobra ozarjen s srednjeveško mistiko, saj ga osvetljuje tako pobožnjaško romarska histerija predprotestantske dobe kot apokaliptična vizija smrti; oboje seveda kaže na globoko izročenost bogu, v kateri so tudi turški vpadi le del vesoljne manihejske igre med peklom in nebom.

In v ta svet je postavljen tudi »slehernik«, katerega zavest se izmika splošnim določilom srednjeveške alegorije in si vedno bolj prireja obličje novoveške usode junaka in subjekta, ki svoje življenje jemlje izključno v svoje roke. Ta pot iz srednjeveške transcendence v novoveško imanenco, ki je seveda socialnozgodovinski proces, avtorica pospeši s pravljičnim motivom, ki je na eni strani utemeljen v misticizmu prikazovanega časa, na drugi strani pa je to seveda fikcija, ki odločilno prispeva h gledališki magiji.

Mladenič Kancijan postane junak v tistem trenutku, ko ga zvabi v svoj ris očitna nevarnost: ubiti namerava medvedko, ki seje strah in grozo med ljudi. Na koncu te mamljive preizkušnje se blešči nagrada kot obljuba sreče. Napuh, ki je vodil junaka, ga je za vselej iztrgal iz naročja božje milosti. Odslej bo njegova usoda, ki jo simbolizira iz medvedke odčarana vila Abraksa – ki je hkrati Smrt – trda preizkušnja svobode. Na tej točki se začenja Kancijanova eksistencialna drama, ki je seveda docela moderna in vsaj v okviru novoveške antropologije večna, njen človeški akter pa je brez dvoma zasidran v prototipu novoveškega človeka – Hamleta.

Ko hoče Kancijan »luno z neba«, hoče seveda vse. Njegova želja je v očeh »sodobnikov« bogokletna, v očeh zgodovine, ki ji pripadamo, je nujna. Želja ves čas strmoglavlja na plitvino pragmatične realitete; zelo modra je domislica, ki postavlja za poosebitev te realitete lisico (kadar Kancijan hoče, da bi se mu izpolnila želja, ne sme pomisliti na lisico), saj je v tesni zvezi s splošno ljudsko skušnjo. Kancijan je ujet v temeljni precep: hoče biti bog, a je v tej strahotni svobodi pozabil na svojo zgolj človeško mero, kar se mu maščuje s konkretno usodo izgnanca in odpadnika. Edino, s čimer lahko premaga protislovje, je radikalen umor kot zanikanje božjih in človeških postav. Tako se junak povzpne do položaja, ko bo lahko »z jasnim pogledom zrl v praznino bega pred seboj«.

A ker ostaja igra v varnih mejah navodobne moralitete, ki »vé« za razsežnosti epohalnega nihilizma, na tem mestu seveda ni več priložnosti za absurdistična premišljevanja. Ko se Kancijan razcvete v skrajno modernega junaka, ki lahko vztraja edino v svetu brez boga, ga konsekventni princip moralitete pokliče pred obličje smrti. Na Osojah, na Koroškem, kjer kani nadaljevati svojo božansko usodo uresničenega človeka, ga že čaka udvorljiva Smrt, ki je edina človeška usoda in najvišja svoboda.

Igra Alenke Goljevščček je neizprosna v svojem moralitetnem mehanizmu. Jasna in racionalna dramaturgija (dramaturg in lektor je bil Dominik Smole) teži k logiki eksempla. S svojo idejno fakturo je naravnana na problem Niča in Smrti, kakršen je v evropski filozoriji razvit od Nietscheja dalje. Gre, skratka, za pomemben dosežek slovenske dramatike, ki na podlagi natančnega poznavanja zgodovinske dediščine in skrajno asketske rabe jezika umešča filozofsko problematiko v neko tradicionalno dramatsko zvrst. – Scenografka in kostumografka Meta Hočevarjeva (pomagala sta ji koreograf Ksenija Hribar in Aldo Kumar z glasbo) se je tokrat prvič lotila tudi režije. Izkazalo se je seveda, da je kompletna gledališka ustvarjalka, saj je njeno »Srečanje« domala neprekosljivo tako v oblikovanju prostora kot v nizanju odrskih metafor.

V predstavi Srečanje na Osojah, ki je po Amadeusu drugi veliki dogodek te celjske gledališke letine, so kot meščani in meščanke nastopili Nada Božičeva, Jana Šmidova, Bruno Baranović, Drago Kastelic, Jože Pristov, Bogomir Veras, Vita Mavrič, Sabina Tržan, Polona in Špela Žnidaršič, Matjaž Arsenjuk je bil Hlapec, kranjski purgarji, ki so predstavljali socialno-psihološko okostje morálitete pa Miro Podjed, Zvone Agrež in Borut Alujevič. Srednjeveško mizansceno so dopolnjevali vedeževalka Mreta (Ljerka Belakova), Birič (Igor Sancin) in Romarski vojvoda (Pavle Jeršin) kot drug drugega izključujoči akterji, ki pa vsak po svoje uravnovešajo svet. Lenarta, rihtarja kranjskega, ki konča pod Kancijanovim nožem, je upodobil Janez Bermež, odličen zlasti v grozljivo prijazni konverzaciji s Smrtjo. Njegova žena je bila Mija Mencejeva.

Peter Boštjančič je kot Kancijan z velikim notranjim žarom družil svoje mladoj junaštvo z eksistencialnimi krči dozorelega okuševalca Niča – kot da v njem še vedno odmevajo Hamletovi trzljaji. Osnovni mik tega igralca je gotovo enakovredno izražanje notranje sanjavosti in zunanje krutosti. Zvezdana Mlakarjeva, njegovo nesrečno dekle Tereza, je ponudila osupljivo upodobitev zadržane dekliške lepote, ki se napaja iz globin žalosti in odrekanja. In končno Anica Kumrova, ki je bila Vila Abraksa in Smrt, zagonetna in igriva, strašna v svoji samoumevnosti in blaga v svoji večnosti.

P. KOLŠEK

»Hudičev goslač« v SLG Celje

V torek, 25. januarja ob 19,30 uri se bo na svoji uspešni evropski turneji v Celju ustavilo gledališče iz Singena (ZR Nemčija) in nam prikazalo uprizoritev, ki v svoji zasnovi združuje teater, ples in glasbo. Nastopili bodo virtuoz Daniel Corti (v vlogi goslača, ki proda svojo dušo hudiču), nenadkriljiva plesalka flamenga Nina Corti (zapeljiva muza), Elisabeth Berger v vlogi hudiča in sam režiser uprizoritve Peter Simon v vlogi reporterja. Nastopata še poljska glasbenika Bednarek in Zgraja.

POGLED NA PLATNO

Butch Cassidy in Sundance Kid

Ameriški western. Scenarij: William Goldman. Kamera: Conrad Hall. Glasba: Burt Bacharach. REŽIJA: GEORGE ROY HILL.

Igrajo: Paul Newman, Robert Redford, Catharine Ross, Strother Martin idr.

V mali dvorani kina Union bomo imeli vnovično priložnost za ogled enega od »nesmrtnih« filmov, ki so ga že nekaj let po nastanku domala brez razlike vsi uvrščali v klasiko sedme umetnosti. Gre pač za film, ki s svojo prepričljivo simpatičnostjo, z briljantno igro, spretno montažo in izvrstno glasbo, osvaja še tako zahtevnega gledalca. Ker je tudi zgodba funkcionalna – zabavna pripoved o dveh simpatičnih razbojnikih z Divjega zahoda, uspeh filma pač ni mogel izostati. Pa vendar si bomo prav film o Butch Cassidyu in Sundance Kidu zapomnili še iz večih razlogov. Ustoličil je namreč nepozaben filmski par (Newman in Redford), ki v svojem preigravanju preprosto ne dopušča vprašanja, kdo je boljši. Vrnil je znova z romantiko prežet western, zabaven in duhovit.

Bržkone je zgodba daleč od resnice, a zagotovo drži, da sta Butch in Sundance bila že za življenja (podobno kot Billy the Kid Wyatt Earp, Wild Bill Hitchcock in Buffalo Bill) legendi Divjega zahoda. In kot legendi pač nista mogla biti impersonacija vsega zlega.

Film, ki ga bomo znova gledali, nas prepričuje, da sta bila »zamujena«. Kajti v času njunega življenja je čas cestnih razbojnikov in simpatičnih cowboyskih, nič hudega mislečih roparjev, že neminljivo prešel. In tako sta oba razbojnika silno simpatična, ko na mile viže in silne kriplje bežita pred neumornimi preganjalci. Z Zahoda, kjer se, glej čudo, že pojavlja bicikel, v New York. Ko tam postane prevroče, v Srednjo Ameriko in ko je prevroče tudi tam, ostane le še angleško govoreča Avstralija, do koder pa ubežnika nikoli ne pribežita.

Nekaj scen iz tega filma ostaja nepozabnih. Butchov in Sundancov samomorilski skok v deročo reko (ne znata plavati), ali Butchova neponovljiva vožnja na biciklu, medtem ko Bacharachov orkester igra uspešnico o padajočih deževnih kapljicah. Skratka – film Butch Cassidy in Sundance Kid ostaja eno najbolj zabavnih, kakovostnih in prijetnih filmskih del iz žanra westerna, združuje novo s starim, ob izjemni profesionalnosti vseh ustvarjalcev pa ostaja tudi vzorec za uspešen, a hkrati kakovosten film.

BRANKO STAMEJČIČ

Kulturno gibanje na Ljubečni

Kulturno umetniško društvo Ljubečna je najmlajše pri Zvezi kulturnih organizacij Celje, saj bo aprila praznovalo šele prvo obletnico svojega delovanja. Združuje nekaj več kot 100 članov, ki so v tem času oživili tradicije kulturnega delovanja v tej krajevni skupnosti. Danes pod okriljem društva aktivno dela moški pevski zbor, tamburaški orkester, likovna sekcija, recitacijska skupina, harmonikarji in godba na pihala ter narodnozabavni ansambel.

Vsa ta pestra dejavnost se odvija v prostorih krajevne skupnosti oziroma gasilskega doma in čeprav le-ti niso najbolj ustrezni, uspehi ne izostajajo. V tem času se člani društva že pripravljajo na počastitev slovenskega kulturnega praznika in na obletnico ustanovitve društva. Program dela za letošnje leto pa so si pri tem društvu zastavili v okvirih svojih možnosti. Kulturnih nastopov ne bo manjkalo na nobeni prireditvi v krajevni skupnosti. V mesecu maju bodo organizirali tudi srečanje harmonikarjev, prav tako pa načrtujejo srečanje godb na pihala. Skupaj z našim uredništvom bodo v septembru pripravili že tretje srečanje za zlato harmoniko.

Brez problemov seveda tudi pri tem društvu ne gre. Eden največjih je, podobno kot pri marsikaterem drugem društvu, kadrovski. V svoje vrste bi radi pritegnili več vodij in vaditeljev za posamezne sekcije in skupine, saj je nadaljnji uspeh v marsičem odvisen prav od njih.

MATEJA PODJED

Razstavo »Slehernik na evropskih odrih od srednjega veka do danes« je odprl avstrijski generalni konzul gospod Weiss (na fotografiji desno med pogovorom z ravnateljem SLG Celje Slavkom Pezdirjem)

Gledalci o premieri

Marija Bolha: »Nisem si predstavljala, da bom videla tako zanimivo predstavo. Sicer pa so stare zgodbe vselej polne poduka. Prevladujoča v predstavi je bila smrt.«

Aleš Šaler: »Čeprav je bilo vse skupaj pravzaprav pravljica, me je prevzelo. Predvsem zaradi dobre scene in glasbe.«

Marjan Dobnik: »Nisem redni obiskovalec gledališča, zato vzporednic ne morem vleči. Srečanje na Osojah se mi je zdelo odlična predstava.«

Mira Polak: »Bolj so mi všeč sodobne zadeve. Ne vem kaj naj rečem za igro samo, ta trenutek sem namreč navdušena nad odlično sceno.«

Danica Dimec: »Zgodba je tako polna, da gledalca potegne. Ves čas pa ima gledalec pred očmi lisico, zato je ne bi bilo potrebno vleči še na oder.«

Anka Mulej: »Predstava se mi je zdela zanimiva, morda ne v celoti. Najbolj me je pritegnila scena v gozdu. Bila je najmočnejša.«

Alojz Mežan: »Nekatere igralce sem zelo slabo razumel. To me je motilo. Igra pa mi je bila čisto všeč. Da se gledati.«

Filip Vrečko: »Tudi gledalec se ves čas ne more otresti misli na lisico. To me je na trenutke spravljalo v paniko. Bila je dobra predstava.«

Slehernik v Likovnem salonu

Tri kulturne prireditve so se zvrstile v petek zvečer. Ob premieri v SLG, kjer so pred tem v foyerju odprli razstavo pod naslovom Odrski prostori Mete Hočevarjeve, je bila slovesnost še v Likovnem salonu, ko so odprli razstavo »Slehernik na evropskih odrih od srednjega veka do danes«.

Na ogled bo razstava do 26. januarja. Posredoval jo je avstrijski kulturni institut iz Zagreba v sodelovanju z avstrijskim generalnim konzulatom iz Ljubljane. »Slehernik« je tako prvič predstavljen na jugoslovanskih tleh. 136 fotografij na panojih predstavlja soočanje človeka s smrtjo. Ta motiv je skozi pet stoletij doživel več preobrazb, tako v literaturi kot v likovni umetnosti. Poseben poudarek je dobil v srednjeveških lesorezih in stenskih slikarijah. Moč smrti ni prevzela samo visoke posvetne sloje, temveč tudi široke množice ljudi. Gre za tipski ikonografski motiv, ki se začenja v 14. stoletju – to je mrtvaški ples. Najbolj aktualen je bil za časa črne kuge. Poleg značilnih literarnih in slikarskih predstavitev pa sledi koncem 15. stoletja prva scensko dramatična uprizoritev Slehernika, in sicer v Angliji in nato na Flamskem. Najboljšo dramatizacijo je doživel »Slehernik« v srednjem veku v prevodu Hansa Sachsa. Osnovna vsebina »Slehernika« se je v srednjem veku vzporedno razvijala in pojavljala v različnih inačicah skozi vsa tri stoletja ter končno iz nepojasnjenih vzrokov izginila. Na novo jo je obudilo zopet naše stoletje v Angliji in Holandiji. Leta 1931 je »Slehernika« uprizorilo tudi Slovensko narodno gledališče v Ljubljani v prevodu Otona Župančiča in režiji Osipa Šesta.

Razstavo je odprl generalni avstrijski konzul gospod Weiss, ki si je kasneje z zanimanjem ogledal še sodobno slovensko inačico »Slehernika« Srečanje na Osojah.

MATEJA PODJED

Razstava izdelkov tehnične vzgoje v OŠ

Občinska organizacija za tehnično kulturo in društvo učiteljev tehnične vzgoje sta v preteklem letu že drugič organizirala razstavo izdelkov tehnične vzgoje v osnovnih šolah. Razni tehnični izdelki so bili tokrat razstavljeni samo v Celju, v izložbenem prostoru trgovskega podjetja Kovinotehna, poslovalnica Elektro v Gubčevi ulici.

Kljub temu, da se je razpisu za razstavo izmed vseh odzvalo le šest celjskih osnovnih šol, je bilo dovolj kvalitetnih izdelkov, 50 od teh pa smo pripravili za razstavo. Kvaliteta izdelkov je dokaz, da poteka tehnična vzgoja v šolah, klubih in društvih resno, uspeh pa bi bil prav gotovo še večji, če ne bi primanjkovalo materiala za to dejavnost. Prav zato je za Celje in okolico pomembna pridobitev oddelek tehničnega materiala v poslovalnici Elektro. Poleg občinske SZDL sta k realizaciji letošnje razstave največ pomagala tov. Kolenc in tov. Jurkošek.

Po nekaj mesecih delovanja tega oddelka, lahko trdimo, da je bil ta prepotreben, čeprav ugotavljamo, da se odgovorni za dvig tehnične kulture v Celju sestanejo in dogovorijo o teh nabavah, morda za uvoz iz vzhodnih držav. Tako bi bilo na primer potrebno uvoziti zadostne količine balze, ki jo modelarji nujno potrebujejo. Zavedati se namreč moramo, da ne moremo pričakovati dviga produktivnosti in večjega napredka v inovacijski dejavnosti brez tehnične vzgoje mladih.

ZOTK bo še vnaprej organizirala takšne razstave in si prizadevala doseči večje sodelovanje šol, klubov in društev, ne samo iz Celja, ampak iz celotnega celjskega območja. Še vedno si lahko ogledamo kvalitetno razstavo izdelkov v izložbi Elektra, mlade pa vabimo, da si v prodajnem oddelku ogledajo zalogo materiala, kjer jim bo z nasveti pomagal poslovodja trgovine tov. Recko.

RADE AMBROŽ

Delavci le ne bodo ostali na cesti

Mozirska PS Razvoj ni poskrbela za delavce v celjskem skladišču

Nadaljevanje s 1. strani

Vrnimo se z zgodbo še malo nazaj. Kolektivni poslovodni organ DO VEZ, začasni individualni poslovodni organ v PS Razvoj in predstavniki poslovne skupnosti Farmin iz Titovega Velenja so se dogovorili, da se s spremembo organizacijske oblike PS Razvoj prerazporedijo delavci iz te poslovne skupnosti na druga dela in naloge v DO VEZ, v Razvojni center Celje, v PS Razvoj-lokacija Celje in v PS Farmin. Tako so bili delavci celjske enote vabljeni na razgovor v kadrovsko službo RŠC iz Velenja, kjer pa dela niso dobili, niti niso prejeli pismenega odgovora, ali so sprejeti ali ne.

Razen vabila na zbor delavcev v Mozirju, ki so ga prejeli po telefonu dve uri pred pričetkom zbora, drugega obvestila do 29. decembra niso dobili. In ker je do časa, ko naj bi jim prenehalo delovno razmerje, bil le še en dan, so začeli iskati pomoč drugje. Tako je pobuda celjskega Občinskega sindikalnega sveta le obrodila sadove in naslednji dan so sprejeli obvestilo, da se lahko 4. 1. 1983 javijo na svojih delovnih mestih in čakajo nadaljnih navodil. Dobili so tudi zagotovilo, da bodo do maja 1983 prejemali zajamčene osebne dohodke.

Delovno razmerje je 30. 12. prenehalo le tehnični risarki Gerti Terčak, ki se je v novem letu morala javiti na novem delovnem mestu v Glinu Nazarje – vendar dela zanjo ni bilo. Nazaj v RA-MO je bila sprejeta brez odločbe.

Bonov za malico so v skladišču prejeli le do 15. januarja. Do takrat naj bi opravili tudi inventuro. Prejeli so tudi 80 odstotne osebne dohodke. Ko pa jih je zanimalo, kako debelo kuverto je dobil prejšnji direktor (zahtevali so plačilno listo) so dobili odgovor, naj jo pridejo pogledati v Mozirje.

Da delavci RA-MO iz Celja ne bodo ostali na cesti, bo poskrbel občinski sindikalni svet iz Celja, ki jim edini stoji ob strani. Kaj je krivo takšnemu nesamoupravnemu odnosu do delavcev, ki so v vseh letih obstoja poslovne skupnosti dobro delali? Ali le slabo obveščanje, če sploh lahko govorimo o kakšnem obveščanju, ali le malomarnost? Do danes s strani svoje delovne organizacije ti delavci še niso prejeli pojasnila, zakaj je do ukrepa družbenega varstva sploh prišlo, kdo je krivec za stanje, ki mozirskemu gospodarstvu danes povzroča nemalo težav. Kljub temu, da bodo kmalu zapustili potapljajočo ladjo, si zaslužijo, da bi izvedeli, kdo je izvrtal luknjo v dno?

RADO PANTELIČ

Skupina Ergo v celjskem gledališču

Mladostni spopad s Salomo

Približno leto dni je, odkar je pri Centru za klubsko dejavnost v Celju pričela z delom eksperimentalna skupina »Ergo«. Najprej je prijetno presenetila na lanski občinski Naši besedi v Celju, potem še na medobčinski v Mozirju in končno na republiški v Bohinjski Bistrici. Sredstva javnega obveščanja so takrat napovedovala skupino mladih, ki nekaj obeta.

V ponedeljek se bo eksperimentalna skupina Ergo predstavila z novim delom, uprizoritvijo enodejanke »Saloma«, ki je nastala po motivih istoimenske drame irsko-angleškega književnika Oscarja Wildea. Predstava bo v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju, pričela pa se bo ob 19.30 uri.

V naslovni vlogi bo nastopila Vita Mavrič, Herodiado pa bo odigrala Mojca Dimec. Delo je režirala Judita Učakar, kostume izbrala Vida Zupan, sceno zasnoval Dušan Korošec, za glasbo pa poskrbel Andrej Kores. V plesnem delu predstave bodo sodelovale različne plesne in folklorna skupina iz Celja. Koreografija je delo Damira Zlatara-Freya. V predstavi bomo videli tudi prave ptujske Korante.

Obeta se torej zanimiv kulturni dogodek, ki ga pripravljajo mladi Celjani. Skozi eksperiment se skušajo dokopati do svojstvene izpovedi in izraza. Koliko jim to uspeva in koliko je v teh iskanjih resnice in vrednosti, pa bodo najbrž povedali strokovnjaki.

MARJELA AGREŽ

Čebelice in medvedki se že urijo

Laška občina je ena redkih v Sloveniji, kjer še ni taborniške organizacije. Pobudo za ustanovitev taborniške organizacije je lani dala občinska zveza društev prijateljev mladine. Potem so stvari hitro odvijale. Tako je že registriran odred tabornikov Zlatorog Laško, narejena je že tudi organizacijska shema kot tudi drugi akti, ki so nujno potrebni za ustanovitev in delo te organizacije. Lani poleti je osem vodnikov opravilo seminar in izpite v okviru velenjske taborniške organizacije. In, nenazadnje, na osnovni šoli v laškem so se že začeli uriti v taborniških veščinah pionirji – družina medvedkov in čebelic.

V prihodnje naj bi v vrtcih organizirali še skupine murnov, čete tabornikov bi sestavljali mladinci in mladinke in končno bi klub tabornikov zajemal izkušene starejše tabornike. Kasneje naj bi se taborniška mreža razširila še na Radeče in Rimske toplice, da bi lahko osnovali Občinsko zvezo tabornikov.

VVE

Anton Gotlin

Alojz Recko

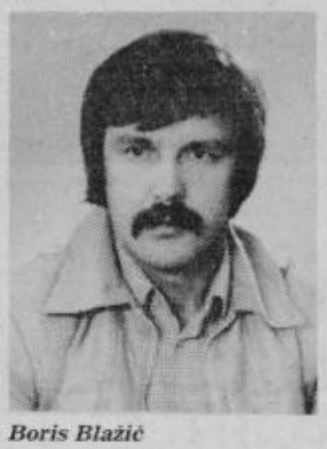

Boris Blažič

Ela Marolt

Težavno gospodarsko leto

V združenem delu se zavedajo nalog in prepričani so v uspeh prizadevanj

Letošnje gospodarsko leto bo po vseh predvidevanjih izjemno težko. V organizacijah združenega dela se tega zavedajo, jasne pa so jim tudi vse naloge, ki jih bodo morali izpolniti. O tem, kakšne so, smo povprašali v današnji tednikovi anketi.

Anton Gotlin, predsednik DS Dombiro, TOZD Kovinarstvo Šmarje: »Čeprav je planiranje naloga vseh delavcev, ima delavski svet pri tem pomembno vlogo, zlasti usmerjevalno in usklajevalno. Žal se sedaj srečujemo z mnogimi problemi, na katere pa delavski svet ne more imeti veliko vpliva. Gre namreč za znane administrativne ukrepe, ki marsikdaj hromijo naše delo. V glavnem so ti problemi v zvezi s prevozi, nabavo materialov za proizvodnjo, smo pa brez službenega avtomobila, ki ga, glede na predpise, ne moremo nabaviti. Dela imamo dovolj, tudi naši rezultati poslovanja so dobri, osebni dohodki pa nizki. Sicer pa ima delavski svet v naši temeljni organizaciji zlasti v sedanjih razmerah pomembno vlogo. Nobena odločitev ne more biti sprejeta brez soglasja delegatov, ki zastopajo delavce v posameznih delih delovnega procesa:

Alojz Recko, predsednik DS Kmetijskega kombinata Šentjur – tozd lastna proizvodnja: »Pri obravnavanju in snovanju smernic letnega plana smo obrnili pozornost predvsem v izvoz. Gre seveda za izvoz goveje živine, s katerim si bomo zagotavljali prepotrebne devize. Z njimi bomo lahko kupili surovine iz uvoza (krmila). Čeprav se bomo v letošnjem letu srečevali z velikimi obremenitvami tudi v našem tozdu, jim bomo morali biti kos. Načrtujemo proizvodnjo 25 milijonov jajc, prirejo 2000 glav govedi, 180 ton sadja in 400.000 litrov mleka.«

Boris Blažič, DO Ljubečna, predsednik konference sindikata in sekretar OO ZK v TOZD Opeka:

»Krepko se zavedamo resnosti gospodarskega položaja in prav te dni konkretiziramo določila lastnega akcijskega programa za gospodarjenje v zoženih pogojih. Širimo tržišče za mlevske izdelke in se na splošno bolj odpiramo, predvsem še v izvoz. Gradbeniška stagnacija prizadeva tudi nas, najbolj pri proizvodnji opečnih izdelkov. Klinker ploščice nam dobro gredo v promet.

Samoupravno smo na novo organizirali in mobilizirani, bojimo pa se vsi najbolj energetskih podražitev, saj smo od energije zelo odvisni. Lani smo najbrž za vse večne čase opravili z obratom na mazut, delavce smo prerazporedili. Nismo pesimisti, smo pa za letos veliki realisti in odločeni svoje gospodarske naloge dobro opraviti.«

Ela Marolt, predsednica DS DO Elkroj Mozirje:

»V tem letu ostaja izvoz v naši delovni organizaciji še vedno primarna naloga. Načrtujemo, da bomo izvozili 70% proizvodnje mozirske temeljne organizacije in 30% proizvodnje šoštanjske temeljne organizacije. Že v preteklem letu smo izvoz v primerjavi z letom 1981 podvojili, takšne načrte oz. takšno rast pa naj bi dosegli tudi letos. Gradili bomo obrat v Lučah, Šoštanju, s sporazumevanjem in dogovarjanjem pa nameravamo poglobiti sodelovanje z delovnimi organizacijami Mladost iz Čajetine, Modexom iz Doboja in s Tovarno usnja Slovenj Gradec. Prav te kooperacijske vezi naj bi nam pomagale ustvarjati višjo proizvodnjo. Upamo, da oskrba z repromateriali ne bo vplivala na uresničevanje naših proizvodnih načrtov in da bomo tudi to leto uspešno poslovno zaključili.

STROKOVNI NASVETI

Kvarjenje mleka

Kvarjenje oziroma napake mleka največkrat povzročijo mikroorganizmi, ki jim nekaterim pravimo bakterije. Te največkrat povzročajo kvarjenje mleka. V mleku se namreč močno razmnožijo, in zato pride do sprememb organoleptičnih lastnosti (kislo, grenko, sluzavo mleko). Za razmnoževanje bakterij morata biti izpolnjena v glavnem le dva pogoja: na voljo morajo imeti dovolj primerne hrane (mleko pa je idealna hrana zanje) in ustrezno temperaturo (najbolj jim ugaja temperatura mleka pri 30 do 35 stopinj Celzija).

Prav zato je tako pomembno, da mleko čimprej po molži ohladimo na čim nižjo temperaturo. Čim nižja je temperatura, tem počasneje se bakterije – povzročiteljice kvarjenja mleka, razmnožujejo.

Seveda pa moramo na tem mestu opozoriti na napačno pojmovanje hlajenja, ki je prisotno pri nekaterih proizvajalcih mleka. Nekateri so namreč prepričani, da je hlajenje mleka po molži edini pogoj za pridobivanje mleka dobre higienske kakovosti, mleka, ki se ne kvari. To je zelo zmotno prepričanje in včasih lahko tudi nevarno. Vedeti moramo, da hlajenje mleka ne uniči bakterij, ki so v mleku, pač pa le upočasni njihovo razmnoževanje in nekoliko podaljša čas, v katerem se bo mleko pokvarilo.

Dr. JANEZ MARINŠEK

Iz gozdov bo treba spraviti še več lesa

Kritično je predvsem z lesom za predelavo v celulozo in iverice

Lani so celjski gozdarji svoje naloge do lesne predelovalne industrije v glavnem dobro izpolnili. V predelavo je šlo sicer manj hlodovine iglavcev, pa zato več listavcev, prav tako so v Gozdnem gospodarstvu Celje presegli načrtovano proizvodnjo in prodajo celuloznega lesa iglavcev. Večino celuloznega lesa so porabili za proizvodnjo papirja v Krškem.

Gozdarstvo kot izrazita surovinska panoga ne more ustvarjati velikih učinkov z izvozom oblega lesa, ampak predvsem v povezavi s predelovalci lesa. Zato celjski gozdarji letos zadržujejo izvoz na lanski ravni, saj bi bilo nesmotrno preveč zasekati v naše zelene banke-gozdove. Spomnimo se hudih časov za preživetje, ko smo se dobesedno lakote po vojni in še malo kasneje reševali na račun sečnje gozdov. Danes smo kljub izredno velikim težavam vendarle neprimerno bogatejši in tudi pametnejši, da bi si privoščili podobne poseke in obvezne sečnje.

Rast cen gozdnim sortimentom je bila lani neprimerno mirnejša kot v prejšnjih letih, zato se v GG Celje lahko ponašajo z veliko realizacijo tržnih količin lesa, končno so bile povečane tudi lanske planske obveznosti, celo na raven 1985. leta, torej zadnjega leta tekočega srednjeročnega obdobja.

Celjski gozdarji ne pozabljajo, da morajo še veliko več narediti pri samoupravni organiziranosti, predvsem pa uspešneje odpravljati sedaj že klasične in presežene kupoprodajne odnose. Najbrž jih bo k temu »prisilil« tudi nov zakon o gozdovih, ki naj bi ga vendarle že sprejeli v tem letu. Nemalo nalog pa imajo tudi pri oblikovanju spodbudnejšega sistema nagrajevanja po delu. Lani so bili nekaj časa med prekoračitelji družbeno dogovorjenih višin osebnih dohodkov, vendar so jih z zaključkom preteklega leta spet spravili v dovoljene okvirje.

Od letošnjih nalog delavcev Gozdnega gospodarstva Celje naj omenimo še izgradnjo vsaj enega mehaniziranega skladišča skupaj z lesnimi predelovalci in pa pokrivanje primanjkljaja listavcev z večjim odkupom prostorninskega lesa v zasebnem sektorju, k čemer naj bi pripomogli tudi z večjimi premenami malodonosnih gozdov.

MITJA UMNIK

Uspešno šentjursko vinogradništvo

V drameljskih goricah so obnovili dve tretjini vinogradov

O uspešnem delu vinogradniško-sadjarskega društva v Šentjurju poroča Ernest Rečnik. Poudarja, da so zlasti drameljske gorice v zadnjih petnajstih letih doživele preporod, saj so jih obnovili najmanj dve tretjini, poraslo je število vinogradnikov, posodobili so trsni izbor, uredili žičnice.

O kakovosti vin s tega okoliša so se pohvalno izrazili tudi enologi, ki so lani podelili šestnajstim belim in trinajstim rdečim vrstam vin sedem diplom kakovostnih in 21 s priznanji opremljenih vin.

Vse kaže, da drameljsko vino spet dobiva nekdanjo predvojno slavo. Veliko je k temu pripomoglo izobraževanje, ki ga je poleg temeljne organizacije kooperantov Kmetijskega kombinata Šentjur izvajalo tudi vinogradniško in sadjarsko društvo.

Vrstila so se predavanja o trsnem izboru, saditvi, rezu, gojenju in negi trte, škropljenju in kletarjenju. Tudi ta strokovna predavanja so pritegnila med vinogradnike večje število ljudi, tako da je sedaj v društvu že blizu sto članov.

TELEKS
informativni tednik dela

Ne pozabimo na porodniški dopust kmetic!

Z uveljavitvijo pravice do porodniškega dopusta in do nadomestila osebnega dohodka med porodniškim dopustom smo naredili pomemben korak naprej pri urejanju socialne varnosti kmetice. Samoupravni sporazum je bil sprejet lanskega marca in doslej je k njemu pristopilo že nekaj nad 30 kmetijskih zadrug, temeljnih zadružnih organizacij oziroma drugih kmetijskih organizacij, kar številčno predstavlja eno tretjino.

Dokaj neodgovorno se do te pomembne listine obnašajo v Prekmurju, na ožjem Štajerskem območju, Ptujskem in Dravskem polju in na Notranjskem, skoraj povsod drugod pa so z referendumom izglasovali samoupravni sporazum o pravicah in obveznostih združenih kmetov v zvezi z uresničevanjem pravice do porodniškega dopusta. Za tiste, ki ga torej še niso sprejeli, je najbrž sedaj pravšnji čas, ko organizirajo najrazličnejše izobraževalne tečaje, na katerih bi morali podrobneje spregovoriti tudi o tem sporazumu in se na referendum za sprejem temeljito pripraviti. Imamo namreč že primere, ko je referendum propadel, najbrž tudi za to, ker je bil slabo pripravljen, ker se kmetje otepajo plačila prispevka in pričakujejo solidarnost družbe na vsakem koraku in ker se premalo zavedajo, da je postopno izenačevanje socialne varnosti združenega kmeta in delavca eden izmed pogojev, da se bodo mladi v večji meri odločali za kmetovanje.

Ob sprejemanju tega samoupravnega sporazuma pa naj opozorimo še na neko novost. Poslej namreč združeni kmetje, ki so stari nad 60 let oziroma ženske nad 55 let ne bodo več plačevali prispevka za nadomestilo porodniškega dopusta kmetice. Zadružna zveza Slovenije in Skupnost otroškega varstva Slovenije sta v tem smislu samoupravni sporazum dopolnila in novost prične veljati že v teh dneh, takoj ko bo sprememba objavljena v Uradnem listu.

Zakaj ta novost? Po zveznem zakonu o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je bil sprejet aprila lani, je sicer uzakonjeno obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje združenih kmetov. Zakon naj bi pričel veljati že letos, vendar zamujamo z republiškim zakonom, ki ga pripravljamo in zaradi obsežnosti sprememb najbrž še leto dni ne bo dokončno oblikovan. Kljub temu pa je z zveznim zakonom in drugimi listinami že uveljavljeno načelo, da imajo združeni kmetje enak družbenoekonomski položaj kot delavci v združenem delu.

Prav zato ne bi bilo pravično, da bi obremenjevali združene kmete, ki so stari 60 oziroma kmetice 55 let, s prispevkom za nadomestilo ob porodniškem dopustu. Teh pa je po naših kmetijskih organizacijah kar precej, saj vemo, da se ne moremo pohvaliti z veliko mladimi kmeti. In prav starejši združeni kmetje so bili in so proti sprejetju tega samoupravnega sporazuma.

ZDENKA BOŽIČNIK

ljubljanska banka
Splošna banka Celje

NA ZAHTEVO: DEVIZNE OBRESTI TUDI V DINARJIH

Tudi na delovnem področju Ljubljanske banke Splošne banke Celje velja medbančni sporazum, po katerem banka na zahtevo varčevalca obračuna dinarske obresti na privarčevana devizna sredstva po obrestnih merah, ki veljajo za nenamensko vezane dinarske hranilne vloge.

To hkrati pomeni, da dobi varčevalec na zahtevo, oziroma željo, za nenamensko vezano devizno hranilno vlogo nad eno in do dveh let namesto 9% obresti v devizah 13% v dinarjih, nadalje za enako devizno vlogo, vezano na več kot dve in do treh let namesto 11% obresti v devizah 15% v dinarjih in končno za nenamensko devizno vlogo, vezano na več kot tri leta, namesto 12,5% obresti v devizah kar 20% obresti v dinarjih.

V kolikor se torej varčevalec odloči za dinarske obresti na račun vezanih deviznih hranilnih vlog, veljajo zanj obrestne mere, ki so v uporabi za nenamensko vezane dinarske hranilne vloge.

Na vsak način prednost, ki je ne kaže prezreti, sicer pa dobite podrobnejša pojasnila tudi o tem v vseh enotah Ljubljanske banke Splošne banke Celje.

Stroje je treba pripraviti za spomladanska dela

Na Strojni v Žalcu imajo sedaj polne roke dela s popravilom kmetijskih strojev. Po celoletnem delu je na njih precej napak, zato jih je treba odpraviti, da bodo lahko zgodaj spomladi spet začeli opravljati svoje delo. Največ je traktorjev. Kmetje upajo, da za njih potem, ko bodo brezhibni, ne bo ovira pomanjkanje goriva.

T. TAVČAR

Voz kmečkega turizma ne smemo pahniti navzdol

Razvoj te pomembne dopolnilne dejavnosti je skoraj v celoti zastal – Kdo bo bančnikom prečistil ušesa?

Minulo desetletje je bilo za razvoj kmečkega turizma zelo ugodno. Tako kot se je hitro oziroma pospešeno razvijalo kmetijstvo, preusmerjale številne kmetije, se je razvijal tudi turizem na vasi. Ta dopolnilna dejavnost, ki je pomembna ne le zavoljo dohodkovne krepitve predvsem hribovskih kmetij, ampak tudi zato, ker zavira razkmetovanje, je bila deležna široke družbene podpore. Tako so bili denimo naložbeni pogoji za razvoj kmečkega turizma skoraj izenačeni s pogoji naložb v kmetijstvo, kar pomeni, da so bili zelo ugodni. Posojila so bila dana po le tri odstotni obrestni meri, znašala so lahko 55 odstotkov od predračunske vrednosti naložbe, vrniti pa jih je bilo treba v desetih letih.

Ob koncu minulega desetletja smo imeli pri nas tako že 156 kmetij s 1650 ležišči, leto kasneje 170 kmetij z 2000 ležišči, minulo leto pa smo uspeli za sprejem gostov usposobiti le še nekaj dodatnih domačij. Razvoj te zelo pomembne dopolnilne dejavnosti je skoraj v celoti zastal. Osnovni vzrok je v tem, da so se z novim srednjeročnim načrtom pogoji za razvoj turizma bistveno poslabšali, čeprav pri kmetih še vedno narašča zanimanje za razširitev turističnih zmogljivosti. Kmečki turizem v bančnih listinah ni več opredeljen kot dopolnilna dejavnost kmetijstva, zato so posojilne omejitve zadele tudi te naložbe, hkrati s tem pa so se bistveno poslabšali tudi posojilni pogoji – obrestna mera se je povečala na 12 odstotkov, odplačilna doba se je skrajšala, ob še večji lastni udeležbi kmetov. Večina bank je tako tudi namerno prezrla posojilne zahtevke kmetijskih oziroma zadružnih organizacij.

Obstaja sicer nekaj svetlih izjem. Velenjska banka je na primer lanskega maja odobrila vse posojilne zahtevke mozirske kmetijske zadruge, tudi pod ugodnim rokom vračila posojil – 15 let – in po 12 odstotni obrestni meri. Tudi celjska banka je odobrila posojila za 4 kmetije na konjiškem območju z dobo vračila 10 let in enako obrestno mero kot velenjska banka. Izpustila pa je šentjursko območje, kjer so nameravali obnoviti dve kmetiji s 40 ležišči. Posojila za 11 kmetij na radeljskem območju je odobrila tudi Jugobanka v Mariboru, vendar le na podlagi vezave denarja hranilno kreditne službe v višini 2,2 milijona dinarjev za dobo 11 let po 7,5 odstotni obrestni meri, s tem, da pa so posojilne obresti 11 odstotne. Nekaj manjših posojil pa je odobrila tudi Gospodarska banka v Ljubljani in Domžalah.

Teh nekaj svetlih točk je premalo, da bi bili lahko zadovoljni. Kvečjemu smo lahko zaskrbljeni nad takšnim kratkovidnim ravnanjem in gledanjem večine bank; kot da nismo že dorekli, da je kmečki turizem dopolnilna dejavnost kmetijstva in zatorej hkrati z njim sodi med prednostne veje! In še posebej, ker vedno več tujcev povprašuje po turističnih zmogljivostih na naših kmetijah, kar nenazadnje pomeni, da je kmečki turizem tudi izvozno usmerjen. Veliko škode je že narejene, ker se naložbe dražijo, zadružne organizacije se loteva malodušje, saj nekatere zato že lani niso pripravile novih naložbenih načrtov. Krepko zamujamo srednjeročni vlak. Spomnimo se smelih načrtov, ko smo dejali, da bomo leta 1985 imeli že 6000 ležišč. Vsega zamujenega ne bo mogoče nadoknaditi, vseeno pa se lahko vprašamo, kdo naj bi bančnikom prečistil ušesa. Sta to komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter za gostinstvo in turizem?

ZDENKA BOŽIČNIK

TELEKS
informativni tednik dela

Ljubiteljstvo in narodna zavednost rodila planinstvo

Letos praznujemo 90-letnico organiziranega planinstva

Leto 1893 je bilo za slovensko planinstvo zelo pomembno. Tega leta so namreč ustanovili Slovensko planinsko društvo in tudi prva planinske podružnice. Po ustanovitvi podružnic Ljubljana matica in Kamnik so za avgusta tega leta ustanovili tudi Savinjsko planinsko podružnico v Mozirju. Glavni pobudnik za ustanovitev te podružnice, ki je pomenila tudi začetek organiziranega planinstva na tem področju, je bil Franc Kocbek, ki je s tem želel postaviti obrambo pred takratno nemško alpsko zvezo.

V zvezi z omenjeno obletnico bo letos na našem področju več prireditev in proslav, s katerimi bodo planinci obeležili in proslavili ta pomemben mejnik pri razvoju hribolazništva.

Najprej bo 18. februarja v Grižah javna radijska oddaja, na kateri bodo nastopili znani ansambli, pevci in vsi tisti, ki so povezani z razvojem planinstva pri nas.

V Mozirju, kot zibelki planinstva, se bo 15. maja pričel teden planinstva, ki ga bodo obeležili s pohodom k bolnici Celje nad Ljubnim in odkritjem spominske plošče na hiši, kjer je bila ustanovljena Savinjska podružnica; v sklopu prireditev bodo pripravili tudi razstavo razvoja planinstva pri nas in slavnostno akademijo. Prireditve pa bodo zaključili z množičnim pohodom na mozirske planine.

V avgustu pripravljajo otvoritev koče Pristava na Menini planini, ki je ozko povezana s Francem Kocbekom. Med prvimi potmi, ki jo je markiral ta zavedni Slovenec in ljubitelj planin, je bila prav tista na Menino planino.

Konec septembra bo tudi otvoritev prenovljene planinske koče na Klemenči jami nad Logarsko dolino, oktobra pa bo še otvoritev koče Gorske reševalne službe na Mozirski planini, ki bo stala na temeljih prve planinske koče na tej gori.

Skratka planinci se temeljito pripravljajo na pomembno obletnico svoje organizacije.

IZLETI
z veselim zelenim vlakom
na pustovanje v Istro 12. in 13. 2. 1983

KUPON
vreden 150 din

SMUČANJE
ROGLA
vsako sredo, soboto in nedeljo
VITRANC
na pokal v Kranjsko goro
29. in 30. 1. 1983 s posebnim vlakom

SANKANJE
na Pirševem domu 29. 1. 1983

Prijave in informacije
TTG Titov trg 1, tel. 23-448
ttg

Turistični namigi

Skoraj pomladno vreme povzroča skrbi turističnim delavcem v smučarskih središčih, vendar je zaenkrat snega še dovolj. Tudi organizatorjem pokala Vitranc se še ni bati, da bi bila ogrožena ta prireditev. V dneh 29. in 30. januarja se bodo v Kranjski gori pomerili najboljši smučarji sveta. Na tekmo Svetovnega pokala vas bo peljal tudi celjski Izletnik. Odhodi avtobusov bodo 29. in 30. januarja ob 6. uri izpred Vrtnice v Malgajevi ulici. Prvi dan bo na sporedu veleslalom, drugi dan pa slalom za moške.

Prijave za avtobusne prevoze sprejemajo pri Izletniku.

– Vsem, ki bi se v pustnem času radi poveselili, sporočamo, da boste lahko 12. in 13. februarja s TTG-jem odpotovali v Medulin. Tja vas bo popeljal veseli vlak. Maska bo seveda obvezna, program veselih prireditev pa pester. Takšen vlak bo peljal tudi v Ptuj, kurentovanja pa se lahko udeležite tudi za en dan. Prevoz organizira TTG.

– Pustno rajanje v Crikvenici pa tudi vzdolž celotne obale bo potekalo ves februar. V hotel Internacional v Crikvenici pa vas bo peljal tudi Izletnik. Izbirate lahko med dvema terminoma. Prvi izlet bo 4., 5. in 6. februarja, naslednji petek, 12. januarja ob 14. uri pa bo izpred Vrtnice v Malgajevi ulici odpeljal na pot drugi avtobus. Povratek iz Crikvenice bo v nedeljo ob 18. uri.

V ceni 1750 dinarjev je vključen prevoz, dva polna penziona ter rezervacija za ples v maskah. Udeležencem izleta ne bo žal, saj bodo ob bogatem sporedu spoznali tudi stare dalmatinske pustne običaje.

– RTC Unior pa sporoča, da so na Rogli snežne razmere še vedno ugodne. Vse naprave, Ostružčica (dvojna), Mašin žaga (dvojna), Uniorček (dvojna), Planja, Sotno barje in Zlodejevo obratujejo. Urejeno je tudi 10 km tekaških prog. Za prehrano na smučiščih je poskrbljeno, v hotelu Planja pa vam je na voljo tudi samopostrežna restavracija. Cesta na Roglo je redno vzdrževana, vendar je potrebna zimska oprema. Ski busi vozijo iz Celja, Slovenskih Konjic in Zreč. Odhodi: Celje 7.15, Slovenske Konjice 8.00, 11.00, Zreče 7.20, 8.45, 11.15, 16.55, 20.30.

PRIREDITVE

Kino Vojnik

V kinodvorani v Vojniku bodo predvajali v nedeljo ob 10. uri dopoldan za matinejsko predstavo film Beli Buffalo, ob 17. in 19.30 uri pa italijansko komedijo Par – nepar.

Knjižnica Edvarda Kardelja

V osrednji stavbi knjižnice Edvarda Kardelja na Muzejskem trgu je odprta razstava z naslovom Ivo Andrić 1892–1975. Razstava bo odprta do ponedeljka, 24. januarja.

27. januarja pa bodo v knjižnici Edvarda Kardelja odprli razstavo Prežihov Voranc. Ob otvoritvi bodo podelili tudi priznanja Edvarda Kardelja za knjižničarstvo.

Likovni salon

V Likovnem salonu v Celju je odprta razstava z naslovom Slehernik v Evropi od srednjega veka do danes. Razstava bo odprta do 26. januarja.

4. februarja pa bo otvoritev kiparske razstave, na kateri se bo s svojimi deli predstavil akademski kipar Franc Purg.

Kino Šmarje

V kinodvorani v Šmarju bodo predvajali:

četrtek, 20. jan. ob 19. uri – ameriški kinotečni spektakel – Samson in Dalila.

Petek, 21. jan. ob 19. uri – repriza ameriške srhljivke – Ptiči.

Soboto, 22. jan. ob 19. in nedelja, 23. jan. ob 18. uri: hongkonški pustolovski film – Meč.

Sreda, 26. jan. ob 19. uri – kanadski dokumentarni film: Noč strepteasa.

Kulturni dom Šmarje

V dvorani Kulturnega doma v Šmarju bo v torek, 25. januarja ob 18. uri gostoval Balet drame Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane s predstavama Carmen in Žica. Predstava bo za abonma Kozjansko.

V avli kulturnega doma pa je v teh dneh odprta razstava likovnih del učencem osnovne šole Šmarje.

Knjižnica Šmarje

V knjižnici v Šmarju pa je v teh dneh odprta razstava knjig. Predstavljajo novitete slovenskih avtorjev iz leta 1982.

Kulturni dom Vojnik

V dvorani kulturnega doma v Vojniku bodo v soboto, 22. januarja ob 19. uri gostovali člani dramske sekcije iz Braslovč. Predstavili bodo komedijo Glavni dobitek.

Zdravilišče Dobrna

V avli hotela na Dobrni je odprta razstava z naslovom Kulturna dediščina. Razstavljenih je 23 slik in 3 skulpture.

Razstavni salon Rogaška Slatina

V Razstavnem salonu v Rogaški Slatini bodo 4. februarja odprli razstavo slik, na kateri se bo predstavil Jože Horvat-Jaki.

Avla Poslovnega centra Ingrad Celje

V avli Poslovnega centra Ingrad Celje je odprta razstava slik akademskega slikarja Jožeta Meglича iz Šmartnega pri Litiji. Razstava bo odprta do 28. januarja in je prodajnega značaja.

Kulturni dom Šoštanj

V kulturnem domu v Šoštanju bo 28. januarja ob 18. uri koncert z naslovom Vem za mladenko. Na njem se bodo predstavili solisti ljubljanske opere Lado Korošec, Sonja Hočevarjeva, Rajko Koritnik in Milan Stante.

Male Breze pri Laškem

Strelska družina Celjske čete iz Male Breze pri Laškem pripravlja projekciji filma Slobodana Šijana Kdo tam prepeva s predfilmom V dolini Soče. Projekciji bosta v soboto, 22. januarja ob 18. uri v Mladinskem klubu v Malih Brezah in v nedeljo, 23. januarja ob 15. uri v dvorani Strelske družine v Mali Brezi.

Slovensko ljudsko gledališče Celje

V foyerju Slovenskega ljudskega gledališča je odprta razstava Odrski prostori Mete Hočevar.

Četrtek, 20. jan. ob 19.30: dr. Alenka Goljavšček: SREČANJE NA OSOJAH. Abonma četrtek in izven.

Petek, 21. jan. ob 18.: dr. Alenka Goljavšček: SREČANJE NA OSOJAH. Abonma Laško in izven.

Ponedeljek, 24. jan. ob 19.30: SALOMA po motivih Oscarja Wilda. Nastopa Eksperimentalna gledališka skupina Ergo. Izven.

Torek, 25. jan. ob 19.30: HUDIČEV GOSLAČ. Izven. Gostuje Theater Die Färbe Singen iz ZR Nemčije.

Sreda, 26. jan. ob 19.30: Arthur Schnitzler: RAJANJE. Gostovanje v Velenju.

Četrtek, 27. jan. ob 20.30: Arthur Schnitzler: RAJANJE. Gostovanje v Novi gorici v okviru Goriškega festivala Malih odrov.

Kinematografi v Celju

Union: do 23. jan. nemško-italijansko-francoska komedija – Pet pred dvanajsto v Caracasu. Od 24. januarja dalje ameriška grozljivka Ulice nasilja.

Mali Union: do 22. jan. nemška drama: Zakon Marije Braun, od 24. do 29. jan. ameriški film Butch in Sundace.

Metropol: Do 23. jan. Lažne hčera lažnega zdravnika – zahodnonemška komedija, od 24. do 26. jan. Nedosegljivi most – ameriški vojni film, na eni predstavi v tem času pa jugoslovanska komedija Pot okoli sveta.

Matineja: vsak dan ob 10. uri.

Dom: Do 23. januarja ob 15.30 ameriški pustolovski film Karate Vojak in ob 17.30 in 19.30 kenijsko-italijanski pustolovski film Safary rally, od 24. jan. pa italijanska komedija Parnepar.

Cigan Pavel in njegova družina

Skorajda ni starejšega Savinjčana ali Zadrečana, ki ne bi poznal dobrečudnega ciganskega para – Pavelna in njegove Urše. Oba sta tesno povezana s spomini na nekdanje čase. Mlajšim generacijam še pripovedujejo njune dogodivščine, s tem zapisom pa jih želim osvežiti, da ne bi zamrl spomin nanje.

Pavel se je rodil približno leta 1863 na Ljubnem. Tisto leto je prišla s Koroškega noseča gluhonema ciganka in pri nekem kmetu rodila sinčka. Bilo je 25. januarja, na dan svetega Pavla, in Janez Strnad, ki je takrat župnikoval na Ljubnem, je otroka krstil za Pavla. Po koledarju, kot je bila takrat navada. Ker od gluhoneme matere župnik ni mogel dobiti podatkov, je dal novorojenčku rodbinsko ime EREMITA, kar pomeni puščavnik. Pavelna so zredili dobri kmetje na Ljubnem in verjetno tudi v sosednjih farah, točnih podatkov o tem pa ni. Stari Rečičani se spominjajo, da je bil kasneje, ko je odrastel, tudi dober flosar.

K Pavelnu pride Urša

Ni znano, kdaj in od kod je prišla na Ljubno Urša, s katero se je Pavle kasneje poročil. Pripovedovali so, da je tudi prišla s Koroškega, njeno rodbinsko ime pa je bilo Rak. Večinoma sta se zadrževala pri Pekovniku na Ljubnem. V tej občini sta imela tudi domovinsko pravico, preživljala pa sta se večinoma s prosjačenjem. Rekli so jima »gošna cigana«, imela pa sta tudi lajno na kolesih. Pavle je popravljal »marele«, vezal lončene piskre in brusil nože. Ker nista kradla, so ju ljudje radi prenočili, dajali pa so jima tudi hrano, staro obleko in tudi kakšen krajcar.

Kar sta naprosjačila in zaslužila z malimi popravili, sta vozila na malih garah, na katerih je bilo dovolj prostora tudi za otroke. Z njimi sta bila bogato obdarjena. Veliko otrok jima je tudi pomrlo in Pavle je večkrat tožil, da mu »tako ‚crkajo', da še petljati ne utegne«.

Kadar sta petljala brez vozička, je Pavle nosil na hrbtu lajno, pod roko pa stojalo. Ljudje, še posebej otroci, so ga radi poslušali in nagrajevali.

Kar sta naprosila, sta pri kakšnem kmetu pojedla. Tam sta ponavadi tudi »jepergovala«. Čez rame sta nosila dva zvezana žaklja za »fehtarijo«, Urša pa na hrbtu še malega otroka, zavitega v stare cunje.

Preživelo je sedem otrok: Jože, Alojz, Kristina, Martin, Franc, Lojza, Miha in Benedikt, ki ga je imel Pavle kot najmlajšega tudi najraje, klicala pa sta ga še Benče ali Diko.

Urša je ponavadi rodila pri kakšnem kmetu, večkrat pa tudi pod kozolcem ob poti ali »pod milim nebom«. Pripovedovali so, da je rečiški župnik nekoč vprašal Pavelna, ko je prinesel otroka h krstu, kje ga je Urša rodila.

»Pod Fedrnovim hrastom v Meliši (to je pri sv. Frančišku)«, mu je odgovoril.

V hudi zimi sta bila enkrat v nekem kozolcu v Varpoljah. Zadovoljna, da ju ni zametel sneg, sta govorila mimoidočim, kako so ljudje, ki nimajo strehe nad glavo, ubogi.

Bila sta zdrava, čeprav skoraj nista skrbela za higieno. Do živega jima niso mogli niti mraz, niti alkohol (večkrat sta šla v kakšno gostilno na frakelj »šnopsa«; Urša pa se je napila tudi pri kakšnem kmetu), niti lakota, kadar nista petljala (kar pa se je zgodilo zelo redko).

Oba sta »čikala« in kamor sta prišla prosjačit, sta očistila fajfe in s slastjo pojedla »bago«, to je žlindro, za katero so nekdaj rekli, da je močno strupena in da bi ubila celo modrasa. Pavle je jecljal, Urša pa je bila »krofasta« in rada se je napila. Pijana se je večkrat spotaknila ob svoje kikle, da so se ji otroci smejali, če so se ji malo previsoko dvignile. Pa ni to Urše prav nič motilo. Majhni otroci so se je tudi bali, ker je bila grda, umazana in razcapana, govorila pa je »zelo globoko in debelo«. Če ji podarjeni stari čevlji niso bili prav, je imela noge povite le v strgane vreče. Nasprotno pa je bil Pavle »fejst« možakar in je v starosti častitljivo izgledal s svojo dolgo sivo brado.

Dika so nesle preklete koze

Njun najmlajši sin Diko je, po pripovedovanju, približno leta 1921 v Luče prinesel hudo bolezen – črne koze. Te so potem v tej fari razsajale leto dni in pokosile deset Lučanov. Ko je Diko zbolel, je bil star približno pet let, umrl pa je pri kmetu Mužicu v Strmčkem vrhu. Pokopali so ga »za žagrebom« in Pavle mu je na grob postavil križ iz bezgovega lesa z napisom: »Tukaj počiva Benedikt Eremita«. Potem je pripovedoval ljudem, da so Benčka, ki je bil njegov ljubljenec, nesle preklete koze.

Sicer pa je ta Diko znal tudi plesati ob muziciranju očeta. Bos se je vrtel po hiši in takrat je padlo precej krajcarjev, gospodinje pa so priložile zraven še kruha in kakšen kos mesa.

Muzikanti so bili vsi Pavelnovi otroci. Ko so že malo odrasli, je hodil z njimi na kmete, kjer so muzicirali. Še posebej v predpustnem času. Enkrat so pri kmetu Lamprečniku nad Gornjim Gradom pred pustom igrali kar štiri dni, »da se je nabralo pol fare« in je vse plesalo še na pepelnično sredo. Igrali so na citre, harmoniko, kitaro in gosli.

Dva Pavelnova sina, Jože in Franc, sta tudi brusila škarje in popravljala dežnike. Že starejša sta umrla za jetiko, kot tudi njuna sestra Lojza.

Anekdote o ciganskem paru

Med starejšimi Savinjčani in Zadrečani še danes krožijo številne anekdote o tem ciganskem paru.

Tako je neke zime prinesel Pavle h krstu novorojenčka kar v cekarju. Ker je bilo še zgodaj, je cekar obesil na cerkvena vrata in poiskal mežnarja. Ko so se vrnili z župnikom in odnesli cekar v cerkev, je Pavle ugotovil, da je otrok zmrznil. Rekel je: »Žživega ssem pprinesel, zzdaj pa ssem nnašel mmrtvega«.

Drugič je spet prinesel otroka h krstu. Ko mu je župnik dal v usta soli, ga je otroček malo ugriznil. Župnik se je začudil, Pavle pa mu je mirno pojasnil: »Ssem sse zzmotil, ppa ssem nnajbrž ta llanjskega pobral. Mmalo ppočakajte, bom ššel ppo tta lletošnjega.«

Enkrat sta z Uršo prenočevala pri nekem kmetu. Ležala sta na peči, domači pa so bili še pri večerji. Naenkrat sta brez zadrege začela opravljati svoje »zakonske dolžnosti«. Gospodar ju je nejevoljen opozoril, da se to v tuji hiši in javno ne šika. Pavle pa mu je mirno odgovoril: »Kko ppa sse nne mmorem ppremagat.«

Za dolarje iz Amerike sta kupila staro kljuse, ki je na trhlih garah vleklo vso njuno »srovšno« in številno otročad. Da sta se preživela, sta včasih s temi garami naredila tudi kakšno manjšo »furo«. Poleti se je kljuse paslo ob poteh in cestah, pozimi pa sta že našla zanj kakšno pest sena in slame v kakšnem kozolcu. Zaradi lakote je žival kmalu poginila. Potem je Pavle pripovedoval, »da mu je konjiček crknil glih takrat, ko se je že privadil lakoti«.

Rečiški fantje so neke kresne noči pred približno 90 leti spravili Pavelna v ris. Bilo je to na Rečici na Zavrhu nad Remerjevo hišo, kjer se je raztezal občinski pašnik. Na razpotju so Rečiški Toni, Remerjeva Franc in Toni in Renečki Franc, vsi šegavi in nagajivi, napravili ris in naročili Pavlu, da mora ob polnoči v njem čepeti in čakati hudiča, ki mu bo prinesel vrečo denarja. Vendar le, če bo vztrajal in ne bo zbežal.

Pavle je počepnil v sredino risa, fantje, oboroženi z biči in piščalkami pa so začeli pokati in žvižgati.

Želja za svetlimi denarčki, ki jih je tako zelo potreboval, je Pavelna skoraj prikovala v ris. Fantje so se že naveličali neučinkovitega pokanja in piskanja, pa so začeli Pavla tepsti z »gajžlami«. Seveda v imenu hudiča. Pa je rekel Pavle: »Zzdaj bbo ppa zza it.« In jo je ucvrl iz risa po bregu navzdol. Pri tem je polomil precej grmovja in si strgal hlače. Od takrat ga ni nihče več spravil v ris.

O Uršinem trdnem zdravju govori naslednja anekdota:

Okoli leta 1936 je bila ostra zima in Urša se ga je spet napila. V Spodnji Rečici je zaspala in otrpnila v snegu. Prvi, ki jo je našel, ji je dvignil otrplo roko, ki pa je padla nazaj. V Mozirje je šel naznanit njeno smrt.

Prepeljali so jo v mozirsko mrtvašnico in položili na pare. Toda, še preden je prišla komisija »totenkamre«, se je Urša zbudila in jo pobrisala k Pavlu.

Vse te vesele in, kot trdijo stari Gornjesavinjčani in Zadrečani, tudi resnične dogodivščine, so nekateri Rečičani (predvsem Francelj Terčak), prenesli tudi v Ameriko. Za Slovence, ki so živeli tam, so leta 1917 ali 1918 v Milwaukeju uprizorili igro »O ciganskem Pavelnu in njegovi Urši«. Vlogo ciganskega Pavelna je odigral Francelj Terčak. Dovoljenje za uprizoritev sta jima dala Pavel in Urša že prej, v domovini, za igro pa je dobil takrat Pavle tudi precej dolarjev, za katere je potem kupil kljuse in gare.

Kako znan in priljubljen je bil Pavle, se je pokazalo tudi na njegovem pogrebu leta 1939 v Bočni v Zadrečki dolini. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo veliko ljudi, med njimi tudi precej uradnikov iz Gornjega Grada.

Njegovo Uršo so pokopali leto poprej na Rečici. Na parah je ležala v Kolenčevem kozolcu v Grušovljah, kjer je verjetno tudi umrla. Njeni otroci so ji postavili spomenik, ki pa so ga pozneje prodali.

Kljub siromašnosti sta bila po svoje zadovoljna. Imela sta svobodo, ki jo vsak pripadnik njune rase nadvse ceni. Njun »delokrog« sta bili Savinjska in Zadrečka dolina.

EMA PLAVEC-ZABOVNIK

Z ljubeznijo vztraja med lesom in dletom

Mojster lesostrugar Alojz Počivašek iz Celja bo čez leto imel za sabo pol stoletja dela

Mojstrova delavnica v Čuprijski ulici v Celju je skrita očem. Ko pa jo prestopiš, je tako natrpana z lesom različnih vrst in obdelav, da je komaj prostora za eno osebo. Za mojstra ga je dovolj, saj on običajno vrti dleto ob stružnici, ki mu je samo v pomoč. Vse drugo, spretnost, ljubezen do dela in znanje, ki ga nabira že skoraj pol stoletja, je skrito v njegovih rokah. Lesen obroček, ki ga naredi pred našimi očmi v pol minute, je sad vseh naštetih lastnosti.

Zibel v Desenicah, uk v Ljubljani

Kdo ne pozna Desenic na Hrvaškem – tam je bila rojena Veronika Deseniška, ki je bila tako nesrečno zvezana s celjskimi grofi.

Rojen tam, pred triinšestdesetimi leti, sicer pa kasneje doma v Zibiki na Kozjanskem, je mojster že od brata podedoval »lušt« po obdelavi lesa, ki se ga je že učil v Ljubljani. Njegov mojster je jemal v uk le fante iz tostran in onkraj Sotle, češ, da so ti najbolj pridni.

Tako je z učenjem pričel leta 1934 tudi mali Alojz. Lepe spomine ima na tiste čase, učenje pa je trajalo tri leta in pol.

Fizično delo pri obdelavi lesa ni potrebno, toliko več pa ročne spretnosti. Izdelkov je veliko, včasih jih je bilo še več kot danes. Kljub temu pa smo jih videli v njegovi delavnici še veliko. Različne stružene noge za pohištvo, za lesene ograje, pa vaze, ročaje, obročke... Izdeluje iz vseh vrst lesa, ki ga pretežno prinesejo stranke same. Dobava le-tega bi mu vzela preveč časa, ki mu ga že itak zmanjkuje, ker ima dela veliko.

Edini tovrstni mojster je še v Celju

Edini je, ki dela še po starem, s starimi modeli in samo z dletom v roki. Drugi se poslužujejo že modernejših prijemov, ki pa jih mojster Alojz ne mara. Ostaja zvest lepim stvarem, ki jih najraje dela in pri tem uživa. »Z dletom v roki prosto oblikujem in tako vsakokrat nekaj drugega ustvarim,« skromno pove. »Nikoli nisem študiral na denar, zato si tudi nobenega bogastva nisem ustvaril.«

S takim delom, kljub dolgoletni praksi, ko je potrebno za vsak ostružek držati v rokah dleto, si ga resnično ni mogel. Ne skriva pa zadovoljstva, da ima to delo rad in ne bo odjenjal z njim, dokler mu bo zdravje dopuščalo.

Mojster se je med delom, ko smo ga opazovali, razgovoril. Povedal je, da so bili včasih izdelki veliko lepši, ker so imeli pravo polituro, kar je dolgotrajno delo, oplemeniti pa les. Zdaj se pa lakira, vendar lak pravo strukturo lesa prekrije, politura pa je raster »potegnila ven«. Vendar je potrebno za to veliko prakse in časa. In ker vajenca nima in tudi ni zanimanja za ta poklic, se mora tej nekdanji »plemeniti« obdelavi odpovedati.

Žal mu je, da nima naslednika in z nostalgijo ugotavlja, da se bo poklic lesostrugarja zapisal med izumirajoče poklice. Ker je premalo donosen, ker terja poleg znanja tudi ljubezen.

ZDENKA STOPAR

Rekre varče živci

Nekdanja mal uslužnost na sre vam je v lokal plašč in ste – po sneto komodno z da). Za nameček slovo še pozdrav se je še priporoč vam je celo, če n kazal prosto mes du kot gosta (nit let zahajali v t dnevnemu času pri čemer je pa s nos, in to vas ni n vi vsiljivosti so dnevni časopis Pojavi pretirane vaših željah po dobro sedli, niso

Kot rečeno, s ta cej temeljito pom ljali rekreacijo, nost in še vrsk izvora? Gost, ko prej seznanjen s p – bontonskimi po govori. Ko pride dravi, pa naj se sploh ne dobi odg in je zimski čas, ali vnuka ali pa je na razpolago) iz suknje odnos ski plašč, če ga n stolu, naj namest da mu ga kdo iz g nja.

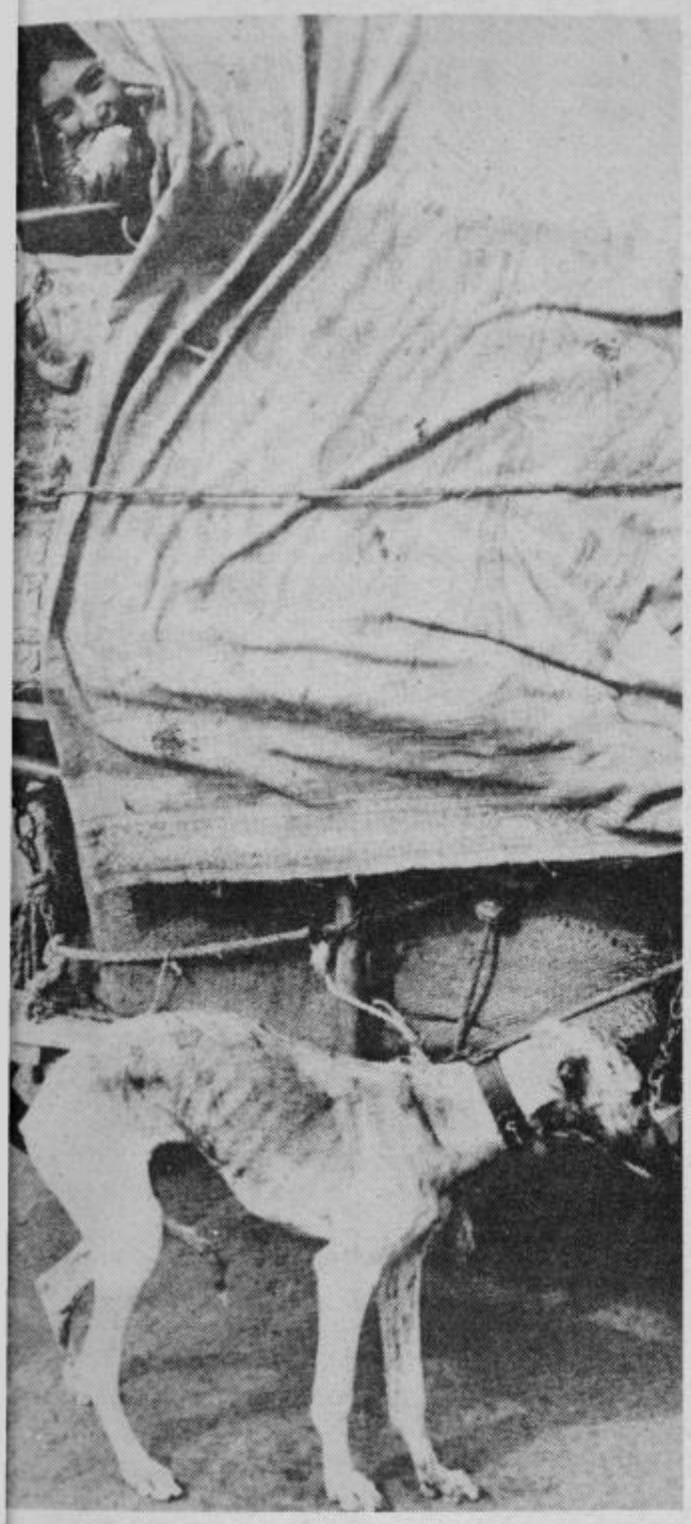

Če odpove le en »kolešček«, kopje ne leti več daleč!

Tako pravi ing. Jože Kopitar, športnik in športni delavec, svetovni prvak med veterani in dobitnik Bloudkove plakete.

Jože Kopitar se je rodil leta 1931 v Mozirju. Doma je bilo pet otrok, štirje fantje in dekle. Starejši brat je padel med vojno. »Bil je zelo nadarjen plavalec, žal pa mu je vojna preprečila njegovo športno aktivnost«, se spominja Jože Kopitar, ki se je s starši leta 1936 preselil v Celje. Vendar se ni tu začela njegova športna pot, temveč v rojstnem kraju, kjer so telovadili pri tamkajšnjem Sokolu, kateremu so ostali zvesti tudi v novi življenjski sredini.

»Nastopali smo na akademijah kot ‚leteča' vrsta pionirjev v kateri so bili poleg mene še Janko Četina, Kopše, Mahkovec, Mojmir Sepe... Bili smo neke vrste akrobatska skupina!«

Po telovadnici se je Jože preselil na travnik...

»V jeseni leta 1946 so v Celju na travnikih za Olimpom pripravili prvi večji kros po vojni. Ta kros je bil naša ‚družinska' zmaga, saj je brat Marjan (oče Roka Kopitarja – op. p.) zmagal med starejšimi mladinci, jaz med mlajšimi in sestra Pavla med mladinkami. Čudovito slovesnost po koncu krosa so pripravili v centru mesta, kjer je danes Muzej revolucije. Bilo je veliko ljudi.«

Kdo je Jožeta Kopitarja navdušil za atletiko?

»To je bil prof. Slavko Kokot, ki ni bil samo izreden pedagog, temveč je imel tudi izreden posluh za opazovanje mladinca za katero panogo je nadarjen. V meni je videl atleta. Posodil mi je svoje šprintarice – verjetno edine – katere pa mu žal nikoli nisem vrnil. Upam, da ni zaradi tega hud, saj sem nenazadnje ostal zvest atletiki, kamor me je uspešno napotil. Z bratom sva se ‚zastrupila' z atletiko in pri njej ostala, sestra pa jo je zaradi študija in bolehnosti opustila.«

Pred metanjem kopja je Jože tekel...

»Po zmagi na krosu sem še nekajkrat tekel na podobnih krosih ter na stezi 1500 metrov. Ker sem odšel na šolanje v Ljubljano, ni bilo več toliko časa za trening in zato so me teki utrujali. Preselil sem se med metalce kopja. Že leta 1947 sem bil mladinski prvak Slovenije. V času svojega atletskega viška sem bil večkrat republiški prvak, po enkrat državni mladinski in članski prvak, nekajkrat sem oblekel tudi dres z državnim grbom. Najdlje mi je kopje poletelo 68,48 metra!«

Metanje kopja je zahtevno?

»Morda na ‚oko' to ne izgleda, vendar je tehnično izredno zahtevno. Če v tem ‚stroju' odpove samo en ‚kolešček' se met ponesreči in je lahko tudi za več kot deset, petnajst metrov krajši od tistega, ki ga sicer zmore tekmovalec.«

Kopje vam je prineslo še več uspeha odkar ste postali »veteran«?

»Nastopil sem na dveh evropskih prvenstvih za veterane v Italiji in Franciji ter obakrat zmagal. Bil sem tudi na treh svetovnih prvenstvih. Na Švedskem in v ZR Nemčiji sem bil drugi, lani na Novi Zelandiji pa prvi. V svoji kategoriji sem postal svetovni prvak, pri tem pa sem premagal tudi štiri leta mlajšega Conlyja iz ZDA, ki je bil pred leti eden najuspešnejših tekmovalcev na olimpiadi. To ‚novozelandsko zlato' mi je doslej najdragocenejše.«

Jože Kopitar je bil v svoji mladosti podoben vsem takratnim fantom. Drugega razvedrila ni bilo kot šport. Poleti je bil nogometaš in atlet, pozimi smučar. »Zaradi grobosti sem zapustil nogomet,« odkrito pove. V smučanju je vozil slalom in smuk, kjer je bil med najboljšimi slovenskimi mladinci. Kasneje se je ustalil pri atletiki. Smučal je še samo za celjsko ekipo v dvobojih z Zagrebom in Trbovljami. »Sindikalno« igra namizni tenis, odbojko in košarko...

»Poskusil sem tudi s tenisom, ki pa ga ‚hranim' za stara leta. Nikoli pa ne mislim kegljati in ribariti. Zlasti ne v kalnem...«

Mladi danes in šport?

»Včasih smo imeli šport, študij, delo in srce, danes pa so potovanja, ples, glasba... Tudi po denarju preveč sprašujejo, to pa ni dobro. Mi denarja nismo zahtevali!«

Od športa k športnim objektom...

»Že med študijem v Ljubljani sem se seznanil s problematiko športnih objektov v Celju in začel sem razmišljati, kako naj bi to v bodoče izgledalo. Tako sem za diplomo delal nalogo »Športno rekreacijski center Golovec«. V okviru sedanjih urbanističnih nalog pri urejanju celjskega prostora sem na področja športa in rekreacije prispeval svoje zamisli, ki se danes še kar nekako uresničujejo.«

Jože Kopitar je tako zasnoval Golovec (v celoten objekt z dvorano), atletski stadion Kladivarja s tribuno in dvorano, stadione v Mozirju, Ljubnem, Kozjem, Šempetru in pri osnovnih šolah. Zdaj sodeluje pri izgradnji kulturno rekreacijskega objekta v Cetinju v Črni gori. Jože mnogo razmišlja. Kaj si med tem razmišljanjem želi?

»Želim, da bi Celjsko kočo približali Celjanom. Šmartinsko jezero je eno najpomembnejših rekreacijskih točk v Celju ter bi ga tako tudi morali obravnavati in vrednotiti. Tam lahko najde človek sprostitev v naravnem okolju. Želim, da bi se še vrsto let ‚preganjal' po stadionu in da bi nastopili boljši časi za atletiko, kjer naj bi poleg ostalega dobili tudi dobre metalce kopja. Sam sem se obvezal, da bom pomagal in upam, da bom imel srečno roko. Želim, da bi vsaj tiste športne objekte, ki jih imamo, vzdrževali in da bi služili namenu. Želim dokončno zunanjo ureditev Golovca, saj izgubljamo Glazijo in kmalu tudi Olimp.«

Jože Kopitar pravi, da dela osem ur na dan (torej več kot v poprečju Jugoslovani), popoldne trenira ali se rekreira, zvečer pa utrujen leže na kavč pred televizor, kjer mu »ponudijo« program po njihovi želji. Med dopustom prebere tudi kakšno knjigo. Sicer pa veliko razmišlja o delu, ki ga opravlja ter o atletiki, ki ji je še vedno zvest. In ob vsem tem ima Jože Kopitar, ki je lani dobil Bloudkovo plaketo, še eno vrlino. Bolj kot govorjenje mu gre od rok delo in želimo si, da bi bilo takšnih še več.

TONE VRABL

...ja in ...je z

...ska hlapčevska ...ja. Denimo, ko ...žbenec podržal ...slim – tako pre... ...nj (v plašč seve... ...je fant nato za ...en »ta višji« pa ...pridite. Ali pa ...ali prostora, po... ...vas je ob priho... ...treba da ste 20 ...al) pozdravil z ...im pozdravom, ...trpel njegov po... ...delo. Celo poja... ...rinesli so vam ...šali, kaj želite. ...ivosti, da so po ..., komaj ko ste ...o redki.

...pojavi smo pre... ...kaj pa smo vpe... ...anje, rekreativ... ...jank domačega ...v lokal, naj bo ...kimi – oprostite ...li sodobneje, do... ...l, naj prvi poz... ..., če takoj ali pa ...Če je že zelo star ...elje s seboj sina, ...ka (odvisno kdo ...o pomagal zlesti ...vanjo. Na zim... ...el pred seboj na ...ko razsvetljavo, ...aznosti ne zame...

In ne takoj zahtevati narkotikov. Gost naj se najprej spodobno spočije, malo podebatira o pocenitvah te ali druge vrste (saj za vraga ne živimo le od podražitev, ki se pojavijo vsako prestopno leto) in videl bo, da mu bo po eni ali dveh urah čakanja kavica dosti bolj prijala. In še osebje mu bo hvaležno, če bo lahko samo odločilo ali presodilo, kdaj je čas, da mu postreže. In naj v teh težkih stabilizacijskih časih ne zahteva za par dinarjev kar celo tono smetane. Mar pozabljamo na usodni holesterol? In da nam grozi lahko obisk Matilde, na celjskih Žalah pa primanjkuje prostora.

Imamo težke primere, bogu bodi potoženo, mislim težke primere gostov, ki so, milo rečeno alergični na potne noge. Sedi, denimo, udobno kot ptiček za mizo, poleg sebe na drugem stolu pa zapazi tuje noge. Te noge pa imajo svoje sedalce pri sosednji mizi. No nekdo se je pač po trudapolnem nočnem delu malo razkomodil. Mar naj da noge za vrat ali pa jih drži v prisilni legi pod svojo mizo? In že je ogenj v streh, če je poletje in malo zadiši po mlečni kislini. K vragu še takšna nesproščena, malomeščanska vzgoja.

Za okroglo mizo je pred kratkim bil razgovor o likovni umetnosti. Da je ne predstavljamo dovolj navzven, da je pomanjkljivo prezentiranje v evropskih katalogih in tako dalje.

Ne bi se povsem strinjal s tem. Poglejmo malo po lokalih. Koliko neopaženih genijev pušča svoje stvaritve v obliki raznih intarzij v gostinskih mizah, na stolih, v lesu in v plastiki. Povprečen človek teh intarzij in avtogramov, pa še celo vrsto drugih vrezlin v stolih in mizah kratkomalo ne razume. Kje so žirije za ocenitev? Navadno ostane le pri negodovanju gostinskega vodilnega osebja, češ da se dela škoda, avtorji – »umetniki« pa, ker se njih remek-del ne ocenjuje pravilno, zagrenjeni zlijejo vase gin ali whisky.

FRIDERIK JERNEJŠEK

Za smučarske tečaje mora biti sneg

Letošnja zima se zares stabilizacijsko obnaša s snegom in je zaradi tega postavila na glavo ves program smučarskih tečajev, ki sta ga pripravila ZTKO Celje in ZVUTS Celje.

Še posebej so prikrajšani šolarji, ki imajo med počitnicami sicer možnost drugih aktivnosti, smučali pa se bodo bolj malo. Zanimanje za smučarske tečaje je bilo tako med mladimi kot tudi odraslimi letos izredno veliko in če bo zapadel sneg bodo izvedli tečaje povsod tam kjer je to mogoče. Zaenkrat pa si lahko ogledamo samo tole fotografijo izpred nekaj let.

Še par drobtinic o Libojski reviji

(ali odgovor na pismo libojskih organizatorjev)

Z zanimanjem sem prebral odgovor libojskih kulturnih delavcev na moje pismo. Pričakoval sem takšno reakcijo in sem nanjo pripravljen odgovoriti. Morda nekatere bralce maratonska polemika o neki prireditvi ne zanima, vendar mislim, da je še večji odstotek tistih, ki živijo z zvrstjo glasbe, ki jo ponuja libojska revija. Prav zaradi njih in mnogih glasbenikov, ki že vrsto let uspešno delujejo na tem področju, sem sklenil napisati tudi to pismo. Prepričan sem, da oboji razumejo, da tega ne počnem zaradi kakršnekoli reklame, ki je ne jaz, ne moj ansambel ne potrebujemo, ampak zaradi privrženosti domači glasbi in poštenega odnosa do njenih poslušalcev.

Pa pojdimo od začetka: resnično dobronameren komentar libojske prireditve so organizatorji sprejeli kot »bombico« (na žalost res vrženo v prazno) in tako nanj tudi reagirali. Med vrsto ironičnih vzklikov pa zlahka razberemo, kako so zastavili svoje delovanje. Najprej sem opazil, da slabo poznajo delo ansamblov, ki nastopajo na reviji. Glede ansambla Slovenija, na katerega očitno poskušajo leteti njihove »bombice« (morda iz zavisti, kdo ve?) lahko povem le to: svojo glasbeno pot je polovica članov pričela v nižji in srednji glasbeni šoli, obe članici pa nadaljevali na akademijah glasbene usmeritve. Ostali člani se z glasbo ukvarjamo sicer amatersko, toda vsi skupaj smo lep čas pošteno garali, preden smo si upali prvič stopiti na koncetni oder.

Kaj je dobra glasba, največkrat ni težko ugotoviti, vprašanje je le, kakšen je nivo njenih izvajalcev in poslušalcev. Prav zato se okusi organizatorjev ter moje mnenje tako razlikujejo. Škoda, da so merila kvalitete na libojski reviji tako nizko postavljena, kajti kvaliteta ne izhaja le iz množičnosti na neki prireditvi, kot prisegajo organizatorji, temveč predvsem iz trdega dela ansambolov doma, na njihovih vajah. Veliko nesporne kvalitete že imamo, treba jo je le postaviti tudi na libojski oder. Šele tedaj bo ta prireditev vsestransko dobra.

Vse to moje pisanje niti najmanj nima namen škodovati reviji. Le kakšen smisel naj bi to imelo, ko pa tudi sam na njej redno sodelujem! Prav tako ne zamerim organizatorjem, da niso preveč zagreti za glasbo, ki jo izvaja moj ansambel. Po tihem tudi sam priznam, da raje poslušam Čajkovskega kot Bacha... Sicer pa opažam, da ima organizator ansamble lepo razvrščene po »predalčkih«, kot v najbolje vpeljani festivalski kuhinji. Kako bi si sicer upal poimensko naštevati »najboljše«? Kaj takega meni ni prišlo na misel, zato se tudi ne bojim, kaj bodo rekli sotovariši iz drugih ansamblov. Morda še tole: organizator zatrjuje, da je opravil z izrekom elita. Iz skrbno hranjenih dokazov pa dvomim, da je opravil z nekaterimi predsodki, ki imajo mnogo večjo težo. Le kako naj si drugače razlagam pismen odgovor dokaj kvalitetnemu pevskemu kvintetu Lastovka s Polzele, ki zaradi dalmatinske pesmi ni mogel nastopiti na reviji, kjer lahko nastopajo vsi! Ob enem pa organizator dopušča, da se v programu pojavi znana Amazing grace pa avstrijsko jodlanje in še kaj, kar niti najmanj ni slovensko, ali vsaj jugoslovansko. Kako organizator komentira nastope posameznih ansamblov, nam pove stavek iz članka Toneta Vrabla (NT 24. 11. 77): »Ob odličnem igranju ansambla Francija Lipišnika smo se nehote spomnili na dobre zlate ‚njuorleans' čase, ko pa so zaropotali violina, citre in orglice s sodelavci, pa smo mislili, kako je moralo biti na Divjem zahodu...« Ob koncu želim libojskim organizatorjem čimmanj ropotanja po njihovem ozvočenju (ki je po tehnični plati dovolj dobro, saj ima vgrajene tudi blažilne in olepševalne efekte), da ne bi obiskovalci revije kakšnega motiva z Divjega zahoda vzeli preveč resno...

Naj bo dovolj pisanja, kajti pričakujem, da bo predsednik odbora za glasbeno dejavnost pri ZKO Žalec po več kot letu dni le sklical kakšen sestanek in uvrstil na dnevni red tudi kaj o libojski reviji.

JOŽE GALIČ,
Dravograd

Odgovor na odgovor

Spoštovani tovariš Galič, vaš odgovor je tako prozoren, kot Savinja pri Polzeli!

Zato samo nekaj stavkov (bomo kratki, da vam ne bomo delali reklame, mi je pa ne potrebujemo, ker so ob nas ljubitelji glasbe in glasbeniki iz vseh vetrov Slovenije in tudi zamejstva).

»Predalčke« o razvrščanju ansamblov si nismo izmislili MI v Libojah, ampak VI, ko ste zapisali, da je DOBRIH ansamblov samo za eno roko. In v to vašo roko (morda predalček?) smo namesto pet namestili celo šest ansamblov. Lahko bi jih tudi sedem, deset, 20 ali petindvajset pa bi bili tudi vi zraven! Ponavljamo po slovensko: pri nas je vsak ENAK, svoje znanje dokazuje z nastopom, ki izvabi iz rok poslušalcev v dvorani aplavz. Pa menda niso poslušalci naivni, da ne bi vedeli, komu ploskajo?

Vsak, ki dela, greši. Tudi mi smo in še bomo. Vsaka šola pač nekaj stane. Prav imate, od vsakega nastopajočega bomo v prihodnje zahtevali program. Tudi od vas! Potem ne bo prišlo do neprijetnega jodlanja »onih« iz Rogaške, pa – ne zamerite – tudi vašega!

Vaše pisanje nam je dobra šola. Mi smo iz nje potegnili nauk, upamo pa, da ga boste tudi vi!

Še to: letos začnemo z obnovo dotrajane (stare, dobre) dvorane. Ansambli se že prijavljajo, da bomo prirejali koncerte, čisti dohodek pa namenili za kraj oz. obnovo dvorane, kamor vsako leto kljub »jodlanju«, jeclanju in negodovanju posameznikov nadvse radi prihajajo!

S tem resnično dokončno zaključujemo polemiko po NT, bomo pa še vedno pripravljeni delati, ne pa pisariti. Pridite med nas, vedno vas bomo (kot smo vas že!) radi sprejeli in nudili enake pogoje, kot vsem ostalim. Če pa vam je to odveč, vas bodo pa tudi poslušalci razumeli. Eden manj med 25 nastopajočimi in več ni tako hud problem, pa čeprav gre za ansambel z imenom Slovenija.

ORGANIZACIJSKI ODBOR
LIBOJSKE REVIJE
NARODNO-ZABAVNIH
ANSAMBLOV

UREDNIŠTVO:

Prav žal nam je, da se je polemika med tov. Galičem in prizadevnimi organizatorji libojske revije obrnila preveč v prepir in osebne vode. Gre namreč za zanimivo vprašanje, katerega osnova je pač različno gledanje na programsko zasnovo revije. Strinjamo se, da je ob prireditvi, kakršna je libojska, nujno potrebno gojiti kakovost. Z organizatorji, spet, se strinjamo, da mora ostati osnovna programska usmeritev v množičnosti, ki daje možnosti nastopa in medsebojnega primerjanja dosežkov najrazličnejših skupin. In če je zasnova te revije takšna (prav je, da je takšna!), bi najbrže večina Galičevih očitkov bolj veljala drugim sorodnim revijam v prvi vrsti pa Ptujskemu festivalu, kot najstarejšem in najuglednejšem festivalu za to zvrst glasbe. Kot rečeno že po prvem pismu, želimo da bi pri ZKO le nastala Zveza ansamblov, ki gojijo narodno in narodno-zabavno glasbo, saj bi lahko takšna zveza s svojim delovanjem in vplivom dosti pripomogla za rast kakovosti v narodno-zabavni glasbi. S tem tudi zaključujemo polemiko.

Še o golobih

Na članek dr. Ervina Mejaka v Novem tedniku dne 23. 12. 1982 v rubriki Pisma bralcev z naslovom Tu in tam po Celju in članka Melite Furlani ter Andreja Lončarja v Novem tedniku z dne 6. 1. 1983 pod naslovom Odmevi na golobe daje občinska straža občine Celje sledeče pojasnilo.

V odloku o javni snagi in videzu naselij v občini Celje (Ur. l. SRS, št. 28/80), je v 18. členu določeno, da je krmljenje golobov dovoljeno le na posebej določenih mestih, ki morajo biti primerno urejena. V tem členu je tudi določeno, da ta mesta določi občinski upravni organ, ki je pristojen za komunalne zadeve v soglasju z občinsko sanitarno inšpekcijo, potem ko je dobil mnenje krajevne skupnosti.

Občinski upravni organ, pristojen za komunalne zadeve, to je Občinski komite za urejanje prostora in varstvo okolja, mesta za krmljenje golobov, še ni določil. Dokler pristojni organ ne bo določil posebnih mest za krmljenje golobov, je krmljenje golobov v mestu Celju dovoljeno. Občinska straža je pristojni organ opozorila na določitev mesta krmljenja golobov, ker pa ta mesta še niso določena, ga bo na to ponovno opozorila.

Razvidno je, da ni bil sprejet odlok, ki bi prepovedoval krmljenje golobov v mestu Celje, dovoljeno pa bi bilo krmljenje samo v mestnem parku, kot to navaja dr. Ervin Mejak v svojem članku. Tudi Društvo za varstvo živali Celje nima posebnega dovoljenja, da na določenih mestih v mestu lahko krmi golobe, ker takega dovoljenja pristojni upravni organ za komunalne zadeve ni izdal.

V. d. vodje občinske straže Celje
KARL KOVAČIČ

Parkirišča v Celju

V parkiranju motornih vozil v Celju je prava zmeda! Na nekaterih parkiriščih pobirajo inkasanti parkirnino, večinoma pa so drugi taki prostori brezplačno na razpolago voznikom, čeravno je npr. pri parkirnem prostoru za Ojstrico napisna tabla, da je treba plačati 5 din za 2 uri. V Cankarjevi ulici pa so še vedno parkirne ure, za katere se pa nihče ne zmeni in jih tudi nihče ne kontrolira in izprazni vanj vržene novce. Najbolj čuden je položaj na Trgu V. kongresa. Tu je v njegovem začetku opozorilna tabla, da je postajanje motornih vozil prepovedano z izjemo onih na trgu stanujočih in onih, ki dobavljajo blago za poslovne lokale. Trg je navadno povsem poln motornih vozil. Od časa do časa pride ekipa miličnikov, pobira denarne kazni oziroma zatika za brisalce vozil opomin za plačilo denarne kazni. Za prometni znak v Čuprijski ulici se pa noben voznik sploh ne zmeni, tam parkirajo na obeh straneh ulice.

Skrajni čas je že, da se napravi vsemu temu red. Škoda za občinsko blagajno, saj odpadejo precejšnji dohodki za uporabo parkirnih prostorov. Ali ne bi kazalo dati te prostore zasebnikom v zakup, kar bi bilo koristno zanje in za občino?!

Dr. ERVIN MEJAK, Celje

UREDNIŠTVO:

Strinjamo se z ugotovitvami našega bralca. Če s čim, potem je v prometu v Celju zmeda s parkiranjem. Ker smo o tem v Novem tedniku že večkrat pisali, večkrat pa je na problem opozoril v »pismih« tudi dr. Ervin Mejak, ne moremo trditi, da gre za nov problem. Nastaja pa zmeda tako zaradi nediscipline voznikov in slabe vozniške kulture, kot tudi zaradi nemoči mestne straže in prometne milice, da bi s strožjimi in doslednejšimi ukrepi vendarle vnesla več reda.

Pričeli smo izdelovati

ELEKTRIČNE GENERATORJE ZA MALE VODNE ELEKTRARNE

Naročila že sprejemamo:

ELIKOM TRA

POZD Električni stroji
Ljubljana, Vodnikova 84

Gradovi in graščine na slovenskem Štajerskem

84 Piše: dr. IVAN STOPAR

Gradišče pri Slovenj Gradcu (Gradisch), graščina

Na kopastem griču, Gradišče 4, vzhodno od Slovenjega Gradca. Občina Slovenj Gradec.

Gospoščino Slovenj Gradec so do 1493 upravljali na slovenjgraškem gradu ob cerkvi sv. Pankracija, nato pa v Schulthauzingerjevem stolpu sredi mesta, današnjem Rothenturnu. Ko jo je 1586 kupil Wolf Žiga pl. Gaisruck, je prenesel njen sedež na graščino Gradišče, ki jo je bržčas na novo pozidal, saj se v srednjeveških virih ne omenja. Po Seifriedu (Žigi?) Gaisrucku je Gradišče 1629 prevzel Hans baron pl. Pfeilberg, ki pa je gospoščino že 1632 prodal Albertu baronu pl. Kronegg. Gradišče je tedaj plačevalo davke deželi in vicedomskemu uradu. Kmalu nato si je Gradišče pridobil Salomon baron Branečki, njemu pa so sledili 1660 Seifried Wallner, 1661 Zofija Maschwander roj. Wokalitsch, 1687 Johan Ulrik baron Maschwander, 1754 Katarina pl. Jabornegg, 1780–1798 Ernst grof Thurn; imenje in deželno sodišče sta potem prešla na gospoščino Legen. 1820 je bilo Gradišče že v kmečkih rokah in je ostalo do danes.

Graščino oblikuje sestav stavb, ki učinkujejo kot enotna zasnova z rizalitno izstopajočo osrednjo stavbo, pozidano na pravokotnem tlorisu. Objekt je enonadstropen, krit s strmo, skodlasto streho. Na začelni strani je pravokotno, obzidano dvorišče. Zid je visok nad 3 m in je prebit z dvema portonoma, ki ju opredeljujeta polkrožno sklenjena portala iz peščenjaka z lahno posnetimi robovi in odbojnimi kamni v 17. stoletje. Razsežni prostori v pritličju so obokani – v njih sta dve kuhinji, klet in svinjak. V nadstropju, v katerega pridemo po stopnicah v stopniščnem prizidku, so stropi enostavni, ravni, leseni – eden med njimi je zmozničen. Vsa okna in vhodi na stavbi so predelani. Od starejših sestavin so ohranjene le vratnice iz tolčene železne pločevine v vratih, ki drže z dvorišča v klet. Lastniki hranijo idejni načrt za prezidavo graščine iz 1888 z naslovom **Umbau von Schloss Gradisch** in monogramom M K (?), ki prikazuje pogled na preurejeno prednjo fasado. Načrt predvideva ureditev balkona na prednji fasadi in pozidavo strešnega stolpiča nad osrednjim objektom.

Gradišče, graščina ob koncu 17. stoletja

Jakobski dol (St. Jakob – Klappenhof), dvor, graščina

Na položni vzpetini, Spodnji Jakobski dol 36 pri Mariboru. Občina Maribor.

Tomaž Stubenberški je malo pred 1462 prodal svoj dvor z vsemi pritiklinami, ki ga je imel kot deželnoknežji fevd, Nikolaju Gribingerju. Posest je prešla na njegove dediče, 1628 pa je Bernard Herzenkraft z Limbuša prodal Jakobski dol graškemu trgovcu z železnino Juriju Klingendrahtu, katerega vnukinja, soproga graškega advokata dr. Gottfrieda pl. Beckh – Widmanstetter je nato skupaj s svojim možem pozidala sedanjo graščino in jo 1678 dobila v zajem. Gottfrieda pl. Beckha omenja kot lastnika Jakobskega dvora tudi register v Vischerjevi Topografiji in ga označuje kot deželnega tajnika. Umrl je 1706 in zapustil graščino svojemu istoimenskemu sinu, ki pa je že čez dve leti padel kot poročnik v bojih s Kruci. V posesti rodovine Beckh je ostala graščina do 1768, ko jo je kupil Kajetan pl. Langenmantel, 1779 nato Kajetan grof Turjaški, za njim 1784 Franc Anton Wohlfarth Edler Vivšniški (pl. Weissenegg), nato Ana pl. Edersheim, 1810 Ignacij Vöss, za njim 1819 njegov sin Jakob. Graščina je še večkrat menjala lastnike, dokler ni 1898 prišla v roke domače rodovine Dolajš. V delno demolirani stavbi so danes stanovanja.

Od nekdanje graščine stoji le še njen enonadstropni, pravokotni, jugozahodni trakt. Dvoriščne stene stavbe so v osrednjem delu v pritličju in nadstropju arkadirane. Arkade, ki obsegajo pet travej, slone na zidanih slopih, stropi na arkadnih hodnikih so ravni, leseni. Na obeh krajih objekta so stene polne, kar dokazuje, da sta nekdaj obstajala tudi stranska, dvoriščna trakta. Vsi arhitekturni členi na stavbi, ki ima na čelni strani osem osi in je vsa podkletena, so predelani. V nadstropju stavbe ima ena od sob strop z baročnimi štukiranimi okviri, v enem koncu stavbe je v nadstropje segajoč prostor s stiskalnico za grozdje, podobno kot v graščini Pesniški dvor. V klet, ki je bila nekdaj dostopna po zdaj zazidanih in zasutih stopnicah, drži s prednje strani stavbe novejši, stilno indiferenten vhod. Klet, ki jo oblikuje enoten, banjasto obokan prostor, ima v predelni steni polkrožen peščenčev portal s posnetimi robovi še poznega 16. ali zgodnjega 17. stoletja.

OBJAVO JE OMOGOČIL –
STC SKLADIŠČNO TRANSPORTNI CENTER CELJE

Naši prijatelji

Mojemu psičku je ime Bari. Ima svetlo rjavo dlako, dolg rep, rjav gobček, ostre zobe in rjave tačke. Je zelo živahen in rad se igra. Najraje se igra z žogo, ker jo lahko grize in teka za njo. Stari ata ga tudi uči, da bi kaj znal. Naučil ga je že skakati čez palico, hoditi ob nogi brez vrvice, nesti košarico in še več. Stari ata pravi, da ga Bari še kar dobro uboga. Zato ga ima rad in ga bo obdržal.

Tudi midva z Barijem se dobro razumeva. Kadar smo pri stari mami in starem atu, se Bari vedno igra z menoj. Skače po mojih nogah, kar pomeni naj se z njim igram. Igrava se z žogo, ali pa se loviva. Bari teka za mano in me vedno vlovi. Barija imam zelo rada in ga rada tudi pobožam.

JANJA TOPLIŠEK, 4. b
OŠ ZREČE

JAZ SEM DOMA NA STRANICAH. IMAMO MUCO. IMAM JO RADA IN PSIČKA TUDI. IME SEM MU DALA DINA IN VČASIH MI NAGAJA IN KO PRIDE IZ KUHINJE SE GA USTRAŠIM.

DAVORINA ŽNIDARŠIČ, 1. r
OŠ STRANICE

Imamo dva petelina. Enkrat sta skupaj prišla na dvorišče. Jaz sem ju pa zagledala, ko sta se spustila eden v drugega. Manjši je letal kar po zraku. Seveda, oba sta bila močna, a zmagal je večji. Mali je bil srečen in je šel v hlev.

METKA SODERŽNIK, 2. r
OŠ STRANICE

PRI STARI MAMI IMAM RAČKE. RAČKE HRANIM S KORUZO IN PŠENICO. VEČKRAT SO V VODI IN NA TRAVNIKU. IMAM JIH RADA.

KATJA ARZENŠEK, 1. d
OŠ ŠENTJUR

V četrtek smo šli v Vojnik. Tam je bila razstava ptic. Sandi je pregovarjal ateka, jaz pa mamico. Kupili smo papigo. Je zelene in rumene barve. Ime smo ji dali Piki. Prve dni je bila plaha. Zdaj pa že skače po kletki. Vsak večer ga spustimo. Samo potem je hec, ker je ne moremo uloviti. Ugasnemo luč, da papiga ne vidi in že jo imamo.

NATALIJA BUKOŠEK, 4. r
OŠ STRANICE

NAŠ REKS
MI IMAMO MLADEGA KUŽKA. IME MU JE REKS. ON NAM ČUVA HIŠO, KADAR NAS NI DOMA. VSI GA IMAMO RADI.

GREGOR BERGLEZ, 1. D
OŠ ŠENTJUR

Moj prijatelj

V začetku leta smo se vpisali v razne izvenšolske dejavnosti in tako sem se tudi jaz vključila v nekaj krožkov, za katere sem slutila, da mi bo tema dela všeč. Obiskujem tudi likovni krožek, ki mi je »najljubši prijatelj« po končanem pouku. Za obisk tega krožka so me navdušili izdelki, ki so jih dekleta izdelala lani.

Prvo uro smo si zastavili obširnejši plan za vse leto. Za prvo temo smo si izbrali: Pomembni dogodki in doživljaji na šoli. Na to temo smo nekateri risali proslavo, ki jo je obiskal tudi Božo Kos, urednik Cicibana, drugi pa so narisali, kako so otroci nestrpno pričakovali, kaj bo čarovnik potegnil iz klobuka.

Že naslednjo uro smo pričeli z izdelovanjem škatlice iz zobotrebcev, ki je namenjena nakitu in podobnim majhnim stvarem. Sprva se nam je zdelo dno čudno. Ko pa smo pričeli z delom, smo lepili zobotrebec na zobotrebec in škatlica je dobivala svojo lepo šestkotno obliko. Tudi pokrov je bil hitro končan. Bili smo zadovoljni. Izdelke smo položili na polico v omari. Bili smo ponosni nanje, saj so bili narejeni iz preprostega materiala, a lepi.

To nas je vzpodbudilo. Lotili smo se izdelovanja obeskov iz gline. To smo najprej zgnetli v roki, nato pa jo stisnili v tanko plast. Oblikovali smo kroge, nanje pa odtisnili najrazličnejše ornamente. Za žganje je posrbela tovarišica, ki vodi likovni krožek.

Delo pri likovnem krožku me veseli. Če bi spoznala to že v nižjih razredih, bi gotovo vseskozi hodila k temu krožku. Čeprav sem se zanj odločila šele zadnje leto šolanja, ga bom obiskovala do konca leta, saj se pri tem delu sprostim in uživam.

KLARA PUSTOSLEMŠEK, 8. b
OŠ bratov Letonje
ŠMARTNO OB PAKI

Moj dom

Stanujem v Slovenskih Konjicah. To je majhno mesto. Imajo veliko novih hiš in novo šolo.

Naša hiša stoji v Mlinski ulici. Imamo velik vrt in nekaj sadnih dreves. Tudi dve manjši zelenici sta pred hišo. Ob mojem domu teče reka Dravinja.

Najraje se zadržujem v svoji sobi. Poslušam glasbo in se lahko igram po želji. Sem tudi blizu šole.

Moj dom imam rada.

MOJCA KESIČ, 4. a
OŠ Dušana Jereba
SLOVENSKE KONJICE

Žalostno slovo od starega leta

Pri nas doma smo čakali novo leto zelo žalostno. Čeprav smo gledali televizijo, ni bilo veselo. Naša stara mama je ležala zelo bolna. Mamica in ati sta ves teden bedela pri njej. Ko je bila ura polnoči, smo si zaželeli sreče in zdravja, a utrgala se nam je solza iz oči. Bil je prvi januar, prvi dan novega leta. Opoldne je stara mama zaspala. Odpeljali so jo v bolnišnico. Tam še zdaj leži v komi. To leto si bom zapomnila, ker smo ga dočakali z žalostjo v srcu.

ANŽELIKA ZANTIČ, 3. r
OŠ FRANKOLOVO

JANUAR
v naravo kliče,
na smuči, sani,
med griče.

FEBRUAR
že pusta vodi
z masko naj
se vsak sprehodi.

Prvo cvetje
MAREC daje,
mamico
imam najraje.

Vse v APRILU
se prebuja,
še zaspanec
ne zamuja.

V MAJU
se vijejo zastave
vabijo nas
na proslave.

JUNIJA
skrbi je konec,
se poslavlja
šolski zvonec.

DORIS PESJAK, 4. a
OŠ Edvard Kardelj
SLOVENSKE KONJICE

NASMEJMO SE

Tokrat se bomo nasmejali pripetljajem, ki jih je zabeležila MAJA OLUP, učenka 2. razreda OŠ STRANICE:

- Pisali smo kontrolno. Naenkrat je Robi zatožil: »Tovarišica, Lidija pa gleda!«
  »Ali bi morala mižati?« je rekla tovarišica.

- Opisovali smo vojaka. Sabina je napisala: »Oblečen je v sivozeleno BARVO.« Ga pač mora zebsti!

- Ko smo si ogledovali stare knjige, je Irena rekla: »Poglejte, kako lepo izrezljane PERUTNICE ima ta knjiga!«

Pri zobozdravniku

Nekega dne nam je tovarišica rekla, da moramo prinesti v šolo zdravstveno izkaznico. Povedala nam je, da bomo šli na zobozdravniški pregled. Vse učence je bilo strah, ker so morali nekaterim izpuliti zob. Pred pregledom smo imeli še tri ure pouka. Po malici smo si dobro umili zobe. Potem smo se postavili v vrsto in šli v zdravstveni dom. Asistentka nas je klicala po abecedi. Ko sem prišla na vrsto je bilo tudi mene strah. Moji sošolki je zobozdravnik izpulil zob. Maio se je ustrašila in zakričala. Zobozdravnik mi je rekel, da ne smem pobegniti. Sošolka je pred vrata postavila stražo. Vsi smo se zasmejali. Zobozdravnik nam je dal tabletke in sedaj jih pridno jemljemo.

TATJANA ZALOŽNIK
OŠ VITANJE

Kadar mame ni doma

Kadar mame ni doma, je vse narobe. Nekega deževnega dne je mama šla v Slov. Konjice. S sestro sva se igrali gospodične. Imeli sva dolge rjave rokavice in sive obleke. Potem sva vzeli še klobuk. Na nogo sva nataknili coklje. Nato pa sem jaz odprla dežnik. Sestra je rekla, da vrane strašim. Še dolgo sva se lepo imeli.

STANKA KOROŠEC, 4. r
OŠ STRANICE

Mama-pastirica

Moja mama je bila kmečki otrok. Še čisto majhna je morala v gozdu, po njivah in travnikih pasti čredo ovac. Poleg njih je pasla še kozo stare ženice, ki je stanovala v bližnji koči. Koza je bila velika, bele barve in je imela velike rogove. Ker je trkala, ji je mama pravila rogač. Večkrat ji je ušla v škodo, zato je ni imela rada. Nekega dne so ji prišli pomagat past trije sosedovi otroci. Bili so starejši in domislili so se, da so zapregli kozo in večjega ovna v smrekovo vejevje ter se na njem vozili po hribu navzdol.

Mama pa se je smejala in si mislila: »Prav ti je, koza, ker mi tako nagajaš!«

FRANCI KRIČEJ, 4. r
OŠ VITANJE

Rada bi...

Vsak izmed nas si želi nekaj, kar mu že dolgo leži na srcu. Tako sem si tudi jaz zaželela zelo majhno stvarco, muco.

Nekega dne se mi je želja uresničila. Ko sem stopila v svojo sobo, sem na postelji zagledala majceno kepico, ki je spala, zvita v klobčič. Bila je sivopisana, po tilniku pa je imela majhno progo v obliki črke M, zato smo jo klicali Mikica. Srečni smo bili, ker se je rada igrala z nami in se pridno redila, saj je imela zelo dober tek.

Nekega dne pa jo je doletela nesreča. V kleti je našla strup, ki ga je hišnik nastavil za miši in ga pojedla. Čez kakšno uro je obležala mirno na postelji. Pokopali smo jo in ji nabrali majhen šopek. Od takrat nam mamica ne dovoli, da bi še kdo prinesel k hiši mačka.

Toda jaz si ga tako močno želim, mamca pa me ne razume. Misli, da sem še otročja.

JELKA ŠKORNIK
Prva osnovna šola
CELJE

Sprejem pionirjev

Pred novim letom je delegate pionirjev sprejel predsednik Žalske občine Vili Petek. Tudi sam sem bil na tem srečanju kot predstavnik šole iz Petrovč.

Pionirji in mentorji pionirskih organizacij smo se zbrali v sejni sobi občine Žalec. Najprej smo se skupaj s tovarišem predsednikom fotografirali. Po njegovem pozdravnem govoru se je pričel živahen razgovor. Večinoma smo vsi poročali, da nimamo dovolj igrišč ter kulturnih domov. V začetku se nam je zatikalo, a kmalu smo pozabili na tremo, saj je bil tovariš Petek res prijeten sogovornik.

Želel je tudi izvedeti, katere interesne dejavnosti imamo na šolah in kako se vanje vključujemo. Vsak pionir je povedal, v katero dejavnost je vključen in kakšne uspehe je v njej že dosegel.

Nadalje je beseda stekla o povezovanju in sodelovanju naših šol s šolami v sosednjih republikah in v zamejstvu. Spet so pionirji povedali, kako so gostili sovrstnike iz pobratenih šol ali pa bili njihovi gostje.

Da bi bili v pogovoru bolj sproščeni, so nam postregli z obloženimi kruhki, slaščicami ter Oro.

Za konec smo še mi prosili tovariša predsednika, da nam pove kaj več o svojem delu. Spoznali smo, da je njegovo delo pestro, raznoliko, a zahtevno in naporno, ker se začne zjutraj in konča zvečer in ne pozna ne proste sobote in ne nedelje. Je pa častno opravljati delo predsednika občine.

Predsednik nam je razkazal še prostore občinske skupščine, kjer zborujejo naši delovni ljudje. Nazadnje smo se tovarišu Petku zahvalili s šopkom rož ter spominsko knjigo in mu zaželeli še veliko uspešnega dela.

Tudi on je bil vesel pestrega in razgibanega dela pionirjev, ob 40-letnici pa je izrekel iskrene čestitke vsem pionirjem žalske občine.

JOŽE KRULEC, 6. a
OŠ PETROVČE

Danes – križanka

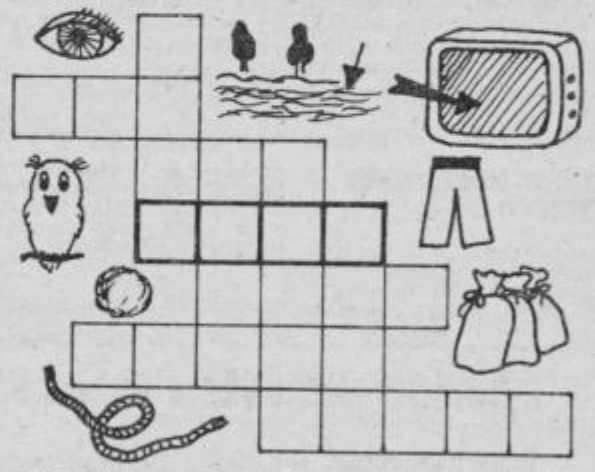

Tokrat je nagradna uganka sestavljena v obliki križanke. Vanjo morate vnesti imena predmetov, ki so narisani okrog nje. Če boste pravilno vpisali vse besede, boste na debelo označenih poljih prebrali ime tovarne, ki je tudi tokrat pripravila lepo nagrado.

Zato rešeno križanko prilepite na dopisnico, pripišite naslov razred in ime šole, ki jo obiskuješ ter jo pošlji na naš naslov do torka, 25. januarja 1983.

Prejšnjič se je Atka skrila med cvetlice v vazi, ki je narisana v spodnjem desnem kotu. Laže ste jo našli, če ste sliko obrnili za devetdeset stopinj. Med tistimi, ki so pravilno poiskali Atko, je bila tudi Nataša Žerjav, Slatine 15, Vojnik, ki ji je žreb namenil nagrado.

Rogaška jesenski prvak brez poraza

Končan je prvi del tekmovanja v obeh republiških košarkarskih ligah. Zapišemo lahko, da so pozitivno presenetile vse tri ženske ekipe s širšega celjskega območja, ki so se uvrstile v vrhnji del republiške lige med dvanajstimi ekipami. Rogaška je postala prvak, Comet iz Slovenskih Konjic je četrti in celjska Metka peta. Vse to govori o načrtnem delu v ženski košarki, kar obeta v prihodnje še boljše dosežke. Žal ne moremo biti zadovoljni z obema moškima ekipama, ki sta v povprečni slovenski ligi med desetimi ekipami v drugem delu – Comet je šesti in Kovinar iz Štor sedmi. V moških ekipah se pozna menjava igralcev (zgodnji odhodi v JLA) ter manj ambiciozno delo trenerjev in društev.

In kako je bilo v zadnjem kolu? Rogaška je tesno dobila derbi v Murski Soboti proti Pomorju 54:53, pa čeprav so domačinke v prvem polčasu vodile že za 15 košev! Zmagali so boljši živci, srčnost in želja po uspehu igralk iz Rogaške, ki so na najboljši poti, da slavijo tudi ob koncu prvenstva in tako po nekaj letih vestnega dela napredujejo v zvezni razred. Lokalni derbi v Konjicah je prepričljivo dobil Comet proti Metki s 79:47.

Lestvica:

1. Rogaška	10	10	0	858:592	20
4. Comet	11	7	4	728:647	14
5. Metka	11	6	5	799:821	12

S prvenstvom bodo nadaljevale 5. februarja. Rogaško čaka težka tekma v Žireh proti Kladivarju, ki je drugi, Comet bo igral doma s Senožečami, ki so šeste, Metka pa gostovala v Litiji, ki je predzadnja, enajsta. Rogaška mora odigrati še zaostalo tekmo zaradi gostovanja na Madžarskem.

Moška republiška liga: Kovinar je domma premagal Zagorje 79:78, Comet pa v Litiji domačine 88:66.

Lestvica:

6. Comet	8	4	4	667:704	8
7. Kovinar	9	3	6	845:885	6

S prvenstvom bodo nadaljevali 12. februarja. Comet bo gostoval v Mariboru proti Jeklotehni, ki je četrta, Kovinar pa se bo srečal doma s Triglavom, ki je peti.

tv

Proglasitev športnikov in ples koncem februarja

Delovna skupina pri TKS in ZTKO Celje se je skupaj z dvorano Golovec menda dokončno dogovorila, kdaj bo proglasitev najboljših športnikov ter sindikalnih ekip za preteklo leto in to združeno s 5. športnim plesom. Nov datum je petek, 18. februarja.

Prireditev se bo pravzaprav začela že v četrtek, 17. februarja, ko bo v stranski dvorani hale Golovec sprejem za vse perspektivne celjske športnike, katerim se bodo pridružili kot gostje tudi najboljši športniki Celja in še nekateri drugi. Za to priložnost pripravljajo tudi krajši kulturni program. Prireditev se bo začela ob 17. uri.

Drugi del prireditve pa bo v petek, 18. februarja, ko bo ob 18. uri, prav tako v stranski dvorani dvorane Golovec, sprejem za najboljše predstavnike v športni rekreaciji ter najboljše celjske športnike in športnice v preteklem letu. Po podelitvi pa se bo v hali Golovec začel 5. tradicionalni športni ples, kjer bo igral ansambel Šok iz Ljubljane.

tv

Uspeh domačih judoistov na memorialu »Ivo Reya« v Celj

Marljivi športni delavci v celjskem judo klubu so se znova spomnili svojega učitelja in ustanovitelja ter prvega nosilca črnega pasu v Jugoslaviji ing. Iva Reye. Bil je velik športnik in ustanovitelj celjskega judo kluba (1. 2. 1958). Tragično je preminul 29. novembra 1960 leta v Savinjskih Alpah. Ivo Reya je poleg juda vzljubil še en šport – alpinizem.

To smo lahko posneli iz pozdravnih besed predstavnika JK Celje tovariša Kralja, ki je na 15. memorialnem turnirju pozdravil 50 športnikov iz šestih klubov Slovenije in Hrvatske. Organizacija tekmovanja je bila odlična, vsi zmagovalci pa so dobili lepe spominske plakete!

Med moštvi so najboljši rezultat dosegli predstavniki Impola iz Slov. Bistrice, ki so zbrali 22 točk. Sledijo: Ivo Reya 15, Titovo Velenje in Triglav po 7, Mladost (Zg) in Student Split po 1 točko. Med posamezniki pa je bil proglašen za najboljšega tekmovalca turnirja celjski borec Fadil Imamović, ki je v odsotnosti poškodovanega Marjana Fabjana zmagal v kategoriji do 78 kg.

Ob tem tekmovalcu bi morali omeniti še uspeh osta celjanov. Jaka Oštir je najboljši v kategoriji 65 kg in resno trka na vr državne reprezentance, tu je tudi močni Stanko And le, ki je bil najboljši v sup kategoriji. Presenetil Branko Rošer iz Titove Velenja z zmago v lahki ka goriji do 60 kg in je s te postal eden od boljših »la kašev«. Dobro so se borili Pliberšek, ki je bil drugi Erjavec, Šošmanovič pri Reyi ter Kranjc T. Velenju.

J. KUZM

Anderle in Oštir v Kolašin

V znanem črnogorskem zimskem turističnem središču Kolašinu bo od jutri pa vse do 30. januarja zvezni trening in priprava kandidatov za državno reprezentanco. Iz Celja je povabljenih več judoistov JK »Ivo Reye«. Žal se teh priprav ne bo udeležil Marjan Fabjan, ki je še vedno poškodovan. Odšla pa bosta Stanko Anderle in Jaka Oštir. Slednjega pošilja republiška judo zveza.

J. K.

Eden od najboljših celjskih judoistov Jaka Oštir (na p snetku je njegova borba z Arbajterjem iz Slovenske B strice) je prepričljivo zmagal v kategoriji do 65 kilogr mov in znova potrdil svojo kandidaturo za državno repr zentanco.

Foto: T. TAVČA

Odlikovanje osemintridesetim celjskim športnim delavcem

Z dveletno zamudo je skupina 38 športnih delavcev v celjski občini dobila državna odlikovanja ob 90-letnici organizirane telesne vzgoje v Celju. Prireditev je bila v veliki dvorani Narodnega doma.

Red republike z bronastim vencem so dobili: Pavel Božič, Marjan Kopitar in France Mirnik (vsi AD Kladivar), Ivan Jeram in Ivan Putnik (Občinska strelska zveza) ter Albin Zupanc (AMD Šlander).

Red zaslug za narod s srebrno zvezdo: Aleksander Hrašovec in Rudolf Trauner (Plavalni klub Neptun), Danijela Lakovič (Aero klub Celje), Andrej Peterka in Adolf Urbančič (AD Kladivar) ter Jože Urankar (Partizan Celje mesto).

Red dela s srebrnim vencem: Meta Cafuta (TKS – Ekonomski šolski center), Marjan Dobovičnik (Občinska strelska zveza), Stane Doler (AMD Šlander), Peter Drofenik (AD Kladivar), Zmagoslav Herman (Konjeniški klub Celje), Vinko Hrovat (Partizan Celje mesto), Tone Jager (Občinska strelska zveza), Nada Jelovšek in Rajmond Juršič (HDK Cinkarna Celje), Anica Klampfer (TKS – Pedagoški šolski center), Milena Kolnik (TKS – OŠ Hudinja), Mirko Kolnik (TKS), Marija Roza Krempuš (Konjeniški klub Celje), Jože Lubej (Kegljaški klub Celje), Mirko Polutnik (AD Kladivar), Ivan Terglavčnik (AMD Šlander), Ivan Veranič (Kegljaški klub Celje) in Ivan Zorko (HDK Cinkarna Celje).

Medalja zaslug za narod: Ladislav Gobec (Kegljaški klub Celje), Vinko Gobec (Društvo za karate Celje), Josip Jeram (Občinska strelska zveza), Štefan Jug (AD Kladivar), Silva Krušič (TKS – Ekonomski šolski center), Anton Maruša (Društvo za karate Celje) in Ervin Seršen (Občinska strelska zveza).

Medalja dela: Mladen Pavljak (AD Kladivar).

tv

NA KRATKO

Partizan Šentjur prvi

Kegljači Šentjurskega Partizana so zmagovalci v drugi območni kegljaški ligi! Tekmovanje v desetčlanski ligi je bilo pestro in zanimivo. Vse ekipe so nastopale na petih kegljiščih in to v Celju (Ingrad in Golovec), Štorah, Šentjurju in Mozirju.

Končni vrstni red:
1. Partizan Šentjur 32 točk, 2. Mozirje 30, 3. Obrtnik Celje 22, 4. Avto Celje 20, 5. Emo Celje 20, 6. Obnova Celje 18, 7. TIM ESOT Laško 18, 8. Cinkarna Celje 14, 9. Lik Savinja 4 in 10. Temeljna organizacija slušno prizadetih Celje 4 točke.

Med moštvi so na posameznih kegljiščih dosegli najboljše rezultate: Na Ingradu – TIM ESOT Laško 4750, v Mozirju – Mozirje 4976, v Šentjurju – Partizan 5065, v Štorah – Avto Celje 4999 in v Golovcu – EMO Celje 5152.

Najboljši posamezniki pa so bili: Drago Pajk (Obnova) na Ingradu 825 kegljev, Marko Kramer (Mozirje v Mozirju 885, Alojz Vodeb (Šentjur) v Šentjurju 908, Jože Šantelj (Avto Celje) v Štorah 899 in Zvonko Kovačič (Emo Celje) v Golovcu 934 kegljev.

Hmezad iz Žalca šele četrti

Končano je tudi tekmovanje v vzhodni republiški kegljaški ligi. Najboljši so dobili za pridobitev pravico sodelovati v kvalifikacijah za vstop v republiško kegljaško ligo. V tej ligi so z našega območja nastopali kegljači Hmezada iz Žalca in Ingrad iz Celja.

Žal niso uspeli. Med osmimi ekipami je bil Hmezad po slabem nastopu v Celju tretji in po nastopu v Krškem in Čateških toplicah ob koncu samo četrti. Zmagal je Rudar iz Trbovelj. Druga ekipa, to je Ingrad, je bila šesta. To je neuspeh, ker vemo, da je Hmezad bil favorit tega tekmovanja.

J. KUZMA

Rekord žalskih strelcev

Končano je 7. kolo občinske strelske lige. Ponovno so zmagali strelci Žalca, ki so dosegli v tej ligi tudi občinski rekord, saj so nastreljali 1439 krogov, sledijo Liboje I 1375, Griže 1351, Prebold 1343, Šempeter 1317, Žalec II, SIP Šempeter, Braslovče in Liboje II. Posamezniki: ponovno je zmagal Mladen Melanšek z novim rekordom lige 371 krogov, sledijo Rudi Kotnik (oba Žalec) 363, Poldi Valant (Liboje) 355, Franc Kotnik (Žalec) 354, Darko Turnšek (Griže) 352 krogov itd. Ekipno po 7. kolih vodi SD Žalec pred Liboji I, Grižami itd., med posamezniki pa vodijo trije Žalčani: Mladen Melanšek, Franc in Rudi Kotnik.

D. GREŠAK

V Škofji Vasi »zlato« Željku Lamutu

Na »družinskem« tekmovanju za zlato puščico v Škofji vasi pri Celju je med osmimi strelci zmagal ŽELJKO LAMUT, ki je nastreljal 544 krogov. Sledijo: Darko Kroflič, Branko Žnidar, Cveto Glavan, Fanika Klokočovnik ter pionirji Saša Lamut, Dejan Žerovnik in Katika Klokočovnik.

»Gustinov memorial« v Rimskih Toplicah

Mladinci so v Rimskih Toplicah organizirali že tretji »Gustinov memorial« v namiznem tenisu, ki so se udeležili vsi najboljši igralci te športne zvrsti v laški občini ter nekaj igralcev iz Celja. Pokal za najboljšega posameznika je dobil Mirko Petek iz Laškega, drugi je bil Miran Horjak iz Rimskih Toplic in tretji Kristan iz Celja. V dvojicah pa sta slavila Knap – Horjak iz Rimskih Toplic pred Hropot – Petek in Bezgovšek – Blatnik. Tekmovalo je 24 posameznikov in dvanajst parov.

tv

Odlični šahisti Žalca drugi

Ob praznovanju so v Slovenski Bistrici pripravili veli hitropotezni moštveni turnir, na katerem so sodelovale vs najboljše ekipe iz severovzhodne Slovenije. Med 22 ek pamo so šahisti Žalca in Celja dosegli lep uspeh.

Edipa Žalca je namreč osvojila odlično drugo mesto i zaostala za zmagovalno vrsto Maribora samo za pol točk Celjani so bili tretji. Vrstni red najboljše šesterke:

Maribor I. 70,5, Žalec (Brinovec F. st., Črepan, Brinovec ml., in Zorko) 70, Celje (Pešec, Štucl, Mikac, Pertinač) 63, Ptuj 63, Impol 60 in Kovinar – Maribor 58,5 točke. Če upošt vamo, da sta Ptuj, in Kovinar drugoligaša, potem je uspe obeh ekip z našega območja zelo dober.

Dobili smo 103 šahovske kupone

Od tega jih je bilo 87 pravilnih in 16 nepravilnih. Nagrade Ke mične industrije Liboje pa so bile razdeljene takole:

1. nagrada: Breda Hočevar, Pot na Dobravo 1, Radeče,
2. nagrada: Jožica Zupan, Lokrovec 80, Celje in
3. nagrada: Tanja Zupanc, Migojnice 49 b, Griže.

Torej med nagrajenkami so torej same predstavnice nežne spola!

T

Volilna konferenca MNZ

Jutri, v petek ob 16. uri, bo v prostorih Medobčinske nogometne zveze Celje, Titov trg 3, redna letna volilna konferenca medobčinske nogometne zveze Celje. Aktivni nogometni delavci na Celjskem bodo na tej konferenci izvolili novo vodstvo in sprejeli program dela!

M. BRIŠNIK

Izbirajmo najboljše v občini Celje za leto 82

Športnik 82:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Športnica 82:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Kupon izpolnite z imenom in priimkom športnika oziroma športnice, izrežite, nalepite na dopisnico in vse skupaj pošljite v naše uredništvo, najkasneje do sobote, 29. januarja. Izmed vseh prispelih odgovorov bomo tri izžrebali in nagradili! Razglasitev najboljših bo v petek, 11. februarja v hali Golovec.

ŠAHOVSKA NAGRADNA IGRA 37

V ponedeljkovih oddajah Radia Celje »Športno dopoldne« so doslej sodelovali mnogi športniki in športnice ter šahisti, med njimi tudi znani slovenski mednarodni mojster. Kdo izmed omenjenih treh je bil to?

Ivo Bajec dr. Vojko Musil Bruno Parma

Kupone izrežite, nalepite na dopisnico in pošljite na naše uredništvo najkasneje do 10. februarja. Tokrat nagrajuje Zlatarna Celje.

NOČNE CVETKE

● Jože S. ne sodi med najbolj poštene državljane, toda med prestajanjem kazni v kazensko poboljševalnem domu v Dobu je med bolj disciplinirani kaznjenci. Zato mu je uprava prejšnjo sredo tudi odobrila krajši dopust. Jože je prišel v Celje in proti večeru zavil v hotel Merx, kjer je popival skupaj s še tremi mladoletniki. Alkohol jim je razvezal jezike in Jože je potožil, da je v zaporu in da si zelo želi ženske. Mladeniči so mu zagotovili, da vedo za »tapravo«. S polnimi hlačami in poln upanja se je Jože odpravil za vodiči, ki pa so ga odpeljali samo do temnejšega dela Maistrove ulice. Tam so ga pobili na tla in mu vzeli denarnico, prstan, uro in vžigalnik. Jože je poiskal pomoč na postaji milice. Mladeniče so prijeli že naslednji dan in tudi Jože je dobil nazaj svoje stvari, le tega poročilo miličnikov ne pove, če je med kratkim dopustom zadovoljil svoje spolne sle.

● Alojzija K. rada nakupuje in rada klepeta. To stanjena najljubša konjička. Prejšnji ponedeljek je kupovala in vmes vneto klepetala s prodajalkami v Modi v Cankarjevi ulici. Ko pa se je po dolgem izbiranju le odločila za nakup, je ugotovila, da ji je medtem neznani tat izmaknil denarnico iz torbice.

● Vida K. rada pije in ga tudi veliko nese. Prejšnjo soboto pa je vendarle pretiravala. Proti večeru, nekaj po 19. uri, je obležala pred kinom Metropol. Miličniki so jo morali odpeljati v celjsko bolnišnico, kjer so ji spirali želodec.

● Ismet L. je v petek pil v Ljudski restavraciji. Ko pa je hotel plačati zapitek, je ugotovil, da mu je nekdo zmaknil 15.000 dinarjev iz žepa. Ismet do naslednje plače ne bo mogel tako pogosto popivati v tej gostilni, v povsem drugačnem položaju pa je seveda tat, ki si bo ta mesec lahko privoščil nekaj litrov več, kot običajno.

Manj odkritih prestopkov

Od vseh so uspešno raziskali nekaj več kot polovico prijav

Delavci Postaje milice v Šmarju pri Jelšah so lani obravnavali 697 kaznivih dejanj (vključno z gospodarskim kriminalom), kar je za 269 ali 62,9 odstotkov več kot v letu poprej. Od skupnega števila prijav so uspešno raziskali 370 ali 53,1 odstotkov primerov, neraziskanih zadev pa je ostalo 327. To je, ob upoštevanju porasta kaznivih dejanj za 10,7 odstotkov, slabša raziskanost kot v letu 1981.

Na področju gospodarskega kriminala je bilo lani v šmarski občini 21 kaznivih dejanj, na področju klasičnega kriminala pa so obravnavali 292 tatvin (koles, goriva, delov motornih vozil, prehrambenih proizvodov, pijač, itd.), kar je za 135 primerov več kot leto poprej. Precej več je bilo tudi velikih tatvin in vlomov. Vlomilci so največkrat kradli cigarete, žgane pijače in naredili precejšnjo škodo s tem, ko so pri vlamljanju poškodovali družbeno ali zasebno lastnino.

Občani so lani prijavili šmarskim miličnikom tudi 54 primerov lažjih telesnih poškodb, 12 požarov, 37 poškodovanj tujih stvari, 9 ponarejanj uradnih listin in 4 posilstva.

Ko govorijo o vzrokih za izvršitev kaznivih dejanj, šmarski miličniki navajajo slabo družbeno samozaščito, malomaren odnos do zasebne in družbene lastnine, pomanjkanje nekaterih proizvodov, zlasti rezervnih delov in pa nezaposlenost. Precej kaznivih dejanj so storilci izvršili tudi v vinjenem stanju. Za kazniva dejanja, ki so jih izvršili mladoletniki in otroci, pa so največ krive neurejene družinske razmere. Tudi pomanjkanje bencina je marsikoga spravilo na krivo pot.

V šmarski občini tudi ugotavljajo, da bi morali razmišljati o delavcih, ki so odgovorni za varovanje družbene lastnine, in za dela varnostnikov usposabljati ljudi z ustreznimi psihofizičnimi lastnostmi, ne pa invalide.

Povsem izpolnjeni načrti ZŠAM Celje

Člani ZŠAM Celje so na redni letni konferenci, ki so jo pripravili v dvorani Golovec ob dnevu šoferjev in avtomehanikov, ugotovili, da so v preteklem letu v celoti izpolnili zastavljene načrte. Aktivno so se vključevali v vse preventivne akcije, katerih namen je bil izboljšati prometno varnost na naših cestah. Tako so sodelovali v akcijah »Brezhibno vozilo – varno vozilo«, »Prvi šolski dnevi«, pri tekmovanju pionirjev »Kaj veš o prometu« in drugje. Za uspešno delo na preventivnem področju so dobili tudi priznanje beograjskega časnika »Politike ekspres«.

Lani so tudi dogradili rekreacijski objekt pri avtopoligonu na Ljubečni. Pri tem so opravili veliko prostovoljnih delovnih ur člani združenja.

Celjsko združenje, ki šteje nekaj več kot 2.000 članov, so v preteklem letu pestile tudi precejšnje finančne težave, ki pa so jih premagali z uspešno politiko varčevanja. Uspešno so varčevali predvsem v avto-šoli, ki je največja na celjskem območju.

Na konferenci v dvorani Golovec so podelili tudi priznanja in odlikovanja najzaslužnejšim članom in delovnim organizacijam, hkrati pa so zastavili naloge za to leto. Sklenili so tudi, da bodo ustanovili solidarnostni sklad iz prispevkov članov. Le-ti pa bodo lahko ob prometnih nesrečah ali drugih stiskah iz tega sklada dobili kredite pod zelo ugodnimi pogoji. sš

Vdirala sta v počitniške hišice

Prejšnji torek zvečer so miličniki prijeli blizu počitniške hišice v Socki dva mladoletnika, ki sta osumljena, da sta v okolici Dobrne, Vojnika in deloma tudi v konjiški občini vlomila v skoraj štirideset počitniških hišic. Vlamljala sta tri dni, kradla pa sta samo denar in zlatnino, medtem ko nista jemala večjih stvari. Pri vlamljanju v počitniške hišice sta naredila tudi precejšnjo škodo. SŠ

Več kriminala med mladoletniki

Na širšem celjskem območju že nekaj let narašča mladoletniška kriminaliteta. Tako je lani v prvih devetih mesecih 526 mladoletnikov izvršilo 405 kaznivih dejanj oziroma 46,5 odstotkov več kot leto poprej.

Zaskrbljuje tudi ugotovitev, da so mladoletniki izvršili več hujših kaznivih dejanj, med njimi pet ropov in dva poskusa posilstva. Sicer pa med kaznivimi dejanji, ki so jih zagrešili mladoletniki, še vedno prevladujejo tatvine (190), velike tatvine (93), odvzemi motornih vozil (27), goljufije (21) in poškodovanja tuje stvari (27).

Na celjski Upravi za notranje zadeve poudarjajo, da na problem naraščanja mladoletniškega kriminala opozarjajo že dlje časa. S tem želijo vzpodbuditi predvsem delavce v tistih organih in službah, ki so ne samo odgovorni, ampak tudi bolj primerni za delo z mladimi, kot pa so to delavci Uprave za notranje zadeve. sš

PROMETNE NESREČE

S traktorjem s ceste

Po zasneženi cesti med Planino in Marofom je vozil s traktorjem KARL ŠKOBERNE, 36, iz Marijine vasi. Bil je nepazljiv in zato zapeljal s ceste ter trčil v drevo. Voznik Škoberne se je pri tem težje poškodoval.

Trije poškodovani

Po Ljubljanski cesti v Celju je vozil proti središču mesta voznik osebnega avtomobila STANISLAV JOŠT, 27, iz Celja. Ker pa je peljal prehitro, ga je v rahlem desnem ovinku, nasproti stavbe UNZ, zanesło v levo in je zadel ob drevo. V nesreči so se težje poškodovali voznik Jošt ter sopotnika DUŠAN ARTNAK, 27 in RATKO ROMIH, 25, oba iz Celja. Škode na avtomobilu je za 100.000 dinarjev.

Nepreviden pešec

Iz Latkove vasi proti Šentrupertu je hodil po levi strani cestišča pešec FRANC RAJOVEC, 64, iz Vranskega. Nasproti je pripeljal s tovornjakom JOŽEF VERONEK iz Maribora, tedaj pa je Rajovec nenadoma stopil proti sredini cestišča in voznik tovornjaka ga je zbil. Pri padcu se je pešec težje poškodoval.

V Žalcu več kandidatov

Tudi člani ZŠAM iz Žalca so v soboto proslavili zvezni praznik šoferjev in avtomehanikov. Po proslavi je bil redni letni občni zbor, na katerem so pregledali delo, opravljeno v minulem letu.

Lani so odlično sodelovali s svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, postajo milice in tudi z osnovnimi šolami. V avto šoli so poučevali 547 kandidatov, ali sto več kot v letu poprej. Od tega je izpit v Celju opravilo 370 kandidatov, s čimer se ZŠAM Žalec uvršča med najboljše avto šole v celjski regiji.

Tudi letos bodo izvedli celo vrsto predavanj za otroke v šolah, načrtujejo pa tudi predavanja, oziroma tečaje v vrtcih. V krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela bodo izvedli več kot dvajset tečajev cestno-prometnih predpisov. Pomembna naloga bo tudi nadaljnja izgradnja tehnične baze na avtopoligonu pri Šempetru.

Na slovesnosti v Šempetru so podelili tudi priznanja ZŠAM, ki so jih prejeli Jože Češarek, Vlado Huš in Ivo Serdoner, priznanja sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter značke za dolgoletno članstvo v ZŠAM.

JANEZ VEDENIK

FERRALIT ŽALEC
Cesta Žalskega tabora 10

Delavski svet delovne organizacije
razpisuje
prosta dela in naloge

VODENJE DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB IN KADROVSKOSPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih v družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v občini in zakonu, izpolnjevati še naslednje pogoje:
– da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo sociološke, kadrološke, pravne ali upravne smeri
– da imajo najmanj 4 leta oziroma 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornejših nalog
– da so družbenopolitično aktivni in imajo sposobnosti vodenja

Za navedena dela in naloge bo kandidat imenovan za štiri leta. Ob prijavi naj kandidati predložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev in življenjepis z navedbo dosedanjega opravljanja nalog.
Prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh na naslov: FERRALIT ŽALEC, Cesta Žalskega tabora 10
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po objavi.

PRAVNIKI ZA BRALCE

Referendum

Zakon o združenem delu, enako tudi republiški zakon o referendumu, je tudi predpisal obvezen postopek v zvezi s tem, kdo mora razpisati referendum. To je v TOZD ali DO praviloma delavski svet, ki pa mora točno določiti besedilo vprašanja, ki bo postavljeno na referendumu ter zlasti določiti točen čas oz. datum, ko bo opravljeno glasovanje na referendumu. Od dneva razpisa referenduma pa do izvedbe oz. glasovanja na referendumu, ne sme preteči manj kot 50 dni in ne več kot 60 dni.

Na sodišču ugotavljamo, da te roke nekatere temeljne organizacije ne spoštujejo in večinoma razpisujejo dan glasovanja na referendumu na krajše roke; tudi prej kot v 15. dneh od razpisa. Kar je še hujše pa je to, da marsikje zanemarjajo osnovno načelo, ki je v tem, da mora o vseh vprašanjih, o katerih se sprejemajo sklepi z referendumom, biti obvezno zagotovljena poprejšnja obravnava. Način te obravnave mora biti določen v statutu. Če ni določen, se pač uporabljajo zakonita določila v zvezi s tem. Ta pa so v tem, da mora direktor in vodja TOZD najprej pripraviti predlog vprašanj oz. odločitev, ki bodo postavljena na referendumu in o katerih naj se opravi poprejšnja obravnava.

O teh vprašanjih oz. odločitvah, ki morajo biti utemeljene pa je dolžan odločati delavski svet, ki tudi pripravi besedilo za poprejšnjo obravnavo. Delavski svet nato skliče zbor delavcev, da opravi poprejšnjo obravnavo. Šele po tako opravljeni poprejšnji obravnavi se sestavi »čistopis« predloga oz. besedilo vprašanja, o katerem bodo odločali delavci na referendumu. Praviloma, bo to določil delavski svet takrat, ko bo tudi razpisal referendum oz. določil datum glasovanja, na katerem se delavci s tajnim načinom glasovanja

Piše Edvard Centrih

odločajo samo z »da« ali »proti«. Vsak izid referenduma pa mora biti objavljen in to na enak način, kot se objavi razpis referenduma.

Jasno je tedaj, da je odločitev na referendumu veljavno sprejeta le, če je postopek razpisan in je samo glasovanje bilo opravljeno tako, kot je opisano in če je »za« glasovala večina vseh delavcev, ki je imela pravico glasovanja na referendumu in ne samo večina tistih, ki so se referenduma oz. glasovanja tudi udeležili. Zakonita določila končno tudi predpisujejo, da delavski svet v TOZD ne more sprejeti nobenega sklepa, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma, pa tu ne more ponoviti referenduma o istem predlogu oz. vprašanju in to 6 mesecev po izvedbi referenduma, če je šlo npr. za odločanje o statusnih vprašanjih OZD (npr. izločitev iz DO) oz. 3 mesece po izvedbi referenduma, če je šlo za odločanje o drugih vprašanjih.

Kako pomembno je, da je postopek v zvezi z izvedbo referenduma zakonit in pravilen, kaže tudi dejstvo, da ima vsak glasovalec pravico vložiti ugovor na volilno komisijo, če je prišlo do nepravilnosti pri izvedbi referenduma in celo pravico, da pri sodišču združenega dela vloži predlog za oceno zakonitosti oz. pravilnosti postopka na referendumu. Sodišče združenega dela pa je obvezno, da o predlogu odloči v 8 dneh.

Naše sodišče je doslej obravnavalo le nekaj primerov kršitev postopka v zvezi z referendumom, nekaj primerov pa je bilo, ko so v nekaterih TOZD »pogoreli« kar na referendumu samem in to tudi zato, ker niso ravnali po postopku, ko npr. niso opravili poprejšnje obravnave o vprašanju, o katerem naj bi se delavci na glasovanju odločili, pa čeprav je ravno poprejšnja obravnava na zboru delavcev, in ne samo v družbenopolitičnih organizacijah, postavljena kot temeljno načelo v še vedno veljavnem zakonu o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja.

Svet

Centra za usmerjeno izobraževanje Žalec, ulica Ivanke Uranjekove 6, 63310 Žalec,

razpisuje
prosta dela in naloge

učitelja obrambe in zaščite

s polovično učno obveznostjo za nedoločen čas.
Učitelj OZ je lahko:
– z visoko pedagoško izobrazbo smeri splošna ljudska obramba
– z diplomo vojaške akademije
– z visoko izobrazbo katerekoli smeri in končano šolo za rezervne oficirje ter končanim programom za izpopolnjevanje

čistilke

s polnim delovnim časom za nedoločen čas in dvomesečnim poskusnim delom.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. Prijavljeno kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

ZANKE IN UGANKE

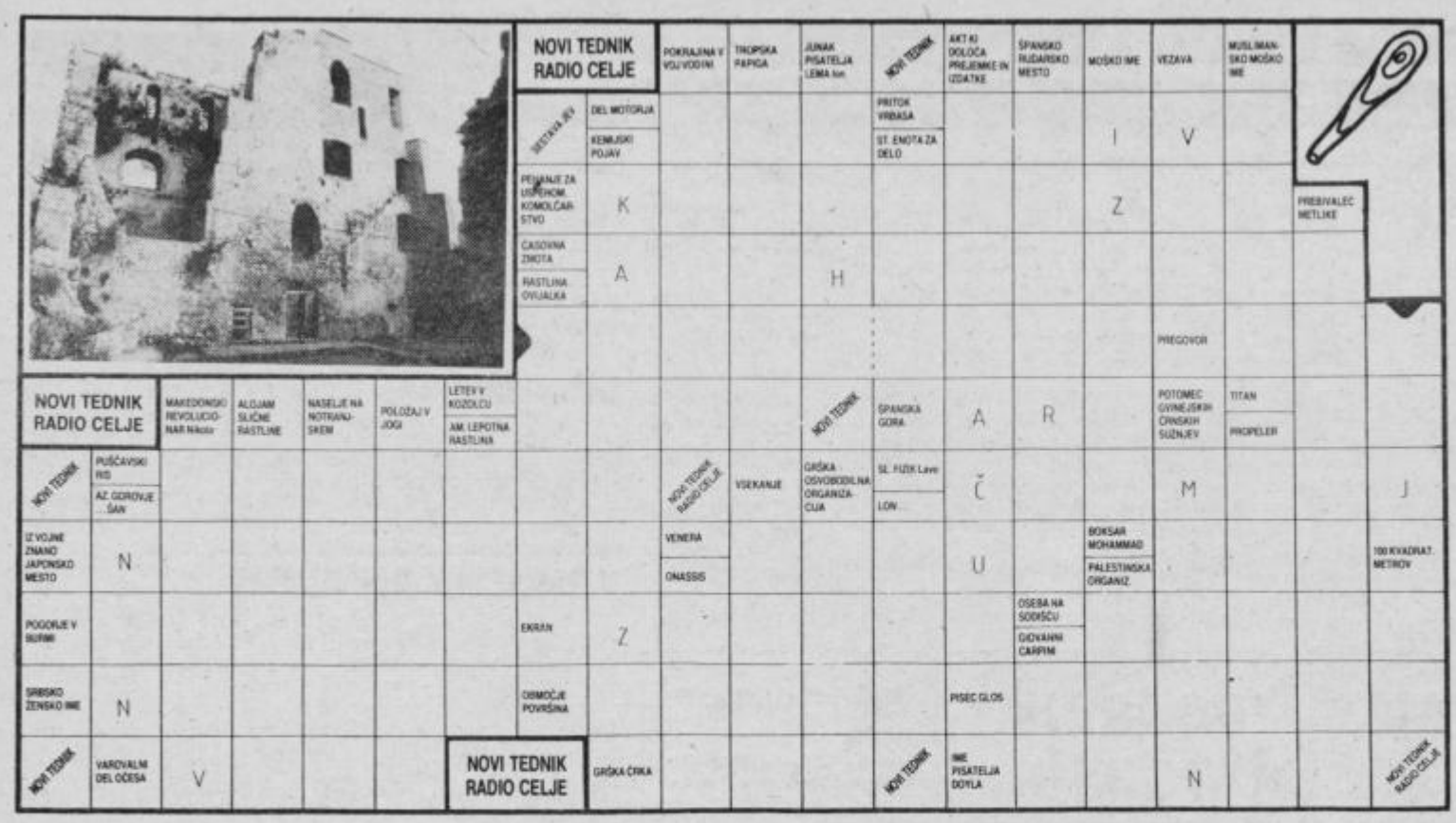

Nagradni razpis

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 100 din

Pri žrebu bomo upoštevali le pravi ne rešitve, pošljite jih najkasneje o torka, 25. 1. 1983 do 9. ure. Rešen križanke lahko prinesete tudi osebn na vhodnih vratih je poštni nabiralni Na kuverto napišite NAGRADN KRIŽANKA in svoj točni naslov.

Rešitev nagradne križanke

Vodoravno: KAMERA, PUNAT ORATOR, EDILI, SAVANA, DAKAR DOBRNA, IRAN, OVCE, AMAN SKA, DEIT, ARETINO, KARNEVAL APRA, EKIPA, APLANAT, ONSA GER, ČIR, TREMA, ELKTRON PLUG, ASA, KURA, ANN, SAMO.

Izid žrebanja

1. nagrado 300 din prejme: Ciril Podkrižnik, Milčinskega 2, 63000 Celj
2. nagrado 200 din prejme: Jožic Tamše, Polzela 138, 63313 Polzela
3. nagrado 100 din prejme: Mario Ozis, V. Orožna 8 b, 63230 Šentjur

Nagrajencem iskreno čestitamo!
Nagrade boste prejeli po pošti!

HOROSKOP

● OVEN 20. 3.–20. 4.

Čaka vas obdobje uspehov in nagrad v službi in v osebnem življenju. Ponuja se vam priložnost za novo službo. Odločitev bo za vas koristna. Prišlo bo do spora s starejšo osebo, o zadevi, ki vam veliko pomeni. V ljubezni ne odnehajte. Zdravje bo odlično.

● BIK 20. 4.–21. 5.

Ugodno obdobje še naprej, le da bo prišlo do popuščanja pri delu. Takoj se lotite del, ki ne trpijo odlaganja. Uspeli boste le, če se boste temeljito lotili dela. Z družbo ne boste čisto zadovoljni. Poiskusite nekaj spremeniti v čustvih. Zdravje bo slabše.

● DVOJČKA 21. 5.–21. 6.

Prišel je čas, da začnete delo, ki ste ga morali odložiti. Zaprek ni več, olišči̇ne so vam naklonjene, zato obstoja možnost, da boste uspeli. Možni so nesporazumi, bodite zelo odločni, rezultat bo. Denarno stanje bo kot prej. Bodite bolj iskreni v čustvih. Zdravje bo dobro.

● RAK 21. 6.–23. 7.

Vse te dni boste posvetili razmišljanju o osebnih zadevah. To pomeni, da boste službo porinili v drugi plan. Nejasnosti rešite sami, saj imate dovolj moči, pomoč drugih ne bi bila koristna. Več denarja bo. Ne odlagajte, kar morate storiti. Manjše težave z zdravjem.

● LEV 23. 7.–23. 8.

V obveznostih in načrtih boste imeli več uspeha, kot dosedaj, še posebej, ker bo sprejeta neka vaša zamisel. V družabnem življenju pričakujte spremembe. Mešajte se v stvari, samo če ste sprašani. Svobodni čas posvetite družini. Nekaj lepega je pred vami. Zdravje bo dobro.

● DEVICA 23. 8.–23. 9.

Določene okoliščine so vam naklonjene, in ugodno vplivajo na poslovne odnose. Pomagali vam bodo sodelavci, za katere ste mislili, da vam niso naklonjeni. Pojavili se bodo nesporazumi, zaradi stvari, ki niso rešene. Popustite vi! V ljubezni vse v redu, pa tudi zdravje.

● TEHTNICA 23. 9.–23. 10.

Prihajate v intenzivno obdobje, zato boste to občutili na vseh področjih, tako v službi kot doma. Delo s sodelavcem vam bo prineslo popolen uspeh. Denarno stanje neizpremenjeno, celo zastoj bo. Vse je dobro, če je konec dober. Zdravje bo, kot vedno.

● ŠKORPIJON 23. 10.–22. 11.

Pred vami je obdobje brez posebnih dogodkov. Nič, kar bi vas vznemirilo ali razjezilo, vam ne preti. Kljub temu, ne uspavajte se, pred vami so dela, ki jih morate hitro opraviti. Stanje doma se umirja. Privlačnost je obojestranska, kaj želite vi? Zdravje bo kot vedno.

● STRELEC 22. 11.–22. 12.

V prihodnjih dneh pričakujte ugodne poslovne stike. Stara obveznost bo zaključena, prinaša celo manjši uspeh. V osebnem življenju se izognite prepirom, ker bodo posledice vidne, kjer najmanj želite. Denarno stanje je dobro. Vznemirila vas je stara simpatija. Zdravje bo dobro.

● KOZOROG 22. 12.–20. 1.

Veliko dela, obveznosti, poslovnih stikov, zadovoljstva in uspehov je pred vami. Na koncu pričakujte tudi neugodna vprašanja, ki izhajajo iz okolice, posebej s strani ožjega sodelavca. Ta odnos vas bo prizadel, ker ga niste pričakovali. Pazite na denar. Zelo ste odporni.

● VODNAR 20. 1.–19. 2.

Prizadevajte si za nove poslovne stike in delo bo krenilo po poti, kot želite. V osebnem življenju bodo stare zveze dobile nov obraz, neki znanci pa se bodo pokazali v drugi luči. Posledice bo občutil le vaš mlajši član družine. Bodite zelo oprezni s partnerjem.

● RIBI 19. 2.–20. 3.

Na zapreke odgovorite hitro in odločno in izvlekli se boste. To se nanaša na načrte gmotnega značaja, ker vam pretijo izgube in škoda. Poslovni stiki in potovanja bodo ugodni, možno je tudi sporočilo od pozabljene osebe. Kolikor dajete v ljubezni, toliko bo vrnjeno. Zdravje bo dobro.

ALI VESTE . . .

1. Ob koncu 19. stoletja je stopila v slovensko književnost nova generacija pisateljev in pesnikov in pričelo se je obdobje moderne. Glavni problem tega časa je bilo veliko izseljevanje Slovencev na tuje, zato najdemo v delih tega časa, kot osrednjo idejo, kritiko tedanje družbe. Poleg Cankarja spadajo še v slovensko moderno Župančič, Kette in najmlajši član, ki ga največkrat razlagamo kot pesnika narave in kmečkega življenja.

Ali veste koga mislimo?

2. Vsi vemo da pridobivajo bisere iz morskih školjk bisernic, le malokdo pa ve, da obstojajo tudi sladkovodne školjke bisernice. Podobne so potočnim skržkom, le da so precej temnejše, nahajajo pa se v bistrih gorskih potokih neapnenčastega sredogorja. Biseri sicer niso pogosti, so pa kar dragi in ker je čista voda vedno redkejša je tudi školjko vedno težje najti.

Sicer pa sta v naših vodah najbolj znani školjki že prej omenjeni potočni skržek in jezerska školjka, ki se rada zarije v blato. Školjka je pravi živi filter, saj v eni uri prefiltrira okoli 12 litrov vode.

Ali veste za ime te jezerske školjke?

3. Pred več kot dvajsetimi leti je v Angliji nastala nova stilna smer moderne arhitekture. Prizadevala si je ustvarjati čiste konstrukcije in je hote razkazovala gradbeni material in instalacije. Pozneje je razvila še radikalnejšo koncepcijo v soglasju z zemljiščem, funkcijo in organizacijo ne glede na formalno simetrijo.

Ali veste kako se ta smer imenuje?

Odgovori: 1. JOSIP MURN, 2. BREZZOBKA, 3. BRUTALIZEM

Mala magična križanka

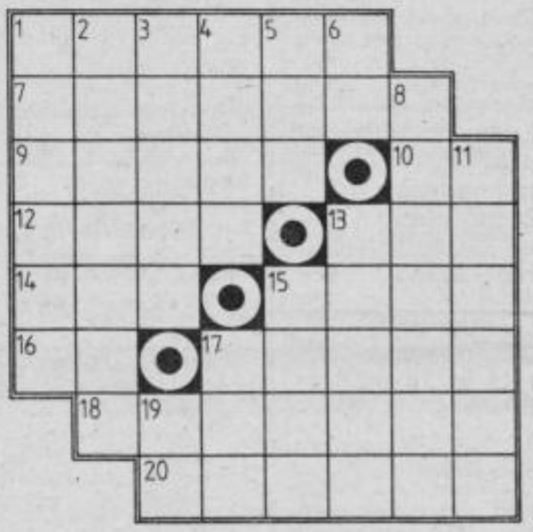

1, 1. samec domače živali,
7, 2. oziralni zaimek ali prislov,
9, 3. propeler,
10, 19. začetnici umetniškega imena in priimka Frederike Širce,
12, 4. pripadnik uporniškega ljudstva v Španiji,
13, 17. del teniške igre,
14, 5. grška črka,
15, 15. zogleneli močvirski mah,
16, 6. začetnici priimka in imena našega največjega dramatika,
17, 13. lirska pesniška oblika,
18, 8. najvažnejši del kolovrata,
20, 11. mirujoči del elektromotorja.

Mali križanki dvojčici

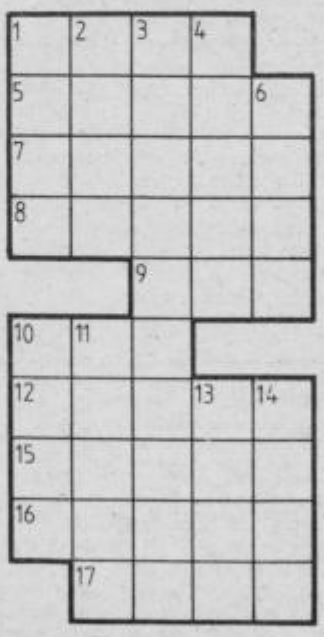

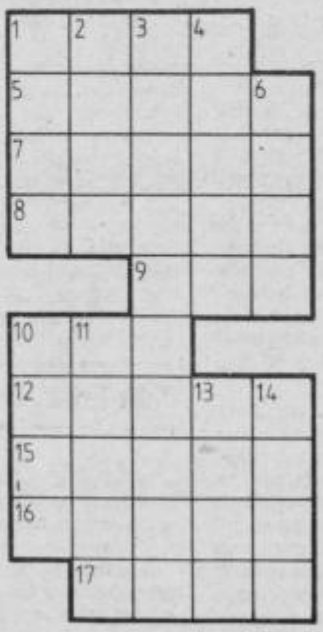

OPISI SO MED SABO POMEŠANI IN MORATE SAMI UGOTOVITI V KATERI LIK BOSTE VPISALI REŠITEV.

Vodoravno: 1. pasma psov, pritlikava doga – ribolovna priprava v obliki košare, 5. smešnica, šala – najdaljša francoska reka, 7. mesto v Črnogorskih Brdih, nedaleč od izvora Ibra – televizijski zaslon, 8. čokat arabski kuščar – posoljen cvetni popek, vrsta začimbe, 9. poljski pisatelj znanstvene fantastike (Stanislav »Zvezdni dnevniki Iona Tihega«) – grška mati bogov, 10. vrsta pop glasbe – tuje žensko ime, 12. dolgo ogrinjalo brez rokavov – kratica zgodovinskega zasedanja v Jajcu, 15. nemški pesnik (Achim von) – važno pristanišče v severnem Čilu, 16. potomec (ljubkovalno) – del jedilnega pribora, 17. francoski komik (Jaques) – afriška plemenska skupnost.

Navpično: 1. obremenitev v fiziki – rdeči planet, 2. gornja okončina – usločen strop, 3. obsežno gorovje v Makedoniji – cestna odprtina za odvajanje površinske vode, 4. skupina tropskih papig – moško ime, 6. pokrajina v Vietnamu – novo madžarsko industrijsko mesto v Bakonjskem gozdu, 10. delovna doba – nizozemsko ime za reko Meuse, 11. žensko ime – uradni jezik v Izraelu, 13. domače žensko ime – kis, 14. umetniško ime slikarja Jože Horvata iz Nazarij – glavno mesto arabske kraljevine.

Rešitve iz prejšnje številke

NAGRADNO VPRAŠANJE
Rešitev za vpis v kupon GANDHI

1. nagrado 300 din prejme Valter Rebernak, Šmarjeta 66 63211 Škofja vas

2. nagrado 200 din prejme Božena Stibilj, Endliherjeva 14, 61000 Ljubljana

3. nagrado 100 din prejme Mateja Planinc, Pucova 1 63000 Celje

MAGIČNI KVADRAT
1. ISTRAN, 2. STRINA, 3. TRAGIK, 4. RIGOLA, 5. ANILIN, 6. NAKANA.

MALA KRIŽANKA
Vodoravno: BATA, ARUBA RATAR, ALANI, NOJ, MAK OMAKA, SAMUM, TROLA ONAN.

REBUS
DEL NIČ AR – DELNIČAR

PALINDROMNI REBUS
EJ NA SIR brano nazaj risanje

bodeči NOVI TEDNIK

Pravijo, da bo v sedanjih razmerah treba zaplavati tudi proti toku svojih želja.

Vendar so se takoj našli taki, ki so raje spremenili svoje želje in še vedno plavajo v isto smer!

Praznik šoferjev

V soboto so se na plesu v dvorani Golovec zbrali šoferji. Čeprav so nekateri na njem kar precej pogledali v kozarce, so bili zastopniki Izletnika čisto drugačni.

Na mizi so imeli le steklenice kisle vode.

Menda pa v teh steklenicah ni bila pijača, kakršno sicer originalno točijo vanje.

ZDAJ NI ČAS, DA BI VRGLI PUŠKO V KORUZO! ZDAJ JE ZIMA IN KORUZE NA POLJIH NI.

Ob nepravilnostih po posameznih sredinah delavci naj ne bi molčali.

Ponekod do tega ne bo prišlo lahko, ko pa so jim doslej tako dolgo mašili usta.

Čudežev ni

Da, čudežev res ni.

Tam leta 1978 so o tem sicer na veliko govorili, ko je velenjska tovarna Gorenje meni nič tebi nič kupila zahodnonemški Körting. V Gorenju so dajali optimistične izjave, po časopisih smo pisali članke z naslovi, kot so: Premišljen nakup, Narobe čudež v deželi gospodarskega čudeža.

Čudeža pa ni hotelo biti.

Namesto čudeža je bila izguba. V nemških markah.

Sicer malo čudežna izguba, saj so o njej molčali in govorili le o uspehih. Največji sovražnik Gorenja je bil, kdor je kaj govoril o težavah Körtinga.

Ampak včasih imajo tudi sovražniki vendarle prav.

Ko so eni še vedno pravili, da je še plamen upanja, so drugi že spoznali, da bo treba gasiti.

Potem še gasiti ni bilo več kaj.

Zdaj so objavili osmrtnico: Körting je mrtev.

Pa saj ni niti bil tako slab, bo dejal kdo.

Seveda, nekateri bi tudi ob tem primeru radi govorili: o mrtvih vse dobro.

SAJ NI ČUDNO, ČE SE ŠE NISMO STREZNILI, KO PA VSE POGOSTEJE PRAVIMO, DA SI MORAMO NATOČITI ČISTEGA VINA. NEKATERI SE NAMREČ NE ZADOVOLJIJO LE Z NATAKANJEM.

Sejem mode

V ponedeljek se je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani pričel letošnji sejem mode.

Na njem pričakujejo izreden obisk naših občanov.

Mnoge izdelke bodo namreč lahko videli le na tem sejmu in potem nikoli več.

Zaradi pologov namreč ne bodo mogli ponje v tujino.

Izvoz direktorjev

Poklical sem eno naših delovnih organizacij (saj bi lahko navedel ime, pa ne bom) in želel direktorja. Povedali so mi, da je službeno v Italiji.

Poklical sem drugo našo delovno organizacijo (saj bi lahko navedel katero, pa ne bom) in želel direktorja. Povedali so mi, da je službeno v Avstriji.

Poklical sem tretjo našo organizacijo (saj bi lahko navedel katero, pa ne bom) in želel direktorja. Povedali so mi, da je v Iranu.

Poklical sem... Povedali so mi, da je v tujini.

Kot vse kaže, smo v začetku letošnjega leta začeli zelo uspešno izvažati – direktorje!

Presenečenje

Stvari se nam izmikajo iz rok.

V Sloveniji smo za lansko leto pričakovali nizko rast industrijske proizvodnje, na koncu pa se je pokazalo, da je bila večja kar za 2,1 odstotek.

To je presenetilo celo statistike.

Da o tistih, ki so malo delali, niti ne govorimo!

Za bone ni opravičila

Živila in boni v nekaterih jugoslovanskih mestih

Ja, ja – opravičila še res niso za bone. Zato pa je za bone ponekod že marsikaj drugega.

ZDRAVILNE RASTLINE

Bazilika

Med zdravilnimi rastlinami so tudi takšne, ki jih pozna sleherna gospodinja in jih uporablja kot začimbo. V to skupino spada tudi bazilika (Ocymum basilicum L.). Že samo ime rastline, ki je grškega izvora, pove, da je to rastlina, ki prijetno diši in je kraljica med dišavnicami.

Sama rastlina je do pol metra visoka, enoletna rastlina, s pokončnim močno vejnatim steblom. Dolgopecljati listi so jajčasti. Bazilika ima večbarvne cvetove, ki so lahko beli, rožnati ali škrlatni. Zaradi prijetnega dišečega vonja jo gojijo po vrtovih, ter jo že marca sejejo v tople grede. Ker ljubi toploto, jo šele maja presadijo na vrt.

Nabiramo vso rastlino, ko so se pojavili prvi cvetovi, sicer izgubi na vrednosti. Sušimo jo v senci; posušeno rastlino zmanemo in zapremo v neprodušno zaprto posodo.

Bazilika vsebuje precej črešlovine, nekaj saponinov, precej eteričnega olja in grenčice, zaradi katerih je grenko aromatičnega okusa. Eterično olje je sestavljeno iz celega niza spojin, kot so estragol, linalol, pineol thymol ipd. in vse to deluje antiseptično in uničuje bakterije in druge mikroorganizme.

Od vseh sestavin je najučinkovitejše eterično olje, ki pospešuje izločanje vode iz telesa, tako seča kot potu, odpravlja napenjanje in krepi tek ter zboljša prebavo. Ljudsko zdravilstvo priporoča baziliko za zdravljenje vnetij sečil, tako za vnetje ledvic, kot za katar mehurja. Za čaj vzamemo eno žličko posušene rastline in prelijemo z 2 dcl vrele vode, ohladimo in pijemo večkrat na dan po požirkih. Čaj blaži krče v želodcu, pomirja živce, omogoča lažje odvajanje vode, pospešuje apetit in prebavo; eterično olje redči sluz v dihalih in čaj včasih ublaži astmatični napad. Če nas muči vnetje grla in smo zahripani, grgramo čaj, ki smo ga zasladili z žličko medu večkrat na dan.

V liter belega vina namočimo dve pesti posušene rastline in pustimo namočeno teden dni. Ljudsko zdravilstvo priporoča, da se pije po čašo takšnega aromatičnega vina po jedi za boljšo prebavo. Tudi dojilje naj bi popile čašo, da bodo lažje dojile. Če se del tega vina pomeša z enakimi deli olivnega olja, dobimo zdravilno pijačo, ki dobro služi kot zdravilo proti hudemu zaprtju, odganja vetrove in preganja slabost. Čaju iz bazilike lahko dodamo še materino dušico in dobimo napitek, ki olajša izkašljevanje, ker redči gosti sluz.

Svež sok, ki ga dobimo s stiskanjem sveže rastline, priporoča ljudsko zdravilstvo za zdravljenje kihavice in vnetje nosne sluznice. Kot začimba se dodajajo sveži, drobno zrezani lističi raznim juham, mesnim in ribjim jedem.

BORIS JAGODIČ

PABERKI S KOLEDOVANJA

Piše Jože Humer
Foto Joco Žnidaršič

Kot muha v soku

Ko sem se vrnil s kolovratenja po ZDA z velenjskimi »koledniki«, sem se oglašal temu in onemu uredništvu in kaj pisaril šem in tje, kakor so mi naročali ti in oni, ljudje, razlogi ali okoliščine. Kar bi rad sesul v tele vrstice, je z istega potovanja in izpod istega peresa. Toda to je zgolj po moji čudi in zaradi mojega veselja – in edino, kar sva z urednikom dogovorjena, je, da bodi temu tako. Nikomur nisem nič več »dolžan«, pa se tega pisanja lotevam s privoščljivim veseljem, ki bi ga tudi bralcu privoščil. Saj res: Dober dan, bralec Novega tednika! Tebi in takole se zares še nisem oglašal. Toda Koleda je v Titovem Velenju doma in jaz bi rad o tem njihovem koledovanju po domače med domačimi. Saj ti je prav?

Obvezne priprave. Kadar kdo takole kot »štafaža« potuje v daljno Ameriko (kjer je baje – amerika!!), naj se popred temeljito seznani z geografskimi, zgodovinskimi, gospodarskimi in nemara še s kulturnimi dejstvi o tej deželi. Razmisli naj o teh dejstvih kar tako, nato pa še primerjalno (namreč v primerjavi z domačo deželico). Nič drugega mu ne morem svetovati, kot da to zanesljivo stori.

Jaz nisem.

Padel sem v druščino koledникov tisto zgodnje jutro na brniškem letališču kot muha v sok. Kakor začne tista muha na mile viže brenčati, je tudi po meni brenčalo, da tehle ljubčkov sploh poznam ne, da jim ne bom za nobeno pametno rabo, da takointako ne utegnem in da me je pravzaprav strah potovati z avionom, nakar smo odleteli.

Tile fantje in dekleta, sami naši in vsi naši, kakšna druščina so neki to? Najmlajšega bi še niti po cigarete ne poslal brez skrbi, a je videti, kot da je namenjen čez cesto ponje, ne pa čez veliko lužo po kulturnem poslanstvu. Mile in Neva sta najstarejša »po činu« (z drugo besedo, umetniško vodstvo pač), in prav nobene nervoze ne najdem v njunih pogledih. In vsi drugi z njima. So to res že taki svetovni potniki, da jim nobena reč ne seže pod kožo?

Nekaj v meni se je raztezalo v nasmeh. Fant, zdaj boš pa preživel nekaj dni kot miš v moki. Ko bi nič drugega ne bilo, kot pajčevina razmerij med temi petdesetimi in tvoja sladka prijazna nepotrebnost med njimi – blagor ti!

Skozi železno knjigo. Figo je res, da te v tej deželi razglašene svobodnosti sprejmejo svobodarsko, odprtih rok. Bognedaj da bi prekoračil črto, ki ukazuje, kako daleč stran od okenca moraš stati, dokler nisi pripuščen k njemu. Bognedaj da bi se pred okencem pojavila dva hkrati. Potem pa tista železna knjiga, na mizo prikovana, v kateri uradni uradnik uradno išče tvoje zločinsko ime med drugimi zločinskimi imeni, preden nazadnje počečka neki list od vseh strani, ga pripne k vizi (le zakaj torej viza?) in te z njim pusti v to obljubljeno deželo. Samo do carinika, seveda, in spet bognedaj da bi carinik ne razdrl slehernega zavoja in zavojčka, ko varuje gospodarsko ravnovesje svoje države pred tvojimi zlemi nakanami.

Nazadnje pa garderobni zaboji (ali skrinje ali truge). Dvanajst takih pa še dve basovski omari. Tako lepo nas z njih pozdravljajo napisi KOLEDA, pa čisto tamle so. Pograbimo jih in skozi carino z njimi! A – a! Se ne sme. Dolgi, resni pogovori z letališkimi delavci – sami krepki, zali, črnopolti možje v čednih plavih kombinezonih – in nam, opazujočim, se je zdelo, da gre nemara turneja po zlu. Šlo pa je za tole: s carine ne bi bilo težav, a do nje je treba skrinjam šele priti! Same ne morejo. Mi jim pa ne smemo pomagati. Prenašanje je izključna pravica tukaj zaposlenih prenašalcev. Tu jih ščitijo sindikat, Reagan in menda tudi bog. Od česa bodo pa sicer živeli!? Daj, bratec, dolarje! Od skrinj do carine in do novega tekočega traku pa dvajset metrov.

Aha, zdaj pa že vemo, kam smo priromali.

Mini-televizija, delček makrotevemanije

Janez Kokovnik Gasilec, kmet in reševalec

Janez Kokovnik, star 34 let, doma iz Podvrha pri Braslovčah, pozna veliko Savinjčanov. Poznajo ga kot gasilca, kmeta in reševalca. Že dvanajst let je zaposlen pri Zdravstvenem centru Celje, TOZD reševalna služba in ima za sabo veliko izkušenj pri reševanju. Gasilci ga poznajo kot pridnega člana društva v Braslovčah, zadnjih 12 let pa je tudi predsednik.

V teh letih, pripoveduje, se je na področju gasilstva v kraju veliko spremenilo. Leta 1973 so vzidali temeljni kamen za nov dom in ga čez tri leta tudi odprli. Veliko so delali člani društva, veliko je bilo opravljenih prostovoljnih delovnih ur in večkrat je doma ostalo kaj ne storjenega, samo da je dom danes takšen, kakršnega so si želeli. Leta 1980 so se odločili, da napravijo prizidek. Tudi to jim je uspelo in danes je lahko to društvo vzor marsikateremu v Savinjski dolini. O delu na kmetiji pa pravi:

»Žena je morala pred leti ostati doma. Imamo toliko zemlje, da oba ne moreva biti zaposlena. Na leto oddamo okoli 6 tisoč litrov mleka in kakšnih tisoč kilogramov mesa. Delo je naporno. Nimamo še asfaltirane ceste, želimo, da bi jo dobili letos vsaj do domačije Turnšek, prav tako pa tudi vodovod. To veliko stane. Pomagali bomo in mislim, da bo šlo, če ne letos, pa drugo leto«.

Janez Kokovnik je tudi predsednik vaškega sveta za srednji Podvrh. Tudi s tem, pravi, je kar precej dela. S krajevno skupnostjo se razumejo in v slogi je moč, je dejal ob koncu.

T. TAVČAR

Kupovanje na razprodajah je vse bolj priljubljeno

V zadovoljstvo kupcev in prodajalcev

Časi, ko smo na takšne ali drugačne prodaje po nižjih cenah gledali z nekakim nezaupanjem, so nepreklicno mimo. Nekaj po zaslugi trgovin, ki ne prodajajo po nižjih cenah le blago slabše kakovosti, nekaj zaradi naše spremenjene miselnosti ali, če hočete, bolj ekonomičnega pogleda na nakupe. Sicer pa, poglejmo, kaj so o razprodajah povedali kupci in prodajalci.

Nevenka Korotaj, TOZD Nama Žalec: »Povpraševanje po izdelkih, ki jih prodajamo na razprodaji je izredno veliko. Še zlasti veliko je bilo kupcev v soboto dopoldne, pa tudi med tednom jih ne manjka. To je tudi razumljivo, saj na razprodajah ne prodajamo izdelkov, ki bi bili manj vredni, oziroma slabše kakovosti.«

Jelka Šoštar, Nama Levec: »Največje je povpraševanje po plaščih, moških oblekah, hlačah in srajcah iz flanela. Sicer pa ljudje kupujejo tudi spodnje perilo. Večinoma kupujejo brez kredita, saj so pologi previsoki, da bi se ljudje odločali zanje.«

Marija Močnik je doma iz Tepanja, srečali pa smo jo v blagovnici »D« v Slovenskih Konjicah: »Mimogrede, ko odhajam z dela domov, sem se oglasila še v trgovini. Najbolj me zanima konfekcija, ki jo prodajajo po nižjih cenah. Izbira je kar precejšnja, cene pa tudi sprejemljive. Tako si lahko vsaj privoščiš kaj več, kot sicer po rednih cenah. Kupiti mislim kaj za sina, če mu bo seveda prav. Pri takšnih prodajah po nižjih cenah se splača pogledati. Ne čakam sicer ravno nanje, sem pa že večkrat kaj kupila.«

Silva Kolar, delavka iz Kasaz: »Na razprodajo oblek in ostalega hodim v Celje že vrsto let. To je način, da se v času razprodaj oblečem, pa ne samo sebe, ampak vso družino. Letos je na vrsti predvsem vnuk Matjaž. Za 40 odstotkov nižja cena obleke že nekaj pomeni, zlasti za nas delavce, ki ne zaslužimo veliko. Sicer pa se takšnega kupovanja poslužujejo tudi drugi, tudi taki, ki imajo debelejšo denarnico. Cene so resnično ugodne, zato lovim tudi poletne razprodaje.«

Nevenka Korotaj

Jelka Šoštar

Marija Močnik

Silva Kolar

V Slovenskih Konjicah so vendarle poskrbeli za šolarje

Za mladež, ki drgne šolske klopi v konjiških osnovnih šolah, je tudi letos vendarle poskrbljeno. Zveza telesnokulturnih organizacij Slovenske Konjice je za osnovnošolce v času počitnic pripravila brezplačne smučarske tečaje na Rogli, če bodo dovolj nizke temperature, bodo lahko otroci brezplačno drsali v mestnem parku. Za zadnji teden počitnic pa pripravljajo v sodelovanju z vsemi osnovnimi šolami še organizirano vadbo pod vodstvom vaditeljev ZTKO v vseh šolskih telovadnicah. Otroci torej le ne bodo prepuščeni sami sebi in svoji iznajdljivosti.

IVANA FIDLER

TO IN ONO O RIBAH

Skuhajmo brodet!

Omenili smo že, da Slovenci dokaj enostavno pripravljamo ribe, če se že odločimo in jih kupimo. O tem, da jih sploh premalo jemo je bilo že dosti napisanega. Res je, da ima ribje meso svojstven vonj in okus, zato ga marsikdo ne mara.

Če pa imate ribe vsaj malo v čislih, pa vam danes priporočamo pripravo na daleč znanega brodeta s polento. Poznavalec te specialitete bo opazil, da smo sestavine, pa tudi način priprave prilagodili našim razmeram, res pa je tudi, da v Istri pripravljajo drugačen brodet kot na kvarnerskih otokih, le ta pa je spet drugačen kot ga pripravljajo v Dalmaciji. Važno pa je, da je brodet na koncu dober, da je priprava enostavna in da je poceni.

Piše Ignac Jevnišek

Za 4–6 oseb potrebujemo: 3 srednje velike škarpine, 2 mala osliča, 1 cipla, 150 gramov čebule, malo paradižnikove mezge, 100 gramov jedilnega olja, 1 del močnega in kvalitetnega belega vina, nekaj vinskega kisa, malo zmletega popra in sol.

Naštete ribe lahko običajno vedno dobimo v mestni ribarnici, nič hudega pa ni, če namesto osličev ali cipla uporabimo same škarpine ali celo kakšno skušo.

Ribe najprej odmrznemo in očistimo. Glave (v kolikor jih imajo) ne odrežemo. Razrežemo jih na kose in posolimo ter damo kuhati v 1–1,5 litra vode. Če je le mogoče, jih kuhamo v košarici, ki jo bomo lahko izvlekli. Pri kuhanju ne uporabimo nobenih začimb. Vse vrste rib vedno kuhamo tako, da voda komaj opazno vre. Ribe ne kuhamo dolgo. Da so kuhane, vemo po tem, da jim z lahkoto izderemo prsne ali hrbtne plavuti. Kuhane ribe vzamemo iz tekočine, počakamo da se malo ohladijo, ter jih odluščimo od hrbtenice. Očistimo vse kosti, ter odstranimo glavo. To je za Dalmatince sicer pravi greh, nam pa se bo brodet brez kosti mnogo bolj priljubil. Zrežemo čebulo kar se da na drobno, ter jo v posodi v kateri bomo kuhali brodet, zlatorumeno prepražimo. Dodamo paradižnikovo mezgo, in še malo prepražimo, vrhu tega položimo kose ribjega mesa, dolijemo vino in kis ter vodo v kateri smo kuhali ribe. Tekočine mora biti toliko, da so ribe prekrite. Vse skupaj še po okusu posolimo in pustimo počasi dušiti eno uro. Če nam ustreza, lahko celotno zadevo tudi popopramo.

Polento pripravimo tako, da damo v posodo 1 liter vode, posolimo, dodamo mast ali olje, in prekuhamo. V kipečo vodo počasi sipljemo zdrob in dobro mešamo, da se ne naredijo grudice. Polento moramo potem še počasi kuhati 90 minut in često mešati.

Prav je da na koncu povemo, da v Istri uporabljajo za brodet izključno sveže škarpine ter seveda olivno olje. Seveda pa tako mi kot oni, zraven popijejo preostalo belo vino.

Dober tek!

HORTIKULTURNI KOTIČEK

Obdelovalni in setveni načrt

Med pomembnimi deli v januarju, sploh v zimskem času, je med drugim priprava obdelovalnega in setvenega načrta za vse leto.

Pozimi je dovolj časa za razmišljanje in načrtovanje. Zato ne bo odveč, če v tem času napravimo obdelovalni in setveni načrt. Dober načrt predvideva vsa potrebna dela med letom. Ugotoviti moramo kolobar, vrstenje, glavne in vmesne setve, potrebo po semenih in sadikah, osnovna gnojila, obdelovalne, setvene in saditvene termine, razdalje vrst in sadik.

Vrtne grede naj bodo 1,20 metra široke. S setvenim načrtom povežemo tudi gnojilni. Zabeležili bomo, koliko potrebujemo organskega in koliko mineralnega gnojila. Pozabiti ne smemo na toplo gredo (gnojak). Tudi za to predvidimo potrebni gnoj za ogrevanje. Prav tako moramo upoštevati zaščitna sredstva, ki morajo biti pravočasno pri roki, zlasti danes, ko niso vselej na razpolago. Isto velja za nakup zelenjadnih semen. Pri nakupu upoštevamo tudi morebitni domači pridelek ali zaloge iz prejšnjih let, ki jih od novega naročila odštejemo. Pri starih zalogah upoštevamo kaljivost. Semena, ki so manj kot 25% kaljiva, odpišemo, ker so za setev neuporabna.

Za orientacijo navajamo podatke, kako dolgo so semena kaljiva: por, črni koren, postinak, drobnjak, šatraj eno do dve leti, čebula, peteršilj, špinača ter grah dve do tri leta, fižol, endivija, kreša, solata, korenček, zelena, motovilec, blitva, bob in paradižnik tri do štiri leta, kapusnice, podzemna koleraba, rdeča pesa, redkvice, redkev in radič štiri do pet let ter kumare, melone, lubenice in buče pet do šest let.

Petnajst izletov

V letošnjem delovnem načrtu Hortikulturnega drušva Celje je petnajst zanimivih izletov. Razen enega, na cvetlično razstavo v München, bodo vsi ostali vodili po domačih poteh. Tudi letos bo zanje skrbela turistična agencija Izletnika. Prvi, po sledeh Gubčevih upornikov, bo 19. marca.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO CELJE

Zlata poroka Bobovnikovih

V soboto sta v Vrbju pri Žalcu praznovala petdeset let skupnega življenja Ana in Matija Bobovnik.

Matija Bobovnik se je rodil 1908. leta v kmečki družini v Pongracu. Osnovno šolo je obiskoval v Grižah in se nato kot 20 letni fant zaposlil v rudniku Zabukovica, kjer je delal do leta 1928. Zaradi zmanjšanja števila delavcev je ostal doma na kmetiji deset let, ter se ponovno zaposlil in delal vse do upokojitve leta 1964. Me vojno je bil krajši čas aktivno vključen v NOB. Ana Bobovnik, rojena Gaberšek, se je rodila leta 1914, prav tako v Pongracu. Po končani osnovni šoli je ostala doma pri starših, z 18. leti pa se je poročila.

Po poroki sta zakonca živela v Pongracu, vendar jima borna zemlja in zaposlitev ni dajala dovolj za preživljanje, saj so se jima rodili v zakonu štirje sinovi. Leta 1953 sta kupila zemljišče v Vrbju in si tam s trdim delom in trudom postavila skromni dom. Najhujši udarec za njiju je bil v letu 1965, ko sta jima tragično preminila dva sinova. Čeprav jima je bilo življenje težko in polno odrekanj sta vesela in tudi dobrega zdravja. V veliko veselje sta jima tri vnukinje in srečna sta, da sta učakala toliko skupnih let.

Obred zlate poroke, v poročni dvorani Skupščine občine Žalec, je opravil predsednik OK SZDL, Janez Meglič, jubilantoma pa so čestitali tudi predstavniki krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij KS Vrbje.

T. TAVČAR

VZGOJNOIZOBRAŽEVALNA ORGANIZACIJA ŠMARJE PRI JELŠAH

Vzgojnoizobraževalna organizacija Šmarje pri Jelšah
razpisuje
na podlagi sklepov pristojnih samoupravnih organov TOZD naslednja prosta dela in naloge:

1. Za TOZD osnovno šolo Šmarje pri Jelšah

UČITELJA BIOLOGIJE IN GOSPODINJSKE VZGOJE

za določen čas – nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta od 1/2–83 do 31. 10. 1983.
Pogoj: ustrezna strokovna izobrazba pedagoške smeri. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izobrazbi in izpolnjevanju drugih pogojev v 8 dneh po objavi razpisa Komisiji za delovna razmerja TOZD osnovne šole Šmarje pri Jelšah.

2. Za TOZD osnovno šolo Kozje

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD – RAVNATELJA OSNOVNE ŠOLE (reelekcija)

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še sledeče:
– da izpolnjuje pogoje za ravnatelja po zakonu o osnovni šoli
– da ima strokovni izpit in najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu,
– da ima ustrezne moralnopolitične lastnosti in organizacijske sposobnosti.
Kandidat bo imenovan za 4 leta.
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izobrazbi v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Kozje, Kozje.

SIGMA ŽALEC
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD VRANSKO

vabi
k sodelovanju delavce za opravljanje naslednjih del in nalog

1. **kleparja**
2. **dva ključavničarja**

POGOJI: pod 1 in 2 se zahteva ustrezna poklicna šola z dvoletnimi delovnimi izkušnjami

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD ZABUKOVICA

vabi
k sodelovanju delavce za opravljanje naslednjih del in nalog

1. **več vodovodnih monterjev**
2. **dva ključavničarja**
3. **dva kleparja**

POGOJI: pod 1, 2 in 3 se zahteva ustrezna poklicna šola z enoletnimi delovnimi izkušnjami

Delovna organizacija ima ustrezne delovne prostore, zagotovljeno družbeno prehrano in ugodne prometne zveze do temeljne organizacije.
Osebni dohodki so v skladu s Samoupravnem sporazumom o skupnih osnovah in merilih za razporeditev čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke SIGME Žalec.
Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 10 dneh po objavi na naslov »SIGMA« Žalec, Žalec 63310, Pečnikova 1 – kadrovska služba

DO »KOMUNALA« p.o. Nade Cilenšek 5 ŽALEC

RAZPISUJE
PO SKLEPU DELAVSKEGA SVETA PROSTA DELA IN NALOGE

VODENJA FINANČNO-RAČUNOVODSKE SLUŽBE

POGOJI:
– višješolska izobrazba ekonomske smeri oziroma srednješolska izobrazba ekonomske smeri;
– 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih;
– moralno-politične vrline.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave in dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov delovne organizacije. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

SKUPNI SERVIS SIS ŠENTJUR PRI CELJU

Razpisna komisija
ponovno razpisuje
po sklepu zbora delovnih ljudi z dne 28. 12. 1982
prosta dela in naloge:

Vodje Skupnega servisa SIS

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in Družbenim dogovorom o osnovah kadrovske politike v občini Šentjur mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
– visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri ter poznavanje računovodstva
– pet let delovnih izkušenj, na podobnih delih in nalogah
– poskusno dobo 3 mesecev
– moralno-politično neoporečnost
– da ni v postopku ali ni bil obsojen za kazniva dejanja, ki mu prepovedujejo opravljati razpisana dela in naloge.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: SKUPNI SERVIS SIS, Šentjur pri Celju, Titov trg 5, Šentjur v 15 dneh po objavi – za razpisno komisijo.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni pismeno.

kovinotehna
TOZD TEHNIČNA TRGOVINA

Delavski svet
razpisuje
dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – DIREKTORJA TOZD

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
– visoka ali višja izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri,
– 5 let delovnih izkušenj v enaki ali sorodni dejavnosti,
– organizacijska in poslovna sposobnost,
– moralno-politična neoporečnost,
– program dela za svoje mandatno obdobje.

Dela in naloge razpisujemo za 4. leta.
Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za zasedbo razpisanih del in nalog, naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15-dneh po objavi na naslov: KOVINOTEHNA, Mariborska c. 7, Celje, Kadrovski oddelek (za razpisno komisijo TOZD TT).

SOZD »MERX« CELJE
Trgovsko podjetje na debelo in drobno »TKANINA« n.sol.o. Celje, TOZD Maloprodaja, n.sol.o. Celje

Delavski svet
ponovno RAZPISUJE
dela oz. naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA SLUŽBE PRODAJNIH STORITEV

Poleg splošnih pogojev, določenih v Zakonu o delovnih razmerjih, mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
a) VIŠ – izobrazba ekonomsko-komercialne ali organizacijske smeri ali
ŠŠ – izobrazba ekonomsko-komercialne smeri oz.
VK – izobrazba trgovske smeri
b) 1 leto delovnih izkušenj ali 5 let delovnih izkušenj
c) ustvarjalnost, uveljavljanje načel samoupravljanja in socialistične morale

Kandidat bo imenovan za opravljanje navedenih del oz. nalog za mandatno obdobje 4 let.

Vloge sprejema Sektor za samoupravno organiziranost in kadre »Tkanine« Celje, Ul. XIV. divizije št. 12, z oznako »za razpisno komisijo TOZD Maloprodaja« v roku 15 dni od dneva objave.

Kandidati bodo pisno obveščeni o imenovanju v roku 30 dni po sprejetem sklepu.

Hmezad Notranja trgovina TOZD Veleprodaja

Komisija za delovna razmerja
objavlja
naslednja dela in naloge

samostojni komercialist

pogoj: končana višja šola komercialne smeri in dve leti ustreznih delovnih izkušenj pri nabavi kovinskega blaga.
Poskusno delo je tri mesece.

Kandidati naj pošljejo prošnje z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v roku 8 dni od objave kadrovski službi DO Hmezad Notranja trgovina Žalec, Celjska cesta 7.

N nama

KUPUJMO VARČNO – KUPUJMO V NAMI!

Od 15. januarja do 15. februarja 1983

do 40% CENEJŠI NAKUP!

Razprodaja jesensko-zimske konfekcije in obutve za vso družino v Veleblagovnici NAMA Žalec in v Prodajnem centru LEVEC.

CENA MALIH OGLASOV:

– do 10 besed	120 din
– do 10 besed za naročnike	100 din
– vsaka nadaljnja beseda	8 din

Hkrati obveščamo bralce Novega tednika, da bo mali oglas objavljen v tekoči številki v primeru, da ga naročite najkasneje do vsakega ponedeljka, do 9. ure zjutraj.

Naslove oglaševalcev, ki so objavljeni pod šifro, v uredništvu nimamo. Vsi interesenti morajo zato oddati pismene ponudbe, skladno z vsebino oglasa in navedbo šifre, v oglasni oddelek.

PRODAM

PRODAM 120 kom dvozarezne strešne opeke in vrtalni stroj z raznimi priključki. Petan, Na Zelenici 6, med 12 in 15. uro.

UGODNO prodam pomivalni stroj. Naslov: Zupanec Irena, Nušičeva 14, Celje.

R 4, letnik 1981, ugodno prodam. Sajovic, Trnovlje 59.

PRODAM tovorni avto kiper Mercedes 1113. Tel: (063) 775-039.

OTROŠKO postelja z jogijem ugodno prodam. Tel: (063) 741-306.

PO ZELO ugodni ceni prodam 4 ha zemljišča z gozdom, sadovnjakom in hišno številko. Zemljišče se nahaja ob glavni cesti Šentjur, Dobrina in Loka pri Žusmu. Voga Mihael, Tomšičeva 49, T. Velenje.

PRODAM avto AMI 8, letnik 74, reg. do oktobara. Inf. na tel: (063) 741-003 od 15. do 16. ure.

PRODAM Zastavo 750, cena 3,5 M. Ogled vsak dan, ne glede na uro. Kamenšek, Socka 54, Strmec.

UGODNO prodam Kombi Zastavo 435 F, 73 letnik. Tel: (063) 24063.

PONY express, malo rabljen, prodam za 14.000 din. Inf. po tel: 710-050, v dopoldanskem času.

SONY CFS – D 7 Stereo radiokasetofon s carinsko deklaracijo, kot nov, prodam za 36.000 din. Inf. po tel: 710-050, v dopoldanskem času.

PRODAM žrebeta, starega 11 mesecev. Inf. pri Pesjak Franc, Spodnja Ložnica, Žalec.

PRODAM hišo ob cesti na Ostrožno – Celje, Polatrij. Tel: 28-040 popoldan.

PRODAM štedilnik na trdo govrivo Gorenje. Tel: 741-026 Dlaci.

PRODAMO mizarsko stiskalnico trovretensko-mehansko 300 × 120, Žičnica Ljubljana. Tel: (063) 701-261.

POCENI prodam Ami 8, reg. do junija v nevoznem stanju, lahko tudi po delih. Dolinšek, Hmeljarska 3, Žalec (nasproti stare OŠ).

PRODAM osebni avto Opel 1700, letnik 74. Ogled popoldan. Lipar Tinko, Kompole 84, Štore.

FIAT 125 P, prodam. Tel: (063) 28-398.

PRODAM osebni avto VW 1200 letnik 69, motor je potreben lažjega popravila. Ljubečna 53, Škofja vas.

PRODAM nemškega ovčarja, pet mesecev starega. Povalej Ivan, Trnovlje 98.

PRODAM vinograd z zidanico, na lepi sončni legi, Inf. na tel: 25-144 v dopoldanskem času.

PRODAM tri parcele po 5000 m², vodovod, elektrika in asfalt do parcele, 20 km iz Celja. Pismene ponudbe pod šifro: RAVNINA.

PRODAM mizo 160 × 60 s stoli, dobro ohranjeno. Robič Franc Lopata 38, Celje.

UGODNO prodam molzni stroj. Lajlar Marija, Dobrova 67, tel: 27-997.

PRODAM Tomos Avtomatik, star dva meseca. Inf. na tel: 25-664.

PRODAM gradbeno parcelo 833 m² z vso potrebno dokumentacijo na Polzeli. Tel: 851-554.

PRODAM raztegljivo kuhinjsko mizo, dva stola, kotno sedežno klop, enopostaljno postelja, ter dve preprogi. Tel: 35-636, od 16. ure naprej.

PRODAM črno beli televizor, še v garanciji. Lorger, Trubarjeva 20, Celje.

PRODAM Zastavo 750 letnik 77, reg. do decembra 83. Lešnik Ladislav, Hramše 17, Dobrna.

KOMPLETNO spalnico, češnjev les z zimnatimi vložki, prodam za 4000 din. Novak Ivanka, Kettejeva 24, Celje.

PRODAM Opel-kadett letnik 1973-karamboliran. Ogled možen v popoldanskem času od 15. do 18. ure. Arzenšek Marjan, Podgrad 18a, Šentjur pri Celju.

ŠKODO Š 100, reg. do 13. 12. 1983, prodam. Zajc, Orova vas 6a, Polzela. Ogled vsak dan od 15. ure dalje.

PRODAM stavbno parcelo v izmeri 1749 m², bližu Gorice pri Silvnici. Voga Marjan, V. Vlahoviča 61, 63320 T. Velenje.

HIŠO (staro) s stavbnim zemljiščem ob glavni cesti Celje–Žalec, prodam ali zamenjam za manjšo hišo in večji vrt. Šifra: ZAMENJAVA.

SAMSKO sobo (mahagoni barve) in otroško sobo z enim ležiščem, ugodno prodam. Tel: 32-849 od 12. do 15. ure.

PRODAM Zastavo 125 P letnik 77, cena 95.000 din. Opresnik, Irščeva 12, Celje (Lava),

PRODAM konzolo s trifaznim motorjem. Grobin Slavko, Dobrna 5b.

PRODAM kosilnico BCS 127 cm, staro 7 let v brezhibnem stanju. Ogrizek Franc, Gabrovec pri Kostrivnici 7, 63241 Podplat.

PRODAM traktor Zetor 4711. Bučer Leopold, Zagaj 7, Ponikva pri Grobelnem.

ČRNO BELI TV Gorenje, prodam. Tel: 32-741.

PRODAM SOLTON ozvočenje, ojačevalec 220 W, dva zvočnika po 220 W in mikrofon. Še v garanciji. Miran Cokan, Gotovlje 188 – Jedert.

ZARADI starosti in bolezni prodam manjšo kmetijo z gospodarskim poslopjem. Prodam tudi novo mlatilnico »Štore«. Vinder Jože, Kale 26, Šempeter.

DVOSOBNO lastniško stanovanje 63,5 m² v Celju (II. nadstropje, centralna, priključek za telefon), prodam ali zamenjam za manjše z doplačilom ali dve garsonieri v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe: PRODAJA – ZAMENJAVA.

PARCELO za vikend 1350 m², cesta do parcele, sončna lega v Dramljah, prodam. Ponudbe pod 7 M.

PRODAM novejši pralni stroj, popolnoma obnovljen. Inf. na tel: 31-584.

Poiščite v... KOVINARJU

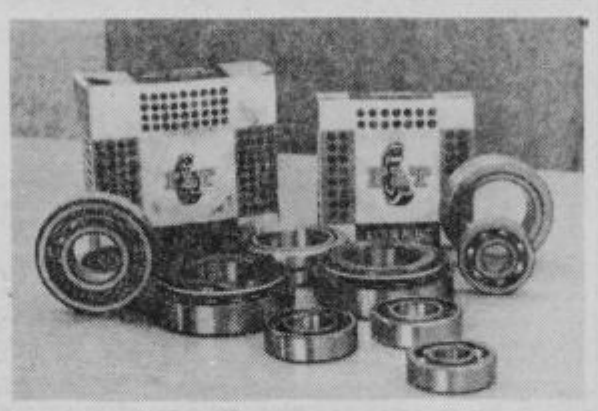

Prodajalna Kovinar na Mariborski cesti v Celju je tudi tokrat dobro založena z raznimi ležaji, zaščitnimi mrežami ter orodji, tako električnimi kot ročnimi. Obiščite jo in se prepričajte sami.

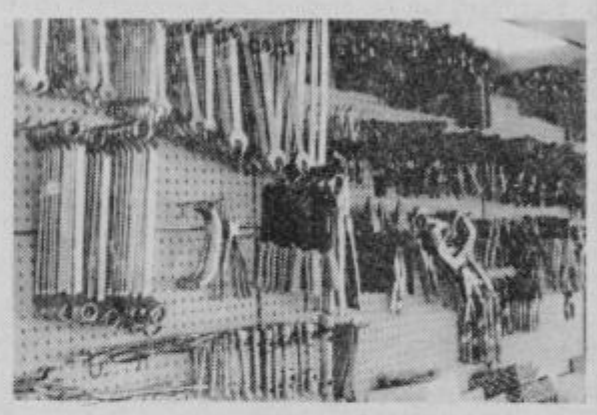

kovinotehna tozd tehnična trgovina

PRODAM triosno prikolico 14 T, brezhibno. Žnidar Adolf, Stranice 129, 63206 Stranice.

PRODAM visoko brejo telico. Koštomaj Jože, Zadobrova 57.

UGODNO prodam R 4, letnik 77. Novak D, Vojkova 9, Celje – popoldan.

KUPIM

ZAZIDALNO parcelo v okolici Celje ali Laškega kupim. Ponudbe pod GOTOVINA.

KUPIM zazidljivo zemljišče ali staro hišo na sončnem prostoru v okolici Mozirja. Ponudbe na tel: 21-303, po 16. uri.

KUPIM Opel kadett, caravan. Opišite ceno in vozilo, na naslov Klavžar, Trobni dol 45, Breze p. Celje.

STANOVANJA

IŠČEM ogrevano sobo v bližini bolnišnice v Celju. Ponudbe na tel: (061) 340-337 ali pod šifro: 1. FEBRUAR«.

ZAMENJAM starejše stanovanje v Grižah, 52 m², za enosobno v Žalcu. Inf. na tel: 707-131 – dopoldan.

FANT in dekle iščeta sobo v Celju. Možnost vplačila tudi za naprej. Šifra: SOBA.

MIRNA intelektualka išče ogrevano sobo s kopalnico in s souporabo kuhinje. Šifra: »NEKADILKA«

MLAD par išče sobo in kuhinjo v Celju. Tel: 28-606. Sovilj Milan, Plečnikova 4, Celje.

ZAPOSLITEV

ZAPOSLIM dva delavca z znanjem vodoinstalaterskih del – šola ni pomembna in delavca za pomoč pri izvajanju del. Buhinjak, Celje Tel: 36-537.

TAKOJ zaposlim 2 PK ali KV slikopleskarja. Zaželjen izpit B kat. Rado Aleš, Titova 13, Laško.

RAZNO

ODDAM lokal za čisto obrt ali skladišče, 10 minut iz centra. Ponudbe pod cca 45 m².

OBRTNIKI! Izdelujem davčne napovedi in vodim poslovne knjige. Tel: 35-164.

PREKRIVAM vse vrste streh. Tel: 778-071.

CENJENE stranke obveščam, da strokovno čistim vse vrste talnih oblog in oblazinjenega pohištva: Vengust, 24-063.

IŠČEM sobo in zaposlitev v Celju ali okolici. Šifra: VELENJE.

ZAHVALA

Ob bolečí izgubi dragega moža, očeta, starega ata in svaka

IGNACA PAUŠERJA

iz Petrovč 42

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom in znancem, DO Metka Celje, sodelavcem, duhovniku za opravljen obred, ter vsem, ki so darovali vence in cvetje, enako tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči:

žena Marija, sin Bogdan z družino in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob tragični izgubi moje ljube hčerkice

MAJE MLAKAR

se najlepše zahvaljujem za pomoč in sočustvovanje Krajevni skupnosti Dečkovo naselje, posebej ov. Gajšku, VVZ Zarja, pevskemu zboru OŠ Ivan Kovačič-Efenka, sostanovalcem in sodelavcem SIS družbenih dejavnosti kakor tudi vsem prijateljem in znancem, ki so ji darovali cvetje in mi stali v najtežjih trenutkih ob strani.

Neutolažljiva mamica in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše ljube mame in stare mame

ANICE MARČIČ

Tilekove mame

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v trenutkih žalosti vsestransko pomagali, stali ob strani in sočustvovali z nami. Iskreno se zahvaljujemo duhovnikoma za opravljen obred in tople poslovilne besede. Zahvala tudi govorniku krajevne skupnosti Frankolovo in pevcem prosvetnega društva Frankolovo. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pisno ali ustno izrazili sožalje, njej pa poklonili toliko lepega cvetja in jo tako številno spremljali na zadnji poti.

Otroci Silva, Ivica, Slavi in Edi z družinami

ZAHVALA

Ob bolečí izgubi najinega brata

RUDIJA REBERNIKA

se iskreno zahvaljujeva vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, ter za izraze sožalja in darovano cvetje. Posebno zahvalo dolgujeva zdravnikom kirurgom Celjske bolnišnice in sestram za prizadevno zdravljenje. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoča brat Ladko in sestra Tilka

NOVI TEDNIK

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ št. _____

pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ dne _____ _____

podpis naročnika

TV SPORED

NEDELJA, 23. 1.

8.30 POROČILA; 8.35 ŽIV ŽAV, otroška matineja; 9.30 M. Božič: ČLOVEK IN POL, nadaljevanka TV Zagreb; 10.20 PROPAGANDNA ODDAJA; 10.25 Kitzbühel: SLALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka; 11.40 625, oddaja za stik z gledalci; 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA; 12.50 PROPAGANDNA ODDAJA; 12.55 Kitzbühel: SLALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka; 14.00 POROČILA; 14.05 TV KASETA: Novi fosili, zabavno glasbena oddaja TV Skopje; 14.35 V ARENI ŽIVLJENJA: Janez Milčinski; 15.35 IZGUBLJENO OBZORJE SHAGRI-LA, ameriški film; 17.30 NAŠ KRAJ: Jevnica; 17.45 ŠPORTNA POROČILA; 18.00 SESTANEK V NEBOTIČNIKU; 18.55 NE PREZRITE; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.23 TV IN RADIO NOCOJ; 19.25 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 M. Kovač –L. Zafranović: OKUPACIJA V 26 SLIKAH, nadaljevanje in konec; 21.00 ŠPORTNI PREGLED; 21.30 ŽIVETI Z NARAVO, dokumentarna serija TV Sarajevo; 22.15 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

15.05 AFRIŠKA ZGODBA, ameriško-japonski film; 16.55 NEDELJSKO POPOLDNE; 18.55 RISANKE; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 DNEVI JAZZA; 20.45 VČERAJ, DANES, JUTRI; 21.05 SLOVO OD MIRU, TV nadaljevanka (do 22.30)

PONEDELJEK 24. 1.

9.00 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE: TV koledar, Lutkovno gledališče, Pogozdovanje, SOS VIDRA – poljudnoznanstveni film, Poročila; 10.05 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE; 13.30 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE (do 15.30); 16.25 KMETIJSKA ODDAJA TV ZAGREB; 17.25 POROČILA; 17.30 MALI ODRED, otroška nanizanka TV Skopje; 18.00 ČLOVEKOVO TELO: Bolečina;18.25 OBZORNIK; 18.45 PODIUM mladinska glasbena oddaja; 19.15 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 PIRANSKI GLASBENI VEČERI: W. A. Mozart: MALA NOČNA GLASBA, E. Grieg: DVE ELEGIJI ZA GODALNI ORKESTER; 20.30 PLEXUS SOLARIS, TV pesnitev; 21.00 MEDNARODNA OBZORJA; 21.55 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV DNEVNIK; 17.45 ZOM IN PUK, lutkovna serija; 18.00 IGRAČKANJE, otroška serija; 18.15 POTOPISI – KAŽIPOTI: Pod Ivančico; 18.45 ARIOSO, operna glasba; 19.00 TELESPORT; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 RAZISKOVANJA; 10.45 ZAGREBŠKA PANORAMA; 21.05 BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA, češkoslovaška nadaljevanka (do 22.00); OPOMBA: Heerenveen: EP V HITROSTNEM DRSANJU (ž), 40 posnetek

TOREK, 25. 1.

9.00 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE: TV koledar, Sebastijanova babica, VEVERICA NA MOJI RAMI, poljudnoznanstveni film, Risanka, Poročila; 10.05 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE; 13.30 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE (do 15.30); 17.30 POROČILA; 17.35 ZVERINICE IZ REZIJE: Grdina v lisičji hišici; 17.55 NAŠI ZBORI: Celjski komorni zbor (iz arhiva RTV LJ 1974); 18.25 NOTRANJSKI OBZORNIK; 18.40 PLEZALCI, jugoslovanski kratki film; 18.55 KNJIGA; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 D. H. Lawrence: SINOVI IN LJUBIMCI angleška nadaljevanka; 20.55 DOKUMENTAREC MESECA: Življenju naproti; 21.40 V ZNAMENJU

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV DNEVNIK; 17.45 KAJ VEDO OTROCI O ROJSTNEM KRAJU; 18.15 KNJIGE IN MISLI; 18.45 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 NARODNA GLASBA; 20.45 GNEZDO REVOLUCIONARJEV, dokumentarna oddaja; 21.35 ZAGREBŠKA PANORAMA; 21.50 EN AVTOR, EN FILM (do 22.10)

SREDA, 26. I.

9.00 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE: TV koledar, V KANADSKI DIVJINI, Nahanni, poljudnoznanstveni film, Poročila; 10.05 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE; 13.30 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE (do 15.30); 17.45 POROČILA; 17.50 CICIBAN DOBER DAN: Pridite na razstavo iz otroških žepkov; 18.05 NAŠA PESEM – TROJICA BRONASTIH; 18.25 GORENJSKI OBZORNIK; 18.40 MOZAIK KRATKEGA FILMA: ČLOVEK – PTICA, francoski film; 19.05 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 NA PRAGU SPOMINA 1. del dokumentarne oddaje o Edvardu Kardelju; 20.45 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV; 20.50. FILM TEDNA: AGONIJA, 1. del sovjetskega filma; 22.05 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

16.50 TV DNEVNIK; 17.10 GUSARJI KAPITANA KUKA lutkovna serija; 17.40 KOŠARKA CIBONA:REAL (Madrid), prenos (slov. kom) v odmoru . . .; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 KINO OKO tema: IGRANI FILM (do 22.30)

ČETRTEK, 27.1.

9.00 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE: TV koledar, Tri basni, Rezerva gozdne vegetacije, Risanka, Poročila; 10.05 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE; 12.05 PROPAGANDNA ODDAJA; 12.10 Bjelašnica: SMUK ZA MOŠKE, prenos; 14.15 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE (do 16.15); 16.30 POROČILA; 16.35 PROPAGANDNA ODDAJA; 16.40 SMUK ZA MOŠKE, posnetek z Bjelašnice; 17.25 VESOLJE: Nebesa in pekel, poljudnoznanstvena serija; 18.25 PODRAVSKI OBZORNIK; 18.40 MLADI ZA MLADE: Tri krat tri; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 KRIŠTOFOVO ZORENJE, 2. del dokumentarne oddaje o Edvardu Kardelju; 20.40 TEDNIK; 21.40 ZVOKI GODAL: Violina, literatura in pedagogi; 22.15 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

17.45 UČITELJ, otroška serija; 18.15 PREHRANA V NARAVI, dokumentarna serija; 18.45 MALI – VELIKI SVET, zabavna oddaja; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 S. Šnajder: HRVATSKI FAUST, predstava HNK Split; 22.35 ZAGREBŠKA PANORAMA; 22.50 TOKOVI, kulturna oddaja (do 23.20)

PETEK, 28.1.

9.00 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE: TV koledar, Alge-hranilke voda, Secesija na Hrvaškem, Poročila; 10.05 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE; 13.30 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE (do 15.30); 17.20 POROČILA; 17.25 RADENCI '83, 1. oddaja; 17.55 ARABELA, češkoslovaška otroška nadaljevanka; 18.25 OBZORNIK; 18.40 PRED IZBIRO POKLICA: Miličnik; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 NAŠI OLIMPIJCI, dokumentarna serija; 20.40 ZRCALO TEDNA; 21.00 ČLOVEK V DIVJINI (del. naslov), ameriški film; 22.40 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV DNEVNIK; 17.45 PALČKI NIMAJO POJMA, otroška oddaja; 18.15 HOČEMO VEDETI, izobraževalna oddaja; 18.45 NARODNA GLASBA; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 PRELUDIJ ZA JUTRI, glasbena oddaja; 20.45 ZAGREBŠKA PANORAMA; 21.00 ČLOVEK IN ČAS, dokumentarna oddaja; 21.50 NOČNI KINO: SKRIVNOST OBERWALDA, italijanski film (do 00.00)

SOBOTA, 29. 1.

8.05 POROČILA; 8.10 ZVERINICE IZ REZIJE: Grdina v lisičji hišici; 8.30 CICIBAN, DOBER DAN: Pridite na razstavo iz otroških žepkov; 8.45 MALI ODRED, otroška nanizanka TV Skopje; 9.15 ARABELA, češkoslovaška otroška nadaljevanka; 9.45 PROPAGANDNA ODDAJA; 9.50 Kranjska gora: VELESLALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka; 11.20 VESOLJE: Nebesa in pekel, poljudnoznanstvena serija; 12.20 MUZEJI MAKEDONIJE: Muzej Koče Racina; 12.45 PROPAGANDNA ODDAJA; 12.50 Kranjska gora: VELESLALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka (do 14.30); 16.05 POROČILA;16.10 BOJ ZA VODO, kanadski poljudnoznanstveni film; 16.55 PJ V KOŠARKI – RADNIČKI LM:CZ, prenos v odmoru PROPAGANDNA ODDAJA; 18.30 SEBASTIJANOVA BABICA: Nepričakovan obisk, risanka; 18.45 MUPPET SHOW: Andy Williams; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 NAŠE 21. SREČANJE; 21.30 INSIANG, filipinski film; 23.05 POROČILA

RADIO CELJE

ČETRTEK, 20. 1.: 8.00 Poročila; 8.05 Iz sveta glasbe (vmes ob 9.00 Poročila); 10.00 Zaključek sporeda; 15.30 Obvestila; 15.45 Zabavni globus; 16.00 Kronika; 16.15 Čestitke in pozdravi; 16.30 V živo: Malo gospodarstvo v zaostrenih razmerah gospodarjenja; 18.00 Zaključek sporeda.

PETEK, 21. 1.: 8.00 Poročila; 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poročila); 9.30 Žveplometer; 10.00 Zaključek sporeda; 15.30 Obvestila; 16.00 Poročila; 16.05 Čestitke in pozdravi; 16.45 Zabavni globus; 17.00 Kronika; 17.15 Glasbo vam izbira; 17.45 Turistična oddaja; 18.00 Zaključek sporeda.

SOBOTA, 22. 1.: 8.00 Poročila; 8.05 Dopoldne z vami; 8.35 Koledar prireditev; 9.00 Poročila; 9.05 Za gospodinje; 9.35 Filmski sprehodi; 10.00 Zaključek sporeda; 15.30 Obvestila; 15.45 Športna sobota; 16.00 Poročila; 16.05 Čestitke in pozdravi; 17.00 Kronika; 17.15 Lestvica zabavnih melodij; 17.30 Kulturni feljton; 17.45 Zabavni globus; 18.00 Zaključek sporeda.

NEDELJA, 23. 1.: 10.00 Poročila; 10.10 Obvestila; 10.30 Predstavljamo vam; 10.45 Kekčevi prijatelji, 11.00 Žveplometer; 11.30 Kmetijska oddaja; 12.00 Čestitke in pozdravi; 13.00 Poročila, 13.05 Vedri zvoki; 13.15 Literarna oddaja; 13.30 Iz domačih logov; 14.00 Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 24. 1.: 8.00 Poročila; 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 9.00 Poročila); 10.00 Zaključek sporeda; 15.30 Obvestila; 16.00 Poročila; 16.05 Čestitke in pozdravi; 16.30 Reportaža; 16.45 Zabavni globus; 17.00 Kronika; 17.15 Lestvica narodno-zabavne glasbe; 17.30 Športni pregled; 17.45 Nove plošče; 18.00 Zaključek sporeda.

TOREK, 25. 1.: 8.00 Poročila; 8.05 Strokovnjak svetuje (vmes ob 9.00 Poročila); 9.30 Esperanto; 10.00 Zaključek sporeda; 15.30 Obvestila; 16.00 Poročila; 16.05 Čestitke in pozdravi; 16.30 Iz delovnih organizacij; 16.45 Zabavni globus; 17.00 Kronika; 17.15 Iz arhiva resne glasbe; 17.45 Odmevi; 18.00 Zaključek sporeda.

SREDA, 26. 1.: 8.00 Poročila; 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila); 9.30 Koledar prireditev; 10.00 Zaključek sporeda; 15.30 Obvestila; 16.00 Poročila; 16.05 Čestitke in pozdravi; 16.30 Iz krajevnih skupnosti; 16.45 Zabavni globus; 17.00 Kronika; 17.15 Glasbene vzporednice; 17.30 Aktualno; 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe; 18.00 Zaključek sporeda.

Zasedenost hotelov

CELEIA: Zasedenih je okoli polovica nočitvenih zmogljivosti, rezervacije niso potrebne. (tel. 22-041)

EVROPA: V hotelu imajo še dovolj prostora, rezervacije so potrebne samo za enoposteljne sobe. (tel. 21-233)

MERX: Hotel ni polno zaseden, vendar priporočajo rezervacije (tel. 21-917)

TURŠKA MAČKA: V hotelu so nočitvene zmogljivosti med tednom v glavnem zasedene, zato so potrebne rezervacije, medtem ko imajo ob koncu tedna še dovolj prostora. (tel. 21-041)

ATOMSKE TOPLICE: Nočitvene zmogljivosti v hotelu so zasedene do konca januarja. (tel. 828-000)

SAVINJA LAŠKO: Zasedenih je okoli 60 odstotkov zmogljivosti, priporočajo rezervacije. (730-096)

TURIST MOZIRJE: V hotelu nimajo več prostih zmogljivosti, nekaj prostora pa še je v depandansah pri zasebnikih – Matjaž in Kuster. (tel. 831-022)

CELJSKA KOČA: Kljub pomanjkanju snega, je dom na Celjski koči polno zaseden. (tel. 22-041 hotel Celeia)

LOGARSKA DOLINA: Do konca meseca je Planinski dom v Logarski dolini zaseden. (tel. 22-041 hotel Celeia)

ZDRAVILIŠČE DOBRNA: V vseh objektih na Dobrni so nočitvene zmogljivosti polno zasedene do konca januarja. (tel. 778-000)

DOBRAVA ZREČE: Hotel Dobrava je v glavnem zaseden, imajo še nekaj prostora, rezervacije so obvezne. (tel. 760-001)

HOTEL PREBOLD: V glavnem so nočitvene zmogljivosti zasedene, priporočajo rezervacije. (tel. 722-000)

GOLDING RUBIN ŽALEC: Razprodane so skoraj vse zmogljivosti, zato so rezervacije obvezne. (710-024)

MOTEL ŠENTJUR: Imajo še nekaj prostora, vendar priporočajo rezervacije. (741-913)

PAKA – TITOVO VELENJE: Do konca meseca imajo skoraj vse kapacitete zasedene, obvezne so rezervacije. (851-220)

ZDRAVILIŠČE TOPOLŠICA: V zdravilišču imajo še dovolj prostora, rezervacije niso potrebne. (tel. 891-110)

ROGAŠKA SLATINA: V Rogaški Slatini sta odprta samo hotela Donat in Sava. Za Donat priporočajo rezervacije, razen za enoposteljne sobe, kjer je še dovolj prostora, kapacitete Save pa so v glavnem razprodane, zato so rezervacije obvezne. (tel. 811-411)

DOM NA SVETINI: Zmogljivosti doma na Svetini so do 31. januarja zasedene. (tel. 25-833)

GOLTE: Hotel in Mozirska koča sta v času počitnic razprodana. V primeru odpovedi je še možno dobiti prosto sobo, informacije v Rdeči dvorani Titovo Velenje tel. 852-518)

KOPE: Oba domova na Kopah sta polno zasedena. (tel. 062-842-391)

ROGLA: Vsi objekti na Rogli so zasedeni. (tel. 751-322)

NOVI stop

TEMELJNO SODIŠČE V CELJU

RAZPISUJE
PROSTA DELA IN NALOGE

TAJNIKA SODIŠČA

Pogoji:
- visoka izobrazba pravne smeri
- opravljen strokovni izpit
- delo za nedoločen čas
- 5 let delovnih izkušenj

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi in življenjepisom pošljite kadrovskemu oddelku Temeljnega sodišča v Celju v roku 8 dni po razpisu.

RAZPISNA KOMISIJA

Lestvici zabavnih in domačih melodij

Zabavne melodije:

1. NISEM TATA MATA – IVEK BARANJA
2. INTERKONTINENTAL – SEAD MEMIČ VAJTA
3. ČAKAM – VLADO KRESLIN
4. RIO - DURAN
5. NE ODHAJAJ ŠE BELINDA – MARJAN SMODE

Domače melodije:

1. KAKO SEM SE UJEL – SLAK
2. FRANC VSEVED – AVSENIK
3. DANES PRAZNUJEMO – MUŽENIČ
4. ZDAJ PA VEM – ŠTIRJE KOVAČI
5. METLIŠKA ČRNINA – HENČEK

Prodajalna MELODIJA v Cankarjevi ulici v Celju vam nudi bogat program plošč in kaset. Prodajalna MELODIJA – TDO »TEKO« CELJE – SOZD MERX

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____

izvajalec _____

lestvica domačih melodij _____

izvajalec _____

Ime in priimek _____

naslov _____

Nagrajenca: Maček Majda, Zg. Rečica 168, Laško
Janca Primon, Pot na Kopitnik 16, Rimske Toplice

Pišite na naslov: Novi tednik – Radio Celje, Trg V. Kongresa 3a, Celje
Vsakič – nagrada velika plošča, ki jo izžrebanci dvignejo v prodajalni MELODIJA.

SLOVENSKE KONJICE

ROJSTVA

Rodili sta se 2 deklici in 3 dečki.

POROKE

Poročili so se: PODKRAJŠEK Karl in KUMER Julijana, oba iz Slovenskih Konjic, KOVAČIČ Aleksander iz Mlač in FINK Bernarda iz Loč.

SMRTI

Umrli so: URBAŠEK Avguština, 35, Zreče, PORTENŠLAGER Ana, 69, Slovenske Konjice.

DEŽURSTVA

Zdravstveni dom

Dežurstvo med tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure, glavni zdravnik od 15. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj. Ob nedeljah je dežurstvo od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa od 6. do 7. ure naslednjega dne.

Lekarne Celje

Neprekinjeno dežurstvo ima Lekarna Center v Stanetovi ulici 13-a, Celje.

Trgovine

V prvih treh mesecih letošnjega leta bo dežurna samopostrežba CENTER v Stanetovi ulici vsak dan, tudi ob sobotah od 7.30 do 20. ure.

NOVI TEDNIK

Ob 35-letnici izhajanja je Predsedstvo SFRJ odlikovalo Novi tednik z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo.
Glasilo občin celjskega območja Novi tednik so ustanovile občinske konference SZDL Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Žalec na osnovi družbenega dogovora o prevzemu ustanoviteljskih pravic in zagotavljanju materialnih pogojev za izhajanje Novega tednika in oddajanje Radia Celje.
Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, tel. 23-105, 22-369.
Glavni urednik in direktor TOZD Boris Rosina. Odgovorni urednik Novega tednika Branko Stamejčič. Redakcija: Marjela Agrež (Šmarje, mladina), Violeta Vatovec Einspieler (Laško, izobraževanje), Mateja Podjed (Šentjur, kultura), Milena Brečko Poklič (Slov. Konjice, zdravstvo), Rado Pantelič (Mozirje, turizem), Damjana Stamejčič (Celje, notranja politika), Zdenka Stopar (Celje, socialna politika), Srečko Šrot (reportaža, kronika-kriminal), Mitja Umnik (gospodarstvo, kmetijstvo), Janez Vedenik (Žalec, zamejstvo), Tone Vrabl (Titovo Velenje, šport). Tehnični urednik Franjo Bogadi.
Izhaja vsak četrtek. Tisk: ČGP Delo, Ljubljana.
Cena posameznega izvoda je 10 dinarjev. Celoletna naročnina 450 dinarjev, polletna naročnina 225 dinarjev. Za tujino je cena dvojna. Štev. žiro računa 50700-603-31198 – ČGP Delo Ljubljana, TOZD Novi tednik Celje.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Snega je zapadlo le za vzorec, a dovolj za razposajeno igro

Zadnji sneg je pobelil tudi dolino, vendar ga je bilo le kakih deset centimetrov. Posebno veseli so ga bili šolarji, ki so si lahko na njem privoščili vsakovrstno, čeprav kratkotrajno veselje. Ker počitnice tečejo hitreje kot šolski dnevi, si želijo, da bi snega še zapadlo, in da bi vzdržal vsaj do konca počitnic. Posnetek smo napravili v Žalcu, na vzpetini med stanovanjskimi bloki.

TONE TAVČAR

Faraonke tudi v Titovem Velenju?

Toda ne njihova tisočletja stare mumije, temveč prave, žive mravlje, ki se svobodno sprehajajo po bivalnih prostorih krajanov nove krajevne skupnosti Edvard Kardelj. Vse kaže, da tem majhnim, živahnim bitjem prijajo novejša, moderna stanovanja v katerih jim toplotna napeljava in razni zračniki nudijo primerno aklimatizacijo in komunikacijo za razvoj kolonij.

Najraje se naselijo v vratih ali stenah kuhinjskih elementov, kjer imajo pri nogah vse, kar je za njihov razvoj in obstoj življenjskega pomena. Za vikend pa jim pridejo prav tudi gornji robovi pomivalnih korit, kjer dobijo dodatne kontinjente hrane in tudi vlage ne manjka, čeprav jim baje voda ne prija. Živalce so zelo majhne, zato se jih kratkovidnim ni treba bati, nadležne sicer niso, imajo pa rade kruh in meso. Za sladkarije jim ni, razlog za to je verjetno skrb za zdravje njihovih zob, ki jih za gradnjo svojih kolonij krvavo potrebujejo. Z lastniki stanovanj živijo v dobrem sožitju, javno med njimi še ni izkopana bojna sekira.

Ker imamo to častitljivo, tisočletno generacijo v naši neposredni bližini, se Celjani že pripravimi na dostojen sprejem njihovih prvih straž. Saj to je vendar brez carine uvoženo blago, pa še naš zunanje trgovinski primmanjkljaj se s tem ne bo nič povečal. Vseeno pa bi našim trgovinam s kemičnimi preparati predlagal, da se založijo s tistim vsegamogočnim lakom, ki tem prijaznim živalicam, brez muk, pomaga na oni svet.

FERDO ŠIRCA

Praznovanje Novega leta na Japonskem

Medtem ko se Jugoslovani na zadnjo noč v letu veselijo, si žele vsega dobrega in obilo uspehov, niti ne razmišljajo o tem, da ljudje v nekaterih delih sveta to »najbolj noro noč« prespijo, ali da se pravkar preboujajo. Tako je na primer na Japonskem, kjer zaradi časovne razlike pride Novo leto kar osem ur prej, in kjer večina Japoncev, predvsem zaradi različnih običajev, mirno prespi to noč.

Japonci praznujejo Novo leto že v decembru. Njihovo novoletno proslavljanje, imenovano »bonenkai« pomeni nekako deset naših novoletnih praznovanj, kajti vsak Japonec, predvsem moški in mlajše ženske, morajo izpiti sod alkohola in pojesti »goro« jedi, da bi lahko pozabili leto, ki se izteka.

Zadnja poročila tokijskih bolnišnic kažejo na to, da je bilo v preteklem letu nenavadno mnogo tistih, ki jim je bila potrebna zdravniška pomoč zaradi pretiranega uživanja alkohola ali hrane.

V času božičnih praznikov, ki so jih Japonci prevzeli od Amerikancev, predvsem zaradi prazničnega blišča, kupujejo božična darila, kar je pravzaprav enako njihovemu staremu običaju kupovanja daril ob novem letu. Zadnji dan v letu pa se vsi trudijo, da bi pojedli čimveč in čim daljših ajdovih rezancev v juhi. Rezanci, imenovani »soba« simbolizirajo dolgo življenje. Ob polnoči 108 udarcev zvonov iz vseh budističnih hramov širom države napove prihod Novega leta in pozove Japonce, da odvržejo skrbi in slabe misli (ki jih je po budistični teoriji natančno 108) in da mirno ležejo k počitku.

Prvega januarja že zjutraj cele družine odhajajo v najbližje svetišče, kjer kupujejo puščice »hamaja« s katerimi simbolično ubijajo zle duhove. Zatem se vračajo domov na zasluženi januarski počitek. V lepo izdelane škatle so že pred novim letom spravili okusne jedi, ki jih jedo hladne, da bi tudi gospodinje lahko počivale po napornem letu. Kuhan črni fižol jedo v omejenih količinah, vsak samo toliko zrn, kot ima let, vse ostalo pa lahko jedo v neomejenih količinah. S posebnim zadovoljstvom jedo riževe kolače, imenovane »moči«, ki jih pripravljajo v decembru cele družine, pripravljanje »močija« pa organizirajo tudi na šolah in varstvenih organizacijah in je to sploh eden družabnih dogodkov, pri katerem prav posebej uživajo otroci.

Prvega januarja so japonske hiše okrašene z vejami borovca in bambusa in ta dan igrajo igre, ki jih je dovoljeno igrati samo na ta dan. Vsi ugibajo karte, ki imajo na zadnji strani izpisane pesmi pesnikov, deklice igrajo badminton z lepo okrašenimi loparji, dečki spuščajo zmaje, skratka vsi se zabavajo enako kot njihovi predniki v dolgih stoletjih.

Sedmega januarja vsi Japonci pojedo zelenjavno juho, nato pa pričnejo z organiziranjem sestankov, proslav in zabav, ki so enake kot bonenkai, vendar jih tokrat imenujejo šimenkai, kar pomeni proslava novega leta. Zopet proslavljajo v vseh mogočih društvih, delovnih organizacijah, restavracijah in to praznovanje traja tako dolgo, da Japoncem pravzaprav niti niso potrebni tako dolgi dopusti, kot jih imamo mi.

Edini, ki prvega januarja ne počivajo, so japonski poštarji, saj je na Japonskem navada, da morajo vsakemu, ki ga cenijo, poslati čestitko, ki mora biti dostavljena prvega januarja.

AMADEUS POROČA

Namesto na konju smo na psu, pes pa na biciklu. Police trgovin so iz dneva v dan bolj prazne. Po raznoraznih sezonskih in posezonskih razprodajah se zna zgoditi, da še polic ne bo več. Sicer se pa ni treba preveč čuditi takšnemu »razprodajanju« oziroma stanju. Saj smo navsezadnje začeli že fabrike (Körting npr.) razprodajati...

Celjski hokejisti med štirimi najboljšimi

Končan je prvi del prvenstva v zvezni hokejski ligi. Celjski hokejisti so osvojili četrto mesto in bodo tako poleg Olimpije, Jesenic in Medveščaka nastopili v zaključnem delu prvenstva v borbi za uvrstitev od prvega do četrtega mesta. Vprašanje je, če bo Celjanom uspelo ponoviti uspeh zadnjih let, ko so bili vedno tretji za Olimpijo in Jesenicami, kajti v zaključni del so »prinesli« samo eno točko: Olimpija 4, Jesenice 4, Medveščak 2 in Cinkarna 1.

S prvenstvom bodo nadaljevali 29. januarja, ko bo Cinkarna gostovala v Ljubljani proti Olimpiji.

Na posnetku vidimo mladega, odličnega celjskega igralca Marčeca v boju z beograjskimi igralci Partizana, ki so izgubili 7:1.

tv – Foto: T. Tavčar

Bodice

Odnos trgovcev do potrošnikov je podoben draženju bika z rdečo barvo.

Zdi se mi, da se tudi v gospodarstvu preveč držimo izreka – važno je sodelovati.

Pravijo, da dovolj ne izkoriščamo energije vetra – čudno, ko pa se mnogi administrativni kadri »obračajo po vetru«.

Nekateri za svojo uveljavitev izkoriščajo luknje v paragrafih, drugi pa – luknje med nogami.

Kaj pomaga imeti vse znanje v malem prstu – če je v glavi praznina.

Naši davki in prispevki so podobni letalu ali ladji – ki zaide v bermudski trikotnik.

Odgovorni v zveznem izvršnem svetu lahko kljub energetski krizi – ustvarjajo visoko napetost.

MARJAN BRADAČ

Lokomotiva zunaj serije

V Slavoniji premorejo veterane starih železniških tračnic. To je lokomotiva bivše Gutmanove železnice, ki stoji razstavljena poleg stare železniške postaje v Slovenski Orahovici. Gre za lokomotivo zunaj serij, kakršnih je bilo malo v svetu. Ima šest veznih osi. Narejena je bila v Münchnu, posebej za Slavonijo. Predlagano je bilo, naj bi lokomotivo kot redkost spravili v kak tehnični muzej, kjer bi bila bolj na varnem. Zdi se pa, da hočejo prebivalci Slavonske Orahovice lokomotivo videti (in hraniti) v svojem okolju.

Rastlina z vonjem po čokoladi

V slavnem alpinetumu Julijana v dolini Soče blizu Trente uspevajo tudi redke vrste gorskega rastlinstva. Dobro uspeva redka murka, katere cvet diši po čokoladi, zatem Sibirea Croatica, presajena z Velebita, ki uspeva v Evropi samo v tem parku in na Velebitu.